

Spis treści

II Akty o charakterze nieustawodawczym

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 357/2014 z dnia 3 lutego 2014 r. uzupełniające dyrektywę 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do sytuacji, w których mogą być wymagane badania dotyczące skuteczności po wydaniu pozwolenia ⁽¹⁾ 1
- ★ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 358/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 r. zmieniające załączniki II i V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 dotyczącego produktów kosmetycznych ⁽¹⁾ 5
- ★ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 359/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 r. zmieniające załącznik V do rozporządzenia (WE) nr 136/2004 w odniesieniu do wykazu krajów, o których mowa w art. 9 tego rozporządzenia ⁽¹⁾ 10
- ★ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 360/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 r. nakładające ostateczne cło antydumpingowe na przywóz żelazokrzemu pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej i Rosji w następstwie przeglądu wygaśnięcia zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1225/2009 13
- ★ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 361/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/2009 w odniesieniu do dokumentów dotyczących międzynarodowego autokarowego i autobusowego przewozu osób oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 2121/98 ⁽¹⁾ 39
- ★ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 362/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 r. w sprawie sprostowania hiszpańskiej wersji rozporządzenia (WE) nr 1881/2006 ustalającego najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych ⁽¹⁾ 56
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 363/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 r. ustanawiające standardowe wartości w przywozie dla ustalania ceny wejścia niektórych owoców i warzyw 57

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

DECYZJE

2014/196/UE:

- ★ **Decyzja wykonawcza Rady z dnia 18 lutego 2014 r. zatwierdzająca aktualizację programu dostosowań makroekonomicznych Portugalii** 59

2014/197/UE:

- ★ **Decyzja wykonawcza Rady z dnia 18 lutego 2014 r. zmieniająca decyzję wykonawczą 2011/344/UE w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii** 61

III *Inne akty*

EUROPEJSKI OBSZAR GOSPODARCZY

- ★ **Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA nr 303/13/COL z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie programu dotyczącego funduszu ds. czarterów dla północnej Norwegii (Norwegia)** 69

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) NR 357/2014

z dnia 3 lutego 2014 r.

uzupełniające dyrektywę 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do sytuacji, w których mogą być wymagane badania dotyczące skuteczności po wydaniu pozwolenia

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 22b,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. ustanawiające wspólnotowe procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i do celów weterynaryjnych i nadzoru nad nimi oraz ustanawiające Europejską Agencję Leków ⁽²⁾, w szczególności jego art. 10b,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzje o wydaniu pozwolenia w odniesieniu do produktów leczniczych powinny być podejmowane w oparciu o obiektywne kryteria jakości, bezpieczeństwa i skuteczności danego produktu leczniczego, tak aby tylko produkty lecznicze wysokiej jakości były wprowadzane do obrotu i podawane pacjentom. W rezultacie nowe produkty lecznicze muszą zostać poddane wszechstronnym badaniom, w tym badaniom skuteczności klinicznej, zanim zostaną dopuszczone do obrotu.
- (2) Zgodnie z art. 21a lit. f) dyrektywy 2001/83/WE oraz art. 9 ust. 4 lit. cc) rozporządzenia (WE) nr 726/2004 w szczególnych sytuacjach może być konieczne uzupełnienie danych dostępnych w momencie wydania pozwolenia o dodatkowe informacje dotyczące skuteczności produktu leczniczego, aby rozwiązać wątpliwości, których nie można było wyjaśnić przed przyznaniem pozwolenia na dopuszczenie do obrotu. Ponadto, zgodnie z art. 22a ust. 1 lit. b) dyrektywy 2001/83/WE i art. 10a ust. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 726/2004 w wyniku dodatkowych informacji uzyskanych po udzieleniu pozwolenia może zająć konieczność wprowadzenia istotnych zmian do poprzednich ocen skuteczności oraz uzyskania dodatkowych informacji potwierdzających dotyczących skuteczności, podczas gdy pozwolenie na dopuszczenie do obrotu zostaje utrzymane. W obu przypadkach właściwe organy krajowe, Europejska Agencja Leków i Komisja (zwane dalej „właściwymi organami”) mogą zobowiązać posiadacza pozwolenia na dopuszczenie do obrotu do przeprowadzenia badania dotyczącego skuteczności po wydaniu pozwolenia.
- (3) Obowiązek przeprowadzenia badania dotyczącego skuteczności po wydaniu pozwolenia powinien rozwiązać niektóre naukowo uzasadnione wątpliwości, które mogłyby mieć bezpośredni wpływ na utrzymanie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu. Nie powinien on być wykorzystywany jako uzasadnienie przedwczesnego wydawania

⁽¹⁾ Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 67.

⁽²⁾ Dz.U. L 136 z 30.4.2004, s. 1.

pozwolenia na dopuszczenie do obrotu. Zgodnie z art. 22a ust. 1 dyrektywy 2001/83/WE oraz art. 10a ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 726/2004 obowiązek przeprowadzenia takiego badania powinien być uzasadniany indywidualnie dla każdego przypadku, biorąc pod uwagę właściwości produktu leczniczego oraz dostępne dane. Analiza powinna dostarczyć właściwym organom i posiadaczowi pozwolenia na dopuszczenie do obrotu informacji niezbędnych do uzupełnienia pierwotnych dowodów lub do zweryfikowania, czy na podstawie nowych danych wynikających z badań pozwolenie to powinno zostać utrzymane w formie, w jakiej zostało przyznane, czy zostać zmienione, zawieszone lub cofnięte.

- (4) Artykuł 22b dyrektywy 2001/83/WE oraz art. 10b rozporządzenia (WE) nr 726/2004 upoważniają Komisję do określenia sytuacji, w których mogą być wymagane badania dotyczące skuteczności po wydaniu pozwolenia. Dla zapewnienia przejrzystości i pewności prawa oraz w świetle rozwoju wiedzy naukowej należy sporządzić wykaz konkretnych sytuacji i okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w tym kontekście.
- (5) W różnych obszarach terapeutycznych wykorzystuje się zastępcze punkty końcowe, takie jak biomarkery lub zmniejszanie się guzów nowotworowych w onkologii, jako narzędzie służące określaniu skuteczności produktów leczniczych we wstępnych lub potwierdzających badaniach klinicznych. Aby uzasadnić ocenę opartą na wspomnianych punktach końcowych, istotne może być uzyskanie dalszych danych dotyczących skuteczności w fazie po wydaniu pozwolenia w celu zweryfikowania wpływu interwencji na wyniki kliniczne lub postęp choroby. Konieczne może być także sprawdzenie, czy dane o przeżyciu całkowitym w fazie po wydaniu pozwolenia potwierdzają wynik zastępczego punktu końcowego, czy są z nim niezgodne.
- (6) Może się zdarzyć, że niektóre produkty lecznicze będą stosowane regularnie w połączeniu z innymi produktami leczniczymi. Podczas gdy od wnioskującego o pozwolenie na dopuszczenie do obrotu oczekuje się, że w badaniach klinicznych weźmie pod uwagę skutki takich połączeń leków, często nie jest ani wymagane, ani właściwe, aby przed udzieleniem pozwolenia badać w sposób wyczerpujący wszystkie możliwe połączenia objęte ogólnymi warunkami przyszłego pozwolenia. Zamiast tego ocena naukowa może być oparta częściowo na ekstrapolacji istniejących danych. W niektórych przypadkach istotne może być uzyskanie, już po wydaniu pozwolenia, dalszych dowodów klinicznych dla określonych połączeń leków, jeżeli takie badania pozwoliłyby na wyjaśnienie pewnych wątpliwości, które wcześniej nie zostały rozstrzygnięte. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy takie połączenia leków są stosowane lub mają być stosowane w codziennej praktyce medycznej.
- (7) W rozstrzygających badaniach klinicznych przeprowadzanych przed udzieleniem pozwolenia na dopuszczenie do obrotu uzyskanie solidnej reprezentacji wszystkich poszczególnych subpopulacji, którym podaje się produkt leczniczy, może być trudne. Niekoniecznie musi to wykluczać ogólny pozytywny stosunek korzyści do ryzyka przy wydawaniu pozwolenia. Jednakże w przypadku niektórych specyficznych subpopulacji, w odniesieniu do których pojawiły się wątpliwości co do korzyści, konieczne może być dalsze udowadnianie skuteczności w drodze badań klinicznych na specjalnej grupie docelowej na etapie po wydaniu pozwolenia.
- (8) W normalnych okolicznościach nie istnieje obowiązkowy wymóg długofalowego monitoringu skuteczności produktów leczniczych w ramach nadzoru po wydaniu pozwolenia, nawet w przypadku produktów leczniczych dopuszczonych w celu leczenia chorób przewlekłych. W wielu przypadkach skutki danego produktu leczniczego z czasem słabną, co wymaga ponownego zdefiniowania terapii. Nie musi to jednak wpływać negatywnie na stosunek korzyści do ryzyka dla danego produktu leczniczego ani na ocenę korzystnego wpływu uzyskanego do danego momentu. Wyjątkowo obowiązek przeprowadzenia badania po wydaniu pozwolenia powinien być nakładany w przypadkach, gdy potencjalny brak skuteczności w dłuższej perspektywie mógłby budzić wątpliwości co do utrzymania pozytywnego stosunku korzyści do ryzyka dla danej interwencji. Mogłoby tak być w przypadku innowacyjnych terapii, w których interwencje mają zmodyfikować przebieg choroby.
- (9) W wyjątkowych sytuacjach można zażądać prowadzenia badań w codziennej praktyce medycznej — w przypadku gdy istnieją wyraźne dowody na to, że na korzyści z danego produktu leczniczego wykazane w drodze randomizowanych kontrolowanych badań klinicznych w znacznym stopniu wpływają rzeczywiste warunki stosowania lub w przypadku gdy konkretny problem naukowy najłatwiej zbadać poprzez dostęp do danych zgromadzonych w codziennej praktyce medycznej. Ponadto badania skuteczności ochronnej szczepionek nie zawsze są wykonalne. Alternatywnie, szacunki skuteczności uzyskane w czasie badań prospektywnych przeprowadzanych podczas kampanii szczepień po uzyskaniu pozwolenia mogłyby zostać wykorzystane do zdobycia dalszej wiedzy na temat możliwości nabycia ochrony dzięki szczepionce w perspektywie krótko- lub długoterminowej.

- (10) W trakcie cyklu życia produktu leczniczego dopuszczonego do obrotu może zajść znaczna zmiana w standardach opieki odnośnie do diagnozowania, leczenia chorób lub zapobiegania im, co wywołuje potrzebę ponownego podjęcia dyskusji na temat ustalonego stosunku korzyści do ryzyka dla danego produktu leczniczego. Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że zmieniony konsensus w środowisku medycznym dotyczący odpowiednich kryteriów oceny skuteczności terapeutycznej danego produktu leczniczego może stać się konkretnym i obiektywnym czynnikiem mogącym stanowić podstawę dla dokonania negatywnej oceny stosunku korzyści do ryzyka w odniesieniu do tego produktu (¹). Konieczne może zatem okazać się dostarczenie nowych dowodów dotyczących skuteczności produktu leczniczego, aby utrzymać pozytywną ocenę stosunku korzyści do ryzyka. Podobnie, jeśli lepsze rozumienie choroby lub farmakologii produktu leczniczego podało w wątpliwość kryteria stosowane do stwierdzenia skuteczności produktu leczniczego w momencie przyznania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu, można rozważyć dodatkowe badania.
- (11) Aby uzyskać odpowiednie dane, konieczne jest zapewnienie, że badanie dotyczące skuteczności po wydaniu pozwolenia jest właściwie zaprojektowane, tak aby osiągnąć zamierzony cel naukowy.
- (12) Właściwe organy mogą nałożyć obowiązki, aby zapewnić lub potwierdzić skuteczność produktu leczniczego stosowanego u ludzi w kontekście warunkowego pozwolenia na dopuszczenie do obrotu lub pozwolenia na dopuszczenie do obrotu, które zostało przyznane z zastrzeżeniem wyjątkowych okoliczności lub w wyniku procedury wyjaśniającej wszczętej zgodnie z art. 31 i 107i dyrektywy 2001/83/WE lub art. 20 rozporządzenia (WE) nr 726/2004. Ponadto posiadacze pozwoleń na dopuszczenie do obrotu dla produktu leczniczego terapii zaawansowanej lub produktu leczniczego stosowanego w pediatrii mogą być zobowiązani do zapewnienia zgodności z określonymi środkami, aby umożliwić kontynuowanie badań skuteczności. W związku z tym konieczne jest przeprowadzenia badania dotyczącego skuteczności po wydaniu pozwolenia. Potrzeba przeprowadzenia takich badań powinna być oceniona w kontekście wspomnianych procedur i niezależnie od specyficznych sytuacji i okoliczności określonych w niniejszym rozporządzeniu,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

1. Właściwe organy krajowe, Europejska Agencja Leków lub Komisja mogą wymagać od posiadacza pozwolenia na dopuszczenie do obrotu przeprowadzenia badania dotyczącego skuteczności po wydaniu pozwolenia zgodnie z art. 21a lit. f) i art. 22a ust. 1 lit. b) dyrektywy 2001/83/WE oraz art. 9 ust. 4 lit. cc) i art. 10a ust. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 726/2004:

- a) jeżeli pojawiły się wątpliwości dotyczące niektórych aspektów skuteczności produktu leczniczego i można je rozwiązać dopiero po wprowadzeniu produktu leczniczego do obrotu;
- b) jeżeli rozumienie choroby, metodologia badań klinicznych lub stosowanie produktu leczniczego w rzeczywistych warunkach wskazują, że może zajść konieczność wprowadzenia istotnych zmian do poprzednich ocen skuteczności.

2. Właściwe organy krajowe, Europejska Agencja Leków lub Komisja stosują ust. 1 tylko w przypadku zaistnienia jednej lub kilku z następujących sytuacji:

- a) wstępna ocena skuteczności, która opiera się na zastępczych punktach końcowych, co wymaga weryfikacji wpływu interwencji na wyniki kliniczne lub postępy choroby, bądź potwierdzenia poprzednich założeń dotyczących skuteczności;
- b) w przypadku produktów leczniczych, które są stosowane w połączeniu z innymi produktami leczniczymi — potrzeba uzyskania dalszych danych dotyczących skuteczności w celu wyjaśnienia wątpliwości, które nie zostały rozstrzygnięte w momencie dopuszczania produktu leczniczego do obrotu.
- c) wątpliwości co do skuteczności produktu leczniczego w niektórych subpopulacjach, które nie mogły zostać rozstrzygnięte przed wydaniem pozwolenia na dopuszczenie do obrotu i które wymagają dalszych dowodów klinicznych;

(¹) Sprawa C-221/10P Artgedan przeciwko Komisji, dotychczas nieopublikowana, pkt 100–103.

- d) potencjalny brak skuteczności w perspektywie długoterminowej, który wzbudza obawy co do utrzymania pozytywnego stosunku korzyści do ryzyka produktu leczniczego;
 - e) na korzyści produktu leczniczego wykazane w badaniach klinicznych poważny wpływ ma stosowanie produktu leczniczego w rzeczywistych warunkach, lub — w przypadku szczepionek — nie były wykonalne badania skuteczności ochronnej;
 - f) zmiana rozumienia standardów opieki w odniesieniu do określonej choroby lub farmakologii produktu leczniczego, która wymaga dodatkowych dowodów na jego skuteczność;
 - g) nowe konkretne i obiektywne czynniki naukowe, które mogą stanowić podstawę do stwierdzenia, że poprzednie oceny skuteczności mogły ulec istotnej zmianie.
3. Sytuacje określone w ust. 1 i 2 pozostają bez uszczerbku dla nałożenia na posiadacza pozwolenia na dopuszczenie do obrotu obowiązku przeprowadzenia badania dotyczącego skuteczności po wydaniu pozwolenia w kontekście jednej z poniższych sytuacji:
- a) warunkowe pozwolenie na dopuszczenie do obrotu przyznane zgodnie z art. 14 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 726/2004;
 - b) pozwolenie na dopuszczenie do obrotu przyznane w wyjątkowych okolicznościach i z zastrzeżeniem określonych warunków zgodnie z art. 14 ust. 8 rozporządzenia (WE) nr 726/2004 lub art. 22 dyrektywy 2001/83/WE;
 - c) pozwolenie na dopuszczenie do obrotu przyznane dla produktu leczniczego terapii zaawansowanej zgodnie z art. 14 rozporządzenia (WE) nr 1394/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾;
 - d) stosowanie produktu leczniczego w pediatrii zgodnie z art. 34 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1901/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾;
 - e) procedura wyjaśniająca wszczęta zgodnie z art. 31 lub 107i dyrektywy 2001/83/WE lub art. 20 rozporządzenia (WE) nr 726/2004.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 3 lutego 2014 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1394/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie produktów leczniczych terapii zaawansowanej i zmieniające dyrektywę 2001/83/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 726/2004 (Dz.U. L 324 z 10.12.2007, s. 121).

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1901/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie produktów leczniczych stosowanych w pediatrii oraz zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1768/92, dyrektywę 2001/20/WE, dyrektywę 2001/83/WE i rozporządzenie (WE) nr 726/2004 (Dz.U. L 378 z 27.12.2006, s. 1).

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 358/2014**z dnia 9 kwietnia 2014 r.****zmieniające załączniki II i V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 dotyczącego produktów kosmetycznych****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 31 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W pozycji 25 załącznika V do rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 określono maksymalne stężenie 0,3 % w odniesieniu do stosowania triclosanu jako substancji konserwującej w produktach kosmetycznych.
- (2) Komitet Naukowy ds. Produktów Konsumenckich (SCCP), zastąpiony następnie przez Komitet Naukowy ds. Bezpieczeństwa Konsumentów (SCCS) na podstawie decyzji Komisji 2008/721/WE ⁽²⁾, przyjął opinię dotyczącą bezpieczeństwa triclosanu dla zdrowia ludzkiego w styczniu 2009 r. ⁽³⁾, a następnie jej uzupełnienie w marcu 2011 r. ⁽⁴⁾.
- (3) SCCP uznał, że stałe stosowanie triclosanu jako substancji konserwującej w obecnym maksymalnym stężeniu 0,3 % we wszystkich produktach kosmetycznych nie jest bezpieczne dla konsumentów ze względu na dużą skalę łącznego narażenia, a SCCS potwierdził tę opinię. SCCP stwierdził jednak, że stosowanie go w maksymalnym stężeniu 0,3 % w pastach do zębów, mydłach do rąk, mydłach do kąpeli/żelach pod prysznic i dezodorantach, pudrach do twarzy i korektorach jest bezpieczne. Ponadto SCCS uznał, że inne zastosowania triclosanu w produktach do paznokci, w przypadkach gdy są one przeznaczone do czyszczenia paznokci u dłoni i stóp przed użyciem preparatów do sztucznych paznokci w maksymalnym stężeniu 0,3 % oraz w płynach do płukania ust. w maksymalnym stężeniu 0,2 %, są bezpieczne dla konsumentów.
- (4) W świetle wyżej wspomnianych opinii SCCS Komisja uznała, że utrzymanie ograniczeń w stosowaniu triclosanu na obecnym poziomie powodowałoby potencjalne ryzyko dla zdrowia ludzkiego. Do załącznika V do rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 powinny zostać wprowadzone zatem dodatkowe ograniczenia proponowane przez SCCP i SCCS.
- (5) W pozycji 12 załącznika V do rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 określono maksymalne stężenie 0,4 % dla pojedynczego estru i 0,8 % dla mieszanin estrów w odniesieniu do stosowania parabenów jako substancji konserwujących w produktach kosmetycznych pod nazwą kwas 4-hydroksybenzoesowy oraz jego sole i estry.
- (6) W grudniu 2010 r. ⁽⁵⁾ SCCS przyjął opinię w sprawie parabenów, a w październiku 2011 r. ⁽⁶⁾ wydał dotyczące jej wyjaśnienie w odpowiedzi na podjętą zgodnie z art. 12 dyrektywy Rady 76/768/EWG ⁽⁷⁾ jednostronną decyzję Danii o zakazie stosowania parabenu propylowego i parabenu butylowego, ich izoform i ich soli w produktach kosmetycznych dla dzieci poniżej trzeciego roku życia ze względu na ich potencjalny wpływ na funkcjonowanie układu hormonalnego.
- (7) SCCS potwierdził, że paraben metylowy i paraben etylowy są bezpieczne w maksymalnych dopuszczalnych stężeniach. Ponadto SCCS odnotował, że przemysł podaje ograniczone informacje o ocenie bezpieczeństwa parabenu izopropylowego, parabenu izobutyloвого, parabenu fenylowego, parabenu benzyloвого i parabenu pentyloвого lub nie podaje ich w ogóle. W związku z tym w przypadku tych związków, nie można ocenić ryzyka dla zdrowia ludzkiego. Substancje te nie powinny być zatem wymienione w załączniku V i, z uwagi na to, że mogą być stosowane jako środki przeciwdrobnoustrojowe, powinny zostać wymienione w załączniku II, aby nie pozostawić wątpliwości, że są one zakazane w produktach kosmetycznych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 59.⁽²⁾ Decyzja Komisji 2008/721/WE z dnia 5 sierpnia 2008 r. w sprawie utworzenia struktury doradczej komitetów naukowych i ekspertów w dziedzinie bezpieczeństwa konsumentów, zdrowia publicznego i środowiska oraz uchylająca decyzję 2004/210/WE (Dz.U. L 241 z 10.9.2008, s. 21).⁽³⁾ SCCP/1192/08, http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_sccp/docs/sccp_o_166.pdf.⁽⁴⁾ SCCS/1414/11, http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_054.pdf.⁽⁵⁾ SCCS/1348/10 wersja z dnia 22 marca 2011 r.⁽⁶⁾ SCCS/1446/11.⁽⁷⁾ Dz.U. L 262 z 27.9.1976, s. 169.

- (8) Wnioski, które przedstawił SCCS w tych samych opiniach na temat parabenu propylowego i parabenu butylowego, zostały podważone w badaniu przeprowadzonym przez francuskie władze ⁽¹⁾, a zatem SCCS w maju 2013 r. przyjął kolejną ocenę ryzyka w odniesieniu do tych dwóch substancji ⁽²⁾. Środki dotyczące parabenu propylowego i parabenu butylowego są przygotowywane w drugiej kolejności w ramach zarządzania ryzykiem związanym z parabenami.
- (9) Jeśli chodzi o kwas 4-hydroksybenzoesowy i jego sole (bis(4-hydroksybenzoesan) wapnia, 4-hydroksybenzoesan sodu, 4-hydroksybenzoesan potasu), nie zgłoszono żadnych wątpliwości dotyczących bezpieczeństwa.
- (10) Należy zatem odpowiednio zmienić stosowne załączniki do rozporządzenia (WE) nr 1223/2009.
- (11) Stosowanie wyżej wspomnianych ograniczeń powinno zostać odroczone, aby umożliwić przemysłowi dokonanie niezbędnych modyfikacji składu produktów. W szczególności należy dać przedsiębiorstwom sześć miesięcy na wprowadzenie do obrotu produktów zgodnych z przepisami i piętnaście miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia na wycofanie z obrotu produktów niezgodnych z przepisami, aby umożliwić wyczerpanie istniejących zapasów.
- (12) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Produktów Kosmetycznych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W załącznikach II i V do rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Od dnia 30 października 2014 r. do obrotu w Unii wprowadza się tylko produkty kosmetyczne zgodne z przepisami niniejszego rozporządzenia.

Od dnia 30 lipca 2015 r. do obrotu w Unii wprowadza się tylko produkty kosmetyczne zgodne z przepisami niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 kwietnia 2014 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący

⁽¹⁾ Gazin V., Marsden E., Briffaux J-P (2012), Propylparaben: 8-week postweaning juvenile toxicity study with 26-week treatment free period in male Wistar rat by the oral route (gavage) Poster SOT Annual Meeting San Francisco USA — Abstract ID 2359*327.

⁽²⁾ SCCS/1514/13.

ZAŁĄCZNIK

W załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 wprowadza się następujące zmiany:

1) W załączniku II dodaje się pozycje od 1374 do 1378: w brzmieniu:

Numer porządkowy	Dane substancji		
	Nazwa chemiczna/INN	Numer CAS	Numer WE
a	b	c	d
„1374	4-hidroksybenzoesan izopropylu (INCI: Isopropylparaben) sól sodowa lub sole izopropylparabenu	4191-73-5	224-069-3
1375	4-hidroksybenzoesan izobutylu (INCI: Isobutylparaben)	4247-02-3	224-208-8
	sól sodowa lub sole izobutylparabenu	84930-15-4	284-595-4
1376	4-hidroksybenzoesan fenylu (INCI: Phenylparaben)	17696-62-7	241-698-9
1377	4-hidroksybenzoesan benzylu (INCI: Benzylparaben)	94-18-8	
1378	4-hidroksybenzoesan pentylu (INCI: Pentylparaben)	6521-29-5	229-408-9”

2) w załączniku V wprowadza się następujące zmiany:

a) pozycja 12 otrzymuje brzmienie:

Określenie substancji					Warunki			
Numer porządkowy	Nazwa chemiczna/INN	Nazwa w glosariuszu wspólnych nazw składników	Numer CAS	Numer WE	Rodzaj produktu, części ciała	Maksymalne stężenie w preparacie gotowym do użycia	Inne	Określenie warunków stosowania i ostrzeżeń
a	b	c	d	e	f	g	h	i
„12	Kwas 4-hydroksy-benzoesowy oraz jego sole i estry, inne niż estry izopropylowy, izobutylowy, fenylowy, benzylowy i pentyłowy	4-Hydroxybenzoic acid	99-96-7	202-804-9		0,4 % (kwas) dla pojedynczego estru, 0,8 % (kwas) dla mieszaniny estrów”		
		methylparaben	99-76-3	202-785-7				
		butylparaben	94-26-8	202-318-7				
		potassium ethylparaben	36457-19-9	253-048-1				
		potassium paraben	16782-08-4	240-830-2				
		propylparaben	94-13-3	202-307-7				
		sodium methylparaben	5026-62-0	225-714-1				
		sodium ethylparaben	35285-68-8	252-487-6				
		sodium propylparaben	35285-69-9	252-488-1				
		sodium butylparaben	36457-20-2	253-049-7				
		ethylparaben	120-47-8	204-399-4				
		sodium paraben	114-63-6	204-051-1				
		potassium methylparaben	26112-07-2	247-464-2				
		potassium butylparaben	38566-94-8	254-009-1				
		potassium propylparaben	84930-16-5	284-597-5				
		calcium paraben	69959-44-0	274-235-4				

10.4.2014	PL	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej	L 107/9
-----------	---------------	-------------------------------------	---------

10.4.2014	PL	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej	L 107/9
-----------	---------------	-------------------------------------	---------

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) NR 359/2014**z dnia 9 kwietnia 2014 r.****zmieniające załącznik V do rozporządzenia (WE) nr 136/2004 w odniesieniu do wykazu krajów,
o których mowa w art. 9 tego rozporządzenia****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 97/78/WE z dnia 18 grudnia 1997 r. ustanawiającą zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnej produktów wprowadzanych do Wspólnoty z państw trzecich⁽¹⁾, w szczególności jej art. 19 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dyrektywie 97/78/WE ustanawia się zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnej produktów wprowadzanych do Wspólnoty z państw trzecich.
- (2) Artykuł 19 ust. 1 tej dyrektywy przewiduje, że Komisja sporządzi wykaz produktów roślinnych, które zostaną poddane kontrolom weterynaryjnym, oraz wykaz państw trzecich, które mogą być zatwierdzone do wywożenia do Unii produktów roślinnych.
- (3) W załączniku IV do rozporządzenia Komisji (WE) nr 136/2004⁽²⁾ wymienia się siano i słomę jako produkty roślinne podlegające kontrolom weterynaryjnym, zaś część I załącznika V do tego rozporządzenia zawiera wykaz krajów, z których państwa członkowskie zezwalają na przywóz siana i słomy.
- (4) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 136/2004 przyjęto przed wejściem w życie traktatu o przystąpieniu z 2003 r. Część II załącznika V do rozporządzenia (WE) nr 136/2004 zawiera wykaz państw przystępujących, który obowiązywał do dnia 30 kwietnia 2004 r. Z tego względu nie jest już konieczne utrzymywanie części II załącznika V ani podział załącznika V na dwie części.
- (5) Ze względu na jasność w załączniku V należy dodać kody ISO odpowiednich państw.
- (6) Serbia zwróciła się niedawno z wnioskiem o zezwolenie na wywóz siana i słomy do Unii.
- (7) W rozporządzeniu Komisji (UE) nr 206/2010⁽³⁾ wymienia się Serbię jako kraj, z którego mogą być przywożone do Unii przesyłki świeżego mięsa bydła, owiec i kóz oraz gospodarskich zwierząt nieparzystokopytnych.
- (8) Mimo że wprowadzanie żywych zwierząt kopytnych z Serbii do Unii jest zabronione, można zezwolić na wprowadzanie siana i słomy, ponieważ sytuacja w zakresie zdrowia zwierząt w Serbii nie niesie za sobą ryzyka rozprzestrzeniania się zakaźnych lub zaraźliwych chorób zwierząt poprzez te produkty roślinne, które mogły być w kontakcie z żywymi zwierzętami.
- (9) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 136/2004.
- (10) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt,

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 30.1.1998, s. 9.⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 136/2004 z dnia 22 stycznia 2004 r. ustanawiające procedurę kontroli weterynaryjnej we wspólnotowych punktach kontroli granicznej dotyczącą produktów przywożonych z państw trzecich (Dz.U. L 21 z 28.1.2004, s. 11).⁽³⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 206/2010 z dnia 12 marca 2010 r. ustanawiające wykazy krajów trzecich, ich terytoriów lub części, upoważnionych do wprowadzania do Unii Europejskiej niektórych zwierząt oraz świeżego mięsa, a także wymogi dotyczące świadectw weterynaryjnych (Dz.U. L 73 z 20.3.2010, s. 1).

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Załącznik V do rozporządzenia (WE) nr 136/2004 zastępuje się załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 kwietnia 2014 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK V

WYKAZ KRAJÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 9

Kod ISO	Kraj
AU	Australia
BY	Białoruś
CA	Kanada
CH	Szwajcaria
CL	Chile
GL	Grenlandia
IS	Islandia
NZ	Nowa Zelandia
RS	Serbia ⁽¹⁾
US	Stany Zjednoczone Ameryki
ZA	Republika Południowej Afryki (wyłączając część obszaru zwalczania pryszczycy w regionie weterynaryjnym Transwalu Północnego i Wschodniego, w dystrykcie Ingwavuma regionu weterynaryjnego Natal i obszarze graniczącym z Botswaną na wschód od 28° długości geograficznej)

⁽¹⁾ Zgodnie z art. 135 Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Serbii, z drugiej strony (Dz.U. L 278 z 18.10.2013, s. 16).”

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) NR 360/2014**z dnia 9 kwietnia 2014 r.****nakładające ostateczne cło antydumpingowe na przywóz żelazokrzemu pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej i Rosji w następstwie przeglądu wygaśnięcia zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1225/2009**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1225/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej ⁽¹⁾ („rozporządzenie podstawowe”), w szczególności jego art. 11 ust. 2, 5 i 6,

a także mając na uwadze, co następuje:

A. PROCEDURA**1. Obowiązujące środki**

- (1) W następstwie dochodzenia antydumpingowego („pierwotne dochodzenie”) Rada nałożyła rozporządzeniem (WE) nr 172/2008 ⁽²⁾ ostateczne cło antydumpingowe na przywóz żelazokrzemu („FeSi”), obecnie objętego kodami CN 7202 21 00, 7202 29 10 and 7202 29 90, pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej („ChRL”), Egiptu, Kazachstanu, byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii i Rosji („ostateczne środki antydumpingowe”).
- (2) Środki te przyjęły formę cła *ad valorem* w wysokości 31,2 % w odniesieniu do przywozu z ChRL, z wyjątkiem Erdos Xijin Kuangye Co. (15,6 %) i Lanzhou Good Land Ferroalloy Factory Co. (29,0 %), w wysokości 18,0 % w odniesieniu do przywozu z Egiptu, z wyjątkiem Egyptian Ferroalloys Co. (15,4 %), w wysokości 33,9 % w odniesieniu do przywozu z Kazachstanu, w wysokości 5,4 % w odniesieniu do przywozu z byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii oraz w wysokości 22,7 % w odniesieniu do przywozu z Rosji, z wyjątkiem Brackich Zakładów Żelazostopów (17,8 %).
- (3) Rozporządzeniem wykonawczym Rady (UE) nr 1297/2009 ⁽³⁾ uchylono cło antydumpingowe nałożone rozporządzeniem (WE) nr 172/2008 na przywóz żelazokrzemu pochodzącego z byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii.
- (4) W dniu 30 listopada 2009 r. Komisja Europejska („Komisja”) otrzymała wniosek o dokonanie częściowego przeglądu okresowego („przegląd okresowy”) zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, złożony przez producenta eksportującego z Rosji — Czelabiński Kombinat Elektrometalurgiczny SA — oraz powiązane z nim przedsiębiorstwo Kuźnieckie Zakłady Żelazostopów SA (zwane dalej łącznie „grupą rosyjską”). Rozporządzeniem wykonawczym (UE) nr 60/2012 ⁽⁴⁾ Rada zakończyła częściowy przegląd okresowy ze względu na niewystarczające dowody na rzecz trwałego charakteru zmienionych okoliczności. W szczególności grupa rosyjska nie wykazała, że jej polityka cenowa ma charakter trwały. Dlatego też margines dumpingu ustalony dla grupy rosyjskiej w pierwotnym dochodzeniu nie uległ zmianie. Z tych samych powodów odrzucono zobowiązanie złożone przez „grupę rosyjską”.

⁽¹⁾ Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 51.⁽²⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2008, s. 6.⁽³⁾ Dz.U. L 351 z 30.12.2009, s. 1.⁽⁴⁾ Dz.U. L 22 z 25.1.2012, s. 1.

2. Wniosek o dokonanie przeglądu wygaśnięcia

- (5) Po opublikowaniu zawiadomienia ⁽¹⁾ o zbliżającym się wygaśnięciu obowiązujących ostatecznych środków antydumpingowych Komisja otrzymała w dniu 28 listopada 2012 r. wniosek o wszczęcie przeglądu wygaśnięcia tych środków zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia podstawowego. Wniosek został złożony przez Euroalliances („wnioskodawca”) w imieniu producentów reprezentujących ponad 25 % całkowitej unijnej produkcji żelazokrzemu.
- (6) Wniosek ten dotyczył ChRL i Rosji.
- (7) W uzasadnieniu wniosku podano, że w związku z wygaśnięciem środków istnieje prawdopodobieństwo kontynuacji lub ponownego wystąpienia dumpingu i szkody dla przemysłu unijnego.

3. Wszczęcie przeglądu wygaśnięcia

- (8) Ustaliwszy, po konsultacji z Komitetem Doradczym, że istnieją wystarczające dowody do wszczęcia przeglądu wygaśnięcia, w dniu 28 lutego 2013 r. w zawiadomieniu opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾ („zawiadomienie o wszczęciu”) Komisja ogłosiła wszczęcie przeglądu wygaśnięcia na podstawie art. 11 ust. 2 rozporządzenia podstawowego.

4. Dochodzenie

4.1. Okres objęty dochodzeniem przeglądownym i okres badany

- (9) Dochodzenie dotyczące kontynuacji lub ponownego wystąpienia dumpingu objęło okres od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. („okres objęty dochodzeniem przeglądownym” lub „ODP”). Badanie tendencji istotnych z punktu widzenia oceny prawdopodobieństwa kontynuacji lub ponownego wystąpienia szkody objęło okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. („okres badany”).

4.2. Strony zainteresowane dochodzeniem

- (10) Komisja oficjalnie zawiadomiła o wszczęciu przeglądu wygaśnięcia wnioskodawców, innych znanych producentów unijnych, producentów eksportujących w ChRL i Rosji, importerów niepowiązanych, zainteresowanych użytkowników, a także przedstawicieli państw wywozu. Zainteresowanym stronom umożliwiono przedstawienie opinii na piśmie oraz złożenie wniosku o przesłuchanie w terminie określonym w zawiadomieniu o wszczęciu.
- (11) Wszystkie strony, które wystąpiły z wnioskiem o przesłuchanie oraz wykazały szczególne powody, dla których powinny zostać wysłuchane, uzyskały taką możliwość.
- (12) Ze względu na dużą liczbę producentów eksportujących w ChRL oraz niepowiązanych importerów w Unii zaangażowanych w dochodzenie w zawiadomieniu o wszczęciu przewidziano kontrolę wrywkową zgodnie z art. 17 rozporządzenia podstawowego. Aby Komisja mogła podjąć decyzję, czy konieczna jest kontrola wrywkowa, i w razie potrzeby dokonać doboru próby, wymienione powyżej strony wezwano do zgłoszenia się do Komisji w ciągu 15 dni od wszczęcia przeglądu i do przedstawienia Komisji informacji określonych w zawiadomieniu o wszczęciu.
- (13) Ponieważ tylko jeden producent eksportujący z ChRL przedstawił informacje określone w zawiadomieniu o wszczęciu i wyraził gotowość do dalszej współpracy z Komisją, podjęto decyzję o niestosowaniu kontroli wrywkowej w odniesieniu do producentów eksportujących z ChRL. Otrzymawszy kwestionariusz, wspomniany producent eksportujący postanowił zaniechać dalszej współpracy. W związku z powyższym uznaje się, że w toku dochodzenia nie współpracował żaden producent eksportujący z ChRL.

⁽¹⁾ Dz.U. C 186 z 26.6.2012, s. 8.

⁽²⁾ Dz.U. C 58 z 28.2.2013, s. 15.

- (14) Jeżeli chodzi o Rosję, do współpracy w ramach dochodzenia wezwano wszystkich znanych producentów rosyjskich, a mianowicie Brackie Zakłady Żelazostopów, Sierowskie Zakłady Żelazostopów, NLMK i „grupę rosyjską”. Tylko jedna rosyjska grupa podjęła współpracę z Komisją w ramach obecnego dochodzenia przegląadowego.
- (15) Od niepowiązanych importerów nie otrzymano żadnej odpowiedzi na kwestionariusz. W związku z powyższym uznaje się, że w toku dochodzenia nie współpracował żaden niepowiązany importer z Unii.
- (16) Odpowiedzi na kwestionariusze otrzymano od sześciu z siedmiu znanych unijnych producentów żelazokrzemu. Ze względu na stosunkowo niewielką liczbę producentów unijnych nie przewidziano przeprowadzenia kontroli wrywkowej w dochodzeniu przegląadowym.
- (17) Wizyty weryfikacyjne przeprowadzono na terenie następujących przedsiębiorstw:
- a) producenci unijni:
 - Grupa Ferroatlántica:
 - Ferroatlántica S.L. — Madryt (Hiszpania)
 - Ferropem — Chambéry, Francja
 - Huta Łaziska — Łaziska Górne, Polska
 - OFZ, a.s. — Istebné, Słowacja
 - TDR Legure d.o.o. — Ruse, Słowenia
 - Vargön Alloys A.B. — Vargön, Szwecja;
 - b) użytkownicy unijni:
 - Aperam SA — Luksemburg
 - Ugitech — Ugine, Francja;
 - c) producent eksportujący z Rosji:
 - „grupa rosyjska”:
 - Czelabiński Kombinat Elektrometalurgiczny SA („CHEMK”), Czelabińsk, Rosja
 - Kuźnieckie Zakłady Żelazostopów SA („KF”) — Nowokuźnieck, Rosja
 - RFA International LP (‘RFAI’) — Mishawaka, USA;
 - d) producenci w państwie analogicznym:
 - Elkem AS, Oslo, Norwegia
 - FESIL Rana Metall AS, Trondheim, Norwegia
 - Finnfjord AS, Finnsnes, Norwegia.

B. PRODUKT OBJĘTY POSTĘPOWANIEM I PRODUKT PODOBNY

1. Produkt objęty postępowaniem

- (18) Produktem objętym postępowaniem jest żelazokrzem objęty obecnie kodami CN 7202 21 00, 7202 29 10 i 7202 29 90 pochodzący z ChRL i Rosji.

- (19) Wytwarzanie żelazokrzemu odbywa się w elektrycznych piecach łukowych w drodze redukcji kwarcu z wykorzystaniem produktów zawierających węgiel. Jest to proces energochłonny. Żelazokrzem jest sprzedawany w formie brył, ziaren lub proszku; może mieć różną jakość, która zależy od zawartości krzemu i zanieczyszczeń (np. glinu). Żelazokrzem o zawartości krzemu 70 % lub wyższej uznaje się za produkt o wysokiej czystości. Przy zawartości krzemu wyższej niż 55 %, a niższej niż 70 % jest to produkt o średniej czystości, zaś przy o zawartości krzemu niższej niż 55 % jest to produkt o niskiej czystości. Produkt objęty postępowaniem jest zasadniczo wykorzystywany jako odtleniacz i składnik stopowy w przemyśle hutniczym.

2. Produkt podobny

- (20) Stwierdzono, że żelazokrzem produkowany i sprzedawany w Unii przez przemysł unijny oraz żelazokrzem produkowany i sprzedawany w Norwegii („państwo analogiczne”) (jako że ChRL nie jest państwem o gospodarce rynkowej i nie była badana w toku dochodzenia) oraz w Rosji mają zasadniczo takie same cechy fizyczne i chemiczne oraz takie same podstawowe zastosowania jak żelazokrzem produkowany w ChRL i w Rosji i sprzedawany na wywóz do Unii. Dlatego uważa się, że są to produkty podobne w rozumieniu art. 1 ust. 4 rozporządzenia podstawowego.

C. PRAWDOPODOBIENSTWO KONTYNUACJI LUB PONOWNEGO WYSTĄPIENIA SZKODY

- (21) Zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia podstawowego Komisja zbadała, czy wygaśnięcie obowiązujących środków prowadziłoby do kontynuacji lub ponownego wystąpienia przywozu po cenach dumpingowych z dwóch państw, których dotyczy postępowanie.

Przywóz z ChRL

1. Uwagi wstępne

- (22) Jak stwierdzono w motywie 13 powyżej, żaden z chińskich producentów eksportujących nie współpracował w dochodzeniu. Wobec braku współpracy ze strony producentów eksportujących z ChRL ogólną analizę, w tym obliczenie dumpingu, oparto na dostępnych faktach zgodnie z art. 18 rozporządzenia podstawowego.
- (23) W związku z tym prawdopodobieństwo kontynuacji lub ponownego wystąpienia dumpingu oceniono na podstawie wniosku o przeprowadzenie przeglądu wygaśnięcia w połączeniu z innymi źródłami informacji, takimi jak statystyki handlowe dotyczące przywozu i wywozu (dane Eurostatu i chińskie dane dotyczące wywozu) oraz inne informacje dostępne publicznie.
- (24) Brak współpracy miał wpływ na porównanie wartości normalnej z ceną eksportową poszczególnych rodzajów produktu. Jak wyjaśniono w motywie 30 poniżej, uznano za właściwe ustalenie wartości normalnej i ceny eksportowej w skali światowej, mianowicie w oparciu o jeden produkt, zgodnie z art. 18 rozporządzenia podstawowego.
- (25) Zgodnie z art. 11 ust. 9 rozporządzenia podstawowego przyjęto tę samą metodykę, którą zastosowano w celu ustalenia dumpingu w pierwotnym dochodzeniu, o ile stwierdzono, że okoliczności nie uległy zmianie.

2. Przywóz po cenach dumpingowych w okresie objętym dochodzeniem przeglądownym

2.1. Określenie wartości normalnej

- (26) W zawiadomieniu o wszczęciu Komisja zwróciła się do wszystkich zainteresowanych stron o ustosunkowanie się do jej propozycji wykorzystania Norwegii jako państwa trzeciego o gospodarce rynkowej w celu ustalenia wartości normalnej w odniesieniu do ChRL. Norwegię wykorzystano jako państwo analogiczne w pierwotnym dochodzeniu. Ponieważ żadna ze stron nie zgłosiła uwag w tym względzie, uznano, że Norwegię należy ponownie wybrać jako państwo analogiczne w celu ustalenia wartości normalnej dla ChRL zgodnie z art. 2 ust. 7 lit. a) rozporządzenia podstawowego.

- (27) Zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia podstawowego w pierwszej kolejności zbadano, czy całkowita wielkość sprzedaży produktu podobnego dokonywanej przez współpracujących producentów norweskich na rynku krajowym na rzecz klientów niezależnych była reprezentatywna w porównaniu z całkowitą wielkością sprzedaży eksportowej z ChRL do Unii, tzn. czy całkowita wielkość takiej sprzedaży na rynku krajowym wynosiła przynajmniej 5 % całkowitej wielkości sprzedaży eksportowej produktu objętego postępowaniem do Unii. Na tej podstawie ustalono, że sprzedaż krajowa w państwie analogicznym była reprezentatywna.
- (28) Zbadano również, czy sprzedaż krajowa produktu podobnego może być traktowana jako dokonana w zwykłym obrocie handlowym zgodnie z art. 2 ust. 4 rozporządzenia podstawowego. W tym celu ustalono, jaki odsetek sprzedaży krajowej dokonanej na rzecz niezależnych klientów na rynku krajowym w ODP przyniósł zysk.
- (29) W ten sposób ustalono wartość normalną na podstawie rzeczywistej ceny krajowej, obliczonej jako średnia ważona cena krajowej sprzedaży z zyskiem dokonanej w ODP.

2.2. Określenie ceny eksportowej

- (30) Jak stwierdzono w motywie 24 powyżej, żaden z chińskich producentów eksportujących nie współpracował w dochodzeniu. W związku z tym cenę eksportową ustalono na podstawie dostępnych faktów zgodnie z art. 18 rozporządzenia podstawowego.
- (31) Najpierw z bazy danych Eurostatu dotyczących przywozu pozyskano dane o wielkości i cenach importowych dla produktów objętych trzema kodami CN wymienionymi w motywie 18 powyżej — z rozróżnieniem jakości. Ponieważ za właściwe uznano ustalenie ceny eksportowej na podstawie średniej, dane dotyczące produktów o kodach CN 7202 29 10 i 7202 29 10 90 dostosowano do zawartości krzemu w produkcie o kodzie CN 7202 21 00. Tę właśnie metodę zaproponowano we wniosku o dokonanie przeglądu w celu oszacowania łącznej wielkości przywozu na podstawie jakości żelazokrzemu 75. Wielkość i ceny przywozu produktów o tych trzech kodach CN przedstawiono w sposób zagregowany i ważony, tak aby odzwierciedlić jedną średnią.
- (32) Na koniec tę średnią cenę importową na poziomie CIF dostosowano poprzez odliczenie w szczególności kosztów transportu w celu uzyskania wartości *ex-works*. Cenę eksportową ustalono zatem zgodnie z art. 2 ust. 8 rozporządzenia podstawowego na podstawie cen zapłaconych lub należnych, określonych w statystykach przywozowych Eurostatu.

2.3. Porównanie i korekty

- (33) Porównanie wartości normalnej i ceny eksportowej przeprowadzono na podstawie ceny *ex-works*. W celu zapewnienia sprawiedliwego porównania uwzględniono również, zgodnie z art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego, różnice, które miały wpływ na porównywalność cen. W szczególności wprowadzono korekty w celu odzwierciedlenia należności celnych wywozowych na podstawie danych wskazanych we wniosku o dokonanie przeglądu ze względu na brak współpracy ze strony chińskich producentów eksportujących.

2.4. Dumping w ODP

- (34) Na tej podstawie stwierdzono, że margines dumpingu wyrażony jako procent ceny na granicy Unii przed ocie-niem wynosi 165 %.
- (35) Należy jednak zaznaczyć, że całkowita wielkość przywozu do Unii produktu objętego postępowaniem spadła drastycznie po nałożeniu środków pierwotnych i że wyżej wspomniany margines dumpingu określono na podstawie ograniczonej ilości przywozu (niższej niż 2 500 ton w ODP).
- (36) Dlatego też, dla kompletności badania, przeanalizowano również politykę cenową chińskich producentów eksportujących na trzech najważniejszych rynkach poza Unią, a mianowicie w Japonii, Korei Południowej i Stanach Zjednoczonych Ameryki („USA”).
- (37) W tym celu ustalono ceny wywozu z ChRL do Japonii, Korei Południowej i USA na podstawie chińskich danych dotyczących wywozu. Porównanie z wartością normalną ustaloną powyżej również wykazało istnienie dumpingu, wynoszącego od 86 % do 92 % w zależności od kraju przeznaczenia.

3. Zmiany wielkości przywozu w przypadku uchylenia środków

3.1. Moce produkcyjne w ChRL

- (38) ChRL jest zdecydowanie największym producentem żelazokrzemu na świecie. Moce produkcyjne oszacowano na 10–11 mln ton rocznie w ODP. Oznacza to, że przemysł ChRL wykorzystywał około 50 % swoich zdolności produkcyjnych, a więc obecnie wolne moce produkcyjne w ChRL wynoszą około 5,5 mln ton rocznie, co stanowi prawie siedmiokrotność całkowitej konsumpcji w Unii. Z informacji dostarczonych przez wnioskodawcę wynika, że pomimo tego nadmiaru mocy produkcyjnych w ChRL są one nadal zwiększane — buduje się mianowicie większe i sprawniejsze piece.
- (39) Nie ma żadnych dowodów, na podstawie których należałoby się spodziewać znacznego wzrostu poziomu konsumpcji na krajowym rynku ChRL lub na rynkach państw trzecich, co umożliwiłoby absorpcję zwiększonej produkcji wynikającej z ewentualnego wykorzystania wolnych mocy przez chińskich producentów.

3.2. Atrakcyjność rynku unijnego

- (40) Po nałożeniu ostatecznych środków w lutym 2008 r. przywóz z ChRL równomiernie spadał do poziomu marginalnego, wynoszącego w ODP mniej niż 1 % konsumpcji unijnej. Po kulminacji przywozu na poziomie ok. 330 400 ton w 2007 r. wielkość przywozu spadła do mniej niż 2 500 ton w 2012 r. Z obserwacji poziomu cen wynika jednak, że unijny rynek żelazokrzemu nadal jest atrakcyjny dla chińskich eksporterów.
- (41) Jak wspomniano powyżej, w ChRL istnieje znaczna nadwyżka mocy produkcyjnych, stanowiąca istotną zachętę do znalezienia alternatywnych rynków, które mogłyby wchłonąć tę nadwyżkę. Ze względu jednak na pewne ograniczenia wywozu, wprowadzone przez rząd ChRL (mianowicie należność celną wywozową w wysokości 25 %, bezzwrotny podatek VAT w wysokości 17 % oraz system pozwoleń na wywóz), całkowity chiński wywóz zmniejszył się ze szczytowego poziomu 1,5 mln ton w 2007 r. do zaledwie 0,4 mln ton w 2009 r. Niemniej jednak, począwszy od 2010 r., odnotowano ponowny wzrost wywozu — jego wielkość wzrosła do 0,8 mln ton, a w 2013 r. została oszacowana na 0,7 mln ton. Najnowsze dane wskazują na stały poziom wywozu, którego wielkość jest wyższa niż całkowita konsumpcja w Unii.
- (42) Mimo wspomnianych ograniczeń wywozowych chińscy producenci dokonali wywozu znacznej ilości żelazokrzemu na rynki światowe nie stosujące żadnych ograniczeń przywozu (mianowicie do Japonii, Korei Południowej i USA).
- (43) Pozornie rynek azjatycki mógłby być alternatywnym rynkiem pochłaniającym część nadwyżki produkcji w ChRL. Informacje przedstawione przez wnioskodawcę mogą jednak wskazywać na to, że niedawny rozwój sytuacji na tym rynku może ograniczyć jego atrakcyjność dla chińskiego wywozu.
- (44) Istotny wpływ na rynek azjatycki będzie miało mianowicie uruchomienie produkcji w dwóch zakładach żelazokrzemu w Malezji — Pertama Ferroalloys i Sarawak Ferroalloys. Szacuje się, że począwszy od 2014 r. roczna produkcja żelazokrzemu w Malezji wzrośnie o 420 000 ton; produkt ten będzie sprzedawany do sąsiednich państw Azji Południowo-Wschodniej, szczególnie do Japonii, gdzie roczne zapotrzebowanie na żelazokrzem wynosi 600 000 ton. Produkcja zakładów w Malezji wywrze negatywny wpływ na możliwości wywozu z ChRL do Azji Południowo-Wschodniej. Ponadto japońscy producenci stali i huty stali w Korei Południowej zawarły już umowy przewidujące zakup co roku znacznych ilości żelazokrzemu od nowych producentów z Malezji, co utrudni wejście na rynek produktu wywożonego z ChRL.
- (45) W swoich uwagach dotyczących ujawnionych ustaleń producent eksportujący twierdził, że dane o produkcji w Malezji są zawiązane. Uwagę tę zweryfikowano i uznano za zasadną, w wyniku czego wielkość produkcji w Malezji skorygowano do około 370 000 ton.
- (46) Można się zatem spodziewać, że dodatkowa ilość produktu z Malezji zwiększy konkurencję na tym już teraz nasyconym rynku, w którym ChRL i Rosja mają obecnie znaczący udział.
- (47) Mniejsza obecność produktów z ChRL na rynku unijnym w ODP wynika przede wszystkim z wymienionych w motywie 41 powyżej ograniczeń wywozu nałożonych przez rząd ChRL.

- (48) Ceny na rynku UE mogłyby również stanowić zachętę sugerującą możliwość wchłonięcia dostępnej nadwyżki mocy produkcyjnych producentów z ChRL. Otóż średnia cena na rynku unijnym w 2012 r. była bowiem co najmniej równie wysoka jak ceny eksportowe producentów z ChRL przy wywozie do ich głównych krajów przeznaczenia (Japonii, Korei Południowej i USA), co ponownie świadczy o atrakcyjności rynku unijnego w sytuacji, gdy sprzedaż do innych miejsc przeznaczenia staje się bardziej problematyczna.
- (49) Można zatem stwierdzić, że rynek europejski, jeden z największych na świecie, pozostaje atrakcyjny dla chińskich producentów.

4. Wnioski dotyczące prawdopodobieństwa kontynuacji dumpingu

- (50) Dostępne wolne moce produkcyjne w ChRL i stosunkowo atrakcyjny poziom cen na rynku unijnym prowadzą do wniosku, że istnieje ryzyko wzrostu wywozu produktu objętego postępowaniem z ChRL w wypadku wygaśnięcia obowiązujących środków.
- (51) Biorąc pod uwagę obecne i potencjalne wolne moce produkcyjne w ChRL, fakt, że rynek unijny jest jednym z największych rynków na świecie, oraz spodziewaną presję na wywóz z ChRL w Azji Południowo-Wschodniej, można stwierdzić, że eksporterzy z ChRL prawdopodobnie zwiększą wywóz do Unii po cenach dumpingowych, jeżeli środki antydumpingowe zostaną uchylone.

PRZYWÓZ Z ROSJI

1. Uwagi wstępne

- (52) Jak stwierdzono w motywie 14, w postępowaniu współpracowała tylko jedna grupa producentów. Stwierdzono jednak, że grupa rosyjska reprezentuje znaczną część (ok. 78 %) całkowitej produkcji żelazokrzemu w Rosji, a także większość przywozu żelazokrzemu z Rosji do Unii. Uznano zatem, że do oceny prawdopodobieństwa kontynuacji lub ponownego wystąpienia dumpingu należy wykorzystać informacje przedstawione przez „grupę rosyjską” w połączeniu z informacjami z innych źródeł, takich jak wniosek o dokonanie przeglądu i dostępne statystyki handlowe dotyczące przywozu (pochodzące z Eurostatu).
- (53) Do celu obliczenia marginesu dumpingu przedsiębiorstwa należące do „grupy rosyjskiej” — CHEMK i KF — uznaje się za podmioty powiązane w rozumieniu art. 143 kodeksu celnego⁽¹⁾, podobnie jak w pierwotnym dochodzeniu. W związku z tym dla całej grupy obliczono jeden margines dumpingu w sposób opisany poniżej. Wielkość dumpingu obliczono dla każdego poszczególnego producenta eksportującego, a następnie ustalono średni ważony margines dumpingu dla grupy jako całości. Należy zauważyć, że sposób ten różni się od sposobu zastosowanego w pierwotnym dochodzeniu, gdzie obliczenia dumpingu dokonano przez zagregowanie danych dotyczących całej produkcji i sprzedaży dokonywanej przez jednostki produkcyjne. Ten odmienny sposób zastosowano w zakończonym przeglądzie okresowym. Zmianą okoliczności, która uzasadniała modyfikację metodyki, była zmiana struktury organizacyjnej grupy, umożliwiającą identyfikację poszczególnych producentów w grupie w odniesieniu do sprzedaży i produkcji.

2. Przywóz dumpingowy w okresie objętym dochodzeniem przeglądownym

2.1. Określenie wartości normalnej

- (54) Zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia podstawowego w pierwszej kolejności zbadano, czy całkowita wielkość sprzedaży produktu podobnego dokonywanej przez współpracujących producentów eksportujących na rynku krajowym na rzecz klientów niezależnych była reprezentatywna w porównaniu z całkowitą wielkością ich sprzedaży eksportowej do Unii, tzn. czy całkowita wielkość takiej sprzedaży wynosiła przynajmniej 5 % całkowitej wielkości sprzedaży eksportowej produktu objętego postępowaniem do Unii.

⁽¹⁾ Zgodnie z art. 143 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 (Dz.U. L 253 z 11.10.1993, s. 1) dotyczącego wykonania Wspólnotowego kodeksu celnego za powiązane uznaje się osoby tylko wówczas, gdy: a) jedna jest urzędnikiem lub dyrektorem w firmie drugiej osoby; b) są one prawnie uznanymi wspólnikami w działalności gospodarczej; c) jedna jest pracodawcą, a druga pracownikiem; d) dowolna osoba, bezpośrednio lub pośrednio, jest właścicielem co najmniej 5 % akcji lub udziałów z prawem głosu obu osób lub co najmniej tyle takich akcji lub udziałów kontroluje bądź posiada; e) jedna z osób bezpośrednio lub pośrednio kontroluje drugą; f) obie znajdują się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą trzeciej osoby; g) wspólnie kontrolują, bezpośrednio lub pośrednio, trzecią osobę; lub h) są członkami rodziny. Za członków rodziny uważa się wyłącznie osoby pozostające ze sobą w którymkolwiek z wymienionych poniżej stosunków: (i) mąż i żona; (ii) rodzice i dzieci; (iii) bracia i siostry (rodzeni lub przyrodni); (iv) dziadkowie i wnuki; (v) wuj lub ciotka i bratanek lub siostrzeniec oraz bratanica lub siostrzenica; (vi) teściowie i zięć lub synowa; (vii) szwagier i szwagierka. W tym kontekście „osoba” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną.

- (55) Zbadano również, czy sprzedaż krajowa była wystarczająco reprezentatywna dla celów art. 2 ust. 2 rozporządzenia podstawowego. Badania tego dokonano w odniesieniu do poszczególnych rodzajów produktu sprzedawanych przez producenta eksportującego na rynku krajowym, uznanych za bezpośrednio porównywalne z rodzajem produktu sprzedawanym na wywóz do Unii. Sprzedaż krajowa danego rodzaju produktu uznawana była za wystarczająco reprezentatywną, jeśli całkowita wielkość sprzedaży danego rodzaju produktu na rzecz klientów niezależnych dokonana na rynku krajowym przez producenta eksportującego wynosiła co najmniej 5 % całkowitej wielkości sprzedaży porównywalnego rodzaju produktu wywożonego do Unii.
- (56) Zbadano również, czy można uznać, że sprzedaż krajowa poszczególnych rodzajów produktu była dokonywana w ramach zwykłego obrotu handlowego zgodnie z art. 2 ust. 4 rozporządzenia podstawowego. W tym celu ustalono, jaki odsetek sprzedaży krajowej każdego wywożonego rodzaju produktu objętego postępowaniem dokonanej na rzecz niezależnych klientów na rynku krajowym w ODP stanowiła sprzedaż z zyskiem.
- (57) W odniesieniu do tych rodzajów produktu, w przypadku których ponad 80 % wielkości sprzedaży danego rodzaju produktu na rynku krajowym zrealizowano powyżej kosztów, a średnia ważona cena sprzedaży danego rodzaju była równa lub wyższa od jednostkowego kosztu produkcji, wartość normalną dla każdego rodzaju produktu obliczono jako średnią ważoną rzeczywistych cen krajowych całej sprzedaży rozpatrywanego rodzaju, bez względu na to, czy była to sprzedaż z zyskiem, czy nie.
- (58) W przypadkach gdy wielkość sprzedaży danego rodzaju produktu z zyskiem stanowiła 80 % lub mniej całkowitej wielkości sprzedaży danego rodzaju, lub gdy średnia ważona ceny danego rodzaju była niższa niż jednostkowy koszt produkcji, wartość normalna opierała się na rzeczywistej cenie krajowej, obliczonej jako średnia ważona ceny wyłącznie sprzedaży krajowej z zyskiem dla danego rodzaju w OD.
- (59) W przypadku gdy nie dokonano żadnej sprzedaży krajowej danego rodzaju produktu lub gdy sprzedaż krajowa danych rodzajów produktu była niewystarczająca, wartość normalną skonstruowano zgodnie z art. 2 ust. 3 rozporządzenia podstawowego.
- (60) W celu skonstruowania wartości normalnej na podstawie art. 2 ust. 3 rozporządzenia podstawowego kwoty poniesionych kosztów sprzedaży, kosztów ogólnych i administracyjnych oraz kwoty zysku zostały ustalone, na podstawie art. 2 ust. 6 rozporządzenia podstawowego, w oparciu o faktyczne dane dotyczące produkcji i sprzedaży produktu podobnego w zwykłym obrocie handlowym przez współpracujących producentów eksportujących lub w oparciu o dostępne fakty.

2.2. Określenie ceny eksportowej

- (61) W ODP „grupa rosyjska” prowadziła swoją sprzedaż eksportową do Unii za pośrednictwem jej przedsiębiorstwa stowarzyszonego (importera powiązanego) — RFAI, które pełniło wszystkie funkcje związane z przywozem w odniesieniu do towarów wprowadzanych do swobodnego obrotu w Unii, czyli funkcje importera powiązanego.
- (62) W związku z tym cenę eksportową ustalono zgodnie z art. 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego na podstawie cen pierwszej odsprzedaży przywożonych produktów niezależnemu nabywcy, z uwzględnieniem wszystkich kosztów poniesionych między przywozem a odsprzedażą, a także uzasadnionej marży zysku oraz kosztów sprzedaży, kosztów ogólnych i administracyjnych (SG&A). W tym celu zastosowano rzeczywistą stopę kosztów SG&A, a także, wobec braku nowych informacji od niezależnych importerów co do osiągniętych zysków, wykorzystano stopę zysku zastosowaną w pierwotnym dochodzeniu, a mianowicie 6 %.
- (63) „Grupa rosyjska” twierdziła, że RFAI należy traktować jako część tego samego podmiotu gospodarczego, ponieważ oba podmioty są kontrolowane i zarządzane przez te same osoby, a przedsiębiorstwa te funkcjonują jako jeden podmiot gospodarczy; w związku z tym przy ustalaniu cen eksportowych nie powinno się odliczać SG&A i zysku RFAI.
- (64) W kontekście dostosowań na podstawie art. 2 ust. 9 w celu skonstruowania ceny eksportowej nie ma jednak znaczenia, czy powiązanie „grupy rosyjskiej” z RFAI przybiera postać jednego podmiotu gospodarczego, czy też nie.
- (65) Dlatego też, ponieważ sprzedaż eksportowa „grupy rosyjskiej” odbywała się za pośrednictwem powiązanego przedsiębiorstwa (RFAI), cena eksportowa musiała zostać dostosowana poprzez odliczenie uzasadnionej marży zysku i kosztów SG&A, co przewidziano wyraźnie w art. 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego. Na tej podstawie wspomniane twierdzenie musiało zostać odrzucone.

- (66) Producent eksportujący powtórzył argument o istnieniu jednego podmiotu gospodarczego, co jego zdaniem uniemożliwia dokonanie dostosowań na podstawie art. 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego. Twierdził on również, że nawet jeżeli dostosowania byłyby uzasadnione, to skonstruowana cena eksportowa powinna obejmować tylko koszty związane z przywozem przez RFAI i nie powinna obejmować żadnych kosztów SG&A związanych z wywozem dokonywanym przez wspomniany jeden podmiot gospodarczy. Producent ten oznajmił wreszcie, że nie zgadza się z konkluzją o nieistnieniu jednego podmiotu gospodarczego w tym przypadku.
- (67) Istnienie jednego podmiotu gospodarczego nie ma znaczenia w kontekście konstruowania ceny eksportowej na podstawie art. 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego. O ile tylko spełnione są warunki przewidziane w art. 2 ust. 1 i ust. 9 rozporządzenia podstawowego, stopień kontroli lub integracji nie ma znaczenia dla oceny legalności dostosowań na podstawie art. 2 ust. 9 ⁽¹⁾. W art. 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego zobowiązuje się Komisję w określonych sytuacjach do skonstruowania ceny eksportowej oraz dostosowania jej z uwzględnieniem szeregu parametrów, również w przypadku stron, „co do których wydaje się, że są ze sobą powiązane”. Artykuł 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego stanowi wyraźnie: „dokonuje się dostosowania” (podkreślenie dodane przez Komisję). Komisja ustaliła, że przedsiębiorstwo RFAI pełni wszelkie funkcje pełnione normalnie przez powiązanego importera w UE — jest ono mianowicie mocno zaangażowane w działalność międzynarodową grupy (obsługę klienta, logistykę i planowanie dostaw, zakupy dóbr kapitałowych i podstawowych surowców itp.). Tym samym spełniony jest konieczny warunek dostosowania na podstawie art. 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego, co uzasadnia dokonane dostosowania. Uznano zatem, że dokonane dostosowania były konieczne na podstawie art. 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego.
- (68) Producent eksportujący utrzymywał, że z wyroku w sprawie Nikopolsky/Interpipe ⁽²⁾ wynika, że jeżeli eksporter i powiązane z nim przedsiębiorstwo handlowe stanowią jeden podmiot gospodarczy, to dokonywanie dostosowania ceny eksportowej na podstawie art. 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego nie jest dozwolone. Twierdzenie to jest bezpodstawne. W rzeczywistości wspomniany wyrok dotyczy dostosowania na podstawie art. 2 ust. 10 lit. i), dotyczącego nominalnych prowizji otrzymywanych przez podmiot gospodarczy, którego funkcje są podobne do funkcji przedstawiciela pracującego na zasadzie prowizji. Orzeczenie to jest zatem bez znaczenia dla obecnego przypadku, w którym szwajcarskie przedsiębiorstwo RFAI pełni wszystkie funkcje pełnione normalnie przez powiązanego importera. Istnienie jednego podmiotu gospodarczego nie wpływa w taki sam sposób na dokonywanie dostosowań na podstawie art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego jak na dostosowania wynikające z art. 2 ust. 9 tegoż rozporządzenia. Ponadto ewentualne żądanie dostosowania ze względu na rozsądną marżę zysku i kosztów SG&A nie podlega decyzji uznaniowej. Zgodnie z art. 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego dostosowanie takie jest konieczne, w przypadku gdy strony są powiązane.
- (69) Jeśli chodzi o zakres dostosowania — nie można zgodzić się z twierdzeniem dotyczącym częściowego odliczenia zysku oraz kosztów SG&A wobec braku odpowiednich dowodów przedłożonych przez producenta eksportującego. Dostosowania na mocy art. 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego są niezbędnym elementem konstruowania ceny eksportowej w najbardziej powszechnych przypadkach podmiotów stowarzyszonych. Gdyby całkowite koszty SG&A oraz zysk miały być jedynie częściowo dostosowane, taka modyfikacja musiałaby opierać się na dowodach dostarczonych przez producenta eksportującego w odniesieniu do kosztów, w szczególności, tego, czy koszty te stanowią szczególne koszty narosłe między przywozem i późniejszą odsprzedażą w odniesieniu do wszelkiej działalności niezwiązanej bezpośrednio z przywozem produktu objętego postępowaniem.
- (70) „Grupa rosyjska” twierdziła również, że zgodnie z art. 11 ust. 10 rozporządzenia podstawowego przy obliczaniu ceny eksportowej nie powinno się odejmować cła antydumpingowego, ponieważ cło jest należycie odzwierciedlone w cenach odsprzedaży i dalszych cenach sprzedaży w Unii.
- (71) Dochodzenie wykazało w szczególności, że ceny odsprzedaży produktu objętego postępowaniem w Unii nie odzwierciedlały cła zapłaconego w odniesieniu do 99 % zgłoszonych transakcji. Można zatem uznać, że cło antydumpingowe nie zostało należycie odzwierciedlone w cenach odsprzedaży „grupy rosyjskiej”. W rezultacie nie można było przyjąć wspomnianego twierdzenia „grupy rosyjskiej”, a kwotę ceł antydumpingowych odliczono przy konstruowaniu cen eksportowych zgodnie z art. 2 ust. 9 rozporządzenia podstawowego.

2.3. Porównanie i korekty

- (72) Porównanie wartości normalnej i ceny eksportowej przeprowadzono na podstawie ceny *ex-works*. W celu zapewnienia sprawiedliwego porównania uwzględniono, zgodnie z art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego, różnice, które miały wpływ na porównywalność cen.

⁽¹⁾ Sprawa C-260/84, Minebea Company Limited przeciwko Radzie Wspólnot Europejskich, pkt 37.

⁽²⁾ Sprawa T-249/06 Interpipe Nikopolsky Seamless Tubes Plant Niko Tube ZAT (Interpipe Niko Tube ZAT) i Interpipe Nizhnedneprovsky Tube Rolling Plant VAT (Interpipe NTRP VAT) przeciwko Radzie [2009] Zb.Orz. II-00383. Wyrok ten został następnie utrzymany w mocy przez Trybunał Sprawiedliwości w wyniku rozpatrzenia odwołania w sprawach połączonych C-191/09 P oraz C-200/09 P.

- (73) W stosownych i uzasadnionych przypadkach wzięto pod uwagę, w formie dostosowań, koszty transportu, ubezpieczenia, koszty terminalowe i koszty przeładunku, koszty kredytów i prowizje, zgodnie z art. 2 ust. 10 rozporządzenia podstawowego.

2.4. Dumping w ODP

- (74) Zgodnie z art. 2 ust. 11 i 12 rozporządzenia podstawowego średnią ważoną wartość normalną porównano ze średnią ważoną ceną eksportową każdego rodzaju produktu na podstawie ceny *ex-works* w odniesieniu do każdego współpracującego przedsiębiorstwa eksportującego należącego do „grupy rosyjskiej”.
- (75) Zainteresowany producent eksportujący zgłosił kilka zastrzeżeń dotyczących obliczenia marginesu dumpingu.
- (76) Po pierwsze — w odniesieniu do dostosowania kosztów kwarcytu nabytych przez jedno z przedsiębiorstw produkcyjnych należących do grupy od drugiego z nich zakwestionowano dodanie marży zysku w wysokości 5 % do zmienionej ceny zakupu. Przytoczono argument, że oba przedsiębiorstwa są członkami tego samego jednego podmiotu gospodarczego.
- (77) Jakkolwiek argument dotyczący istnienia jednego podmiotu gospodarczego jest nieistotny w kontekście dostosowania kosztów kwarcytu, uznaje się, że transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi mogą odbywać się bez zysku. W sytuacji braku sprzedaży kwarcytu na rzecz podmiotów niepowiązanych nie dało się również wykazać istnienia jakiegokolwiek zysku. W rezultacie pominięto marżę zysku w odniesieniu do dostosowanego kosztu kwarcytu i odpowiednio zmieniono ustalenia co do dumpingu.
- (78) Drugie zastrzeżenie dotyczyło stosowania przez Komisję zaleceń wydanych przez Organ Rozstrzygania Sporów WTO w toku rozstrzygania sporu z Norwegią dotyczącego przywozu łososia. W tej sprawie zalecono, aby, w przypadku gdy sprzedaż krajowa danego rodzaju produktu nie jest reprezentatywna, pomimo tego stosować koszty SG&A i zysk osiągnięty z tytułu tych transakcji w celu konstruowania wartości normalnej. Producent eksportujący twierdził również, że stosowanie nowej metodyki w przeglądzie wygaśnięcia nie jest dopuszczalne, ponieważ nie zaszyły żadne istotne zmiany okoliczności, które by to uzasadniały.
- (79) W czasie przesłuchania producenta eksportującego Komisja wyjaśniła mu metodykę przyjętą przez zespół orzekający w toku rozstrzygania sporu dotyczącego łososia, niemniej jednak producent eksportujący nadal utrzymywał, że w zaleceniu zespołu orzekającego naruszono art. 2 ust. 4 i ust. 6 rozporządzenia podstawowego. Obowiązkiem Komisji jest jednak wdrożenie tego rodzaju orzeczeń w kontekście jej zobowiązań w ramach WTO. Metodyka ta dotyczy wszystkich spraw, a nie jedynie dochodzeń wszczętych na podstawie art. 5 rozporządzenia podstawowego.
- (80) Na podstawie trzeciego zastrzeżenia Komisja dokonała korekt w tych przypadkach, w których koszt poniesiony przez jednego producenta eksportującego należącego do grupy porównano z częścią sprzedaży drugiego producenta eksportującego.
- (81) Komisja potwierdza ponadto, że przy dostosowaniu obrotów uwzględniono te same czynniki jak w przypadku kosztu produkcji, mianowicie koszty transportu, ubezpieczenia i przeładunku przy przeprowadzaniu badania rentowności oraz koszty pakowania w celu określenia marginesów dumpingu.
- (82) W czwartym zastrzeżeniu producent eksportujący uznał, że obowiązujące cło antydumpingowe zostało nienależycie odjęte od ceny eksportowej. Na poparcie tego zarzutu stwierdzono, że ceny sprzedaży eksportowej były o ponad 100 % wyższe w okresie objętym dochodzeniem przeglądowym niż w okresie objętym pierwotnym dochodzeniem, co rzekomo dowodzi, że cło antydumpingowe zostało włączone do cen eksportowych. Ponadto niektóre należności celne przywozowe i cła antydumpingowe nie powinny być zostać odjęte, ponieważ rzekomo zostały one opłacone z góry i zaliczone do przyszłego okresu. Stwierdzono wreszcie, że Komisja nie powinna była uwzględnić kosztów prowadzenia biura w Japonii oraz federalnych i kantonalnych podatków dochodowych w Szwajcarii.

- (83) Dowody przedstawione przez producenta eksportującego nie potwierdzają w sposób rozstrzygający, że w tym przypadku i w odniesieniu do tego produktu cło antydumpingowe odpowiednio odzwierciedlono w cenie eksportowej. Od czasu pierwotnego dochodzenia zarówno ceny odsprzedaży, jak i koszty produkcji znacznie wzrosły, zatem nie można z całą pewnością twierdzić, że wzrost cen eksportowych wynika z rzekomego uwzględnienia cła. Aby wykazać, że przedstawione dowody nie są rozstrzygające, Komisja porównała ceny eksportowe z kosztem towarów, z uwzględnieniem cła antydumpingowego, w okresie dochodzenia przeglądu; w rezultacie okazało się, że w przypadku 99 % transakcji wywozowych ceny nie były wystarczająco wysokie, aby mogły zawierać cło antydumpingowe. Wreszcie nawet brak potrącenia cła nie wystarczyłby do zakwestionowania stwierdzenia znacznego dumpingu ani wniosków dotyczących prawdopodobieństwa kontynuacji dumpingu, a więc nie wpłynęłyby na wynik niniejszego dochodzenia dotyczącego przeglądu wygaśnięcia.
- (84) Komisja zauważyła, że opłacenie z góry należności celnych przywozowych i cel antydumpingowych jest niemożliwe — należności te są pobierane w momencie przywozu. Ponadto grupa korzystała ze składu celnego, co oznacza, że należności przypadały do zapłaty dopiero po faktycznym dokonaniu przywozu i sprzedaży. Z kolei w oparciu o porównanie zestawienia obrotów i sald z dnia 31 grudnia 2012 r. ze zbadanym sprawozdaniem finansowym wyraźnie stwierdzono, że audytorzy przekwalifikowali rzekomo przedpłacone cła antydumpingowe na faktycznie zapłacone cła antydumpingowe stanowiące pozycję kosztów w rachunku zysków i strat.
- (85) Koszty prowadzenia biura w Japonii nie mają związku z produktem objętym postępowaniem, a zatem nie miały wpływu na obliczenia dokonane przez Komisję. Zarzut ten został zatem odrzucony. Wreszcie wspomniane podatki szwajcarskie mogły zostać wyłączone jedynie w przypadku, gdyby stanowiły podatek dochodowy od osób prawnych; z odpowiedzi na ujawnione ustalenia wydaje się, że tak było w istocie. Obliczenia dumpingu zostały zatem odpowiednio dostosowane.
- (86) Dostosowana wysokość odsetek od pożyczki udzielonej przez należące do grupy przedsiębiorstwo z Brytyjskich Wypł Dżewicznych innemu przedsiębiorstwu należącemu do grupy została skorygowana przez Komisję w odpowiedzi na stwierdzenie, że tego rodzaju pożyczki mogą być udzielane poniżej stóp rynkowych i zasadniczo mają sens wyłącznie wtedy, jeżeli oprocentowanie pożyczki jest niższe od oprocentowania oferowanego przez banki. Komisja potwierdza ponadto, że marżę zysku RFAI zastosowano do wartości faktury netto w walucie księgowej przedsiębiorstwa oraz że nie opierała się ona na cenie CIF, do której dodano pewne koszty.
- (87) W związku z tym, a także w wyniku korekty obliczeń wskutek przyjęcia stwierdzeń o sprzedaży kwarcytu wewnątrz grupy, pożyczce wewnątrz grupy oraz szwajcarskich federalnych i kantonalnych podatkach dochodowych, zmieniono margines dumpingu, wyrażony jako procent ceny na granicy Unii przed oceną, ustalając go na poziomie 43 %.
- (88) Należy przypomnieć, że w wyniku przeglądu okresowego, o którym mowa w motywie 4 powyżej, stwierdzono, że przywóz „grupy rosyjskiej” prowadzony był w okresie od października 2009 r. do września 2010 r. po cenach dumpingowych.

3. Zmiany wielkości przywozu w przypadku uchylenia środków

- (89) Po analizie występowania dumpingu w ODP zbadano również prawdopodobieństwo kontynuacji lub ponownego wystąpienia dumpingu.

3.1. Moce produkcyjne w Rosji

- (90) Rosja jest drugim co do wielkości producentem żelazokrzemu na świecie. Na podstawie danych przedsiębiorstwa badania rynku Metal Expert moce produkcyjne żelazokrzemu w Rosji wynoszą około 900 000 ton. Obejmuje to również produkcję pieców, które oprócz żelazokrzemu mogą wytwarzać również inne stopy żelaza. Urządzenia produkcyjne dwóch producentów (tj. CHEMK i Sierowskich Zakładów Żelazostopów) umożliwia przełączanie pomiędzy produkcją żelazokrzemu a produkcją innych żelazostopów w krótkim czasie, natomiast wyposażenie innych rosyjskich producentów (tj. Brackich Zakładów Żelazostopów, NLMK i KF) pozwala jedynie na produkcję żelazokrzemu.

- (91) Po ujawnieniu ustaleń jedyny współpracujący producent eksportujący stwierdził, że przedstawionych przez niego informacji nie uwzględniono przy obliczaniu mocy produkcyjnych w Rosji. Jak wspomniano jednak w motywie 52, głównym źródłem wykorzystanych danych były właśnie informacje przedstawione przez tę rosyjską grupę. Do ustalenia mocy produkcyjnych innych rosyjskich producentów posłużono się raportem Metal Expert. Przytoczone stwierdzenie nie zostało zatem przyjęte.
- (92) Wspomniany producent eksportujący stwierdził ponadto, że produkcja CHEMK została błędnie oszacowana, ponieważ zdaniem tego producenta praktycznie niemożliwe jest przejście od produkcji jednego żelazostopu do produkcji innego bez znaczących dodatkowych kosztów i opóźnień. Z dowodów uzyskanych w trakcie kontroli na miejscu w zakładach CHEMK wynika jednak, że piece w tych zakładach umożliwiają tego rodzaju zmianę produkcji bez wspomnianych opóźnień. Przytoczone stwierdzenie nie zostało zatem przyjęte.
- (93) Oszacowano, że rzeczywista produkcja w ODP wynosiła około 633 000 ton (w przeliczeniu na żelazokrzem 75), zaś dostępne wolne moce produkcyjne — do 267 000 ton. Przy zastosowaniu ostrożnego podejścia, biorąc pod uwagę moce produkcyjne wykorzystywane do produkcji innych stopów żelaza, uznano, że wolne moce produkcyjne żelazokrzemu wynoszą co najmniej 120 000 ton.
- (94) „Grupa rosyjska” utrzymywała, że oszacowanie wolnych mocy produkcyjnych w Rosji było nieprawidłowe, ponieważ Komisja nie wzięła pod uwagę, że „grupa rosyjska” wykorzystuje 95–100 % swoich zdolności produkcyjnych. Jak jednak wspomniano w motywie powyżej, zastosowano ostrożne podejście, biorąc pod uwagę rzeczywiste wolne moce produkcyjne. Przytoczone stwierdzenie nie zostało zatem przyjęte.
- (95) Na podstawie raportu Metal Expert wysoki poziom wolnych mocy produkcyjnych wyjaśniono faktem, że w latach 2002–2009 popyt krajowy spadł znacznie (o 50 %) i pozostał na stałym poziomie do 2012 r. Wynika z tego, że moce produkcyjne znacznie przewyższają popyt na rynku krajowym. Producenci rosyjscy są zatem uzależnieni od wywozu.

3.2. Atrakcyjność rynku unijnego

- (96) Pomimo obowiązujących środków rynek UE jest wciąż atrakcyjny dla rosyjskiego wywozu. Poziom przywozu odnotowany w ODP pokazuje, że na przywóz z Rosji wywarły pewien wpływ nałożone cła antydumpingowe, ale przywóz ten nadal był wyraźnie obecny podczas ODP.
- (97) Jedna ze stron twierdziła, że rynek żelazokrzemu w Unii Europejskiej nie jest atrakcyjny dla globalnego dostawcy, takiego jak „grupa rosyjska”, oraz że wielkość przywozu szybko spada, co widoczne było nadal w 2012 r. Strona ta twierdziła, że nie należy oczekiwać odwrócenia tej tendencji w przyszłości. Na podstawie badania danych dotyczących handlu pozyskanych z Eurostatu oraz zgodnie z art. 14 ust. 6 rozporządzenia podstawowego stwierdzono jednak, że w latach 2010–2012 przywóz z Rosji utrzymywał się raczej na stałym poziomie.
- (98) Ponadto porównanie cen eksportowych produktu objętego postępowaniem przy wywozie do Unii Europejskiej z cenami żelazokrzemu uzyskiwanymi na rynkach państw trzecich wykazało, że ceny „grupy rosyjskiej” przy wywozie do UE są wyższe, w zależności od kraju przeznaczenia.
- (99) W związku z tym twierdzenie, że rynek unijny nie jest atrakcyjny dla producentów rosyjskich, należy odrzucić.
- (100) Jedna ze stron twierdziła, że rynek rosyjski zyskuje na atrakcyjności w związku z kilkoma planowanymi projektami, takimi jak Zimowe Igrzyska Olimpijskie w 2014 r., co powinno spowodować wzrost krajowego popytu na stal i tym samym krajowej konsumpcji żelazokrzemu. Należy jednak po pierwsze zaznaczyć, że strona ta nie dostarczyła żadnych istotnych danych ani szacunków dotyczących wpływu tych projektów na krajową konsumpcję żelazokrzemu. Co więcej, gdyby efekt ten miał nastąpić, to powinien uwidocznić się już w latach 2012 i 2013 — tymczasem z dostępnych danych wynika, że krajowa konsumpcja utrzymywała się na stałym poziomie. Wreszcie ewentualny wpływ tych projektów byłby w każdym razie ograniczony i tymczasowy.

W związku z tym argument ten nie został wzięty pod uwagę. Jedna ze stron stwierdziła, że nadmiar zdolności produkcyjnych w Rosji jest w dużej mierze wchłaniany przez wywóz na rynki azjatyckie i USA. Istotnie, w trakcie ODP rosyjscy producenci wywozili na rynki światowe ponad 73 % swojej produkcji. Jak jednak wspomniano w motywie 93 powyżej, nadal istnieje znaczna nadwyżka mocy produkcyjnych w Rosji ze względu na spadającą konsumpcję krajową, co wskazuje na silną potrzebę znalezienia alternatywnych rynków w celu zrekompensowania strat w sprzedaży krajowej i wchłonięcia dostępnej nadwyżki mocy produkcyjnych.

- (101) Jak wspomniano w motywie 44 powyżej, konkurencja na rynkach azjatyckich będzie rosła ze względu na powstanie nowych zakładów w Malezji, które w 2014 r. rozpoczną produkcję w wysokości około 420 000 ton. Utrudni to prowadzenie wywozu z Rosji na rynki azjatyckie.
- (102) Jak wyjaśniono w motywie 45, wielkość produkcji w Malezji skorygowano do poziomu 370 000 ton.
- (103) Ponadto w USA, kraju będącym jednym z głównych rynków wywozu dla eksporterów z Rosji, prowadzone jest już wobec nich dochodzenie antydumpingowe na podstawie wniosku, w którym zarzuca się dumping o znacznej skali.
- (104) Należy w związku z tym stwierdzić, że rosyjscy producenci eksportujący są w dużym stopniu uzależnieni od wywozu na rynki państw trzecich, na których konkurencja będzie rosła — przez co rynek unijny stanie się dla nich jeszcze bardziej atrakcyjny.

4. Wnioski dotyczące prawdopodobieństwa kontynuacji dumpingu

- (105) W świetle powyższych ustaleń można uznać, że przywóz z Rosji w dalszym ciągu dokonywany jest po cenach dumpingowych i że istnieje duże prawdopodobieństwo kontynuacji dumpingu. Biorąc pod uwagę obecne i potencjalne wolne moce produkcyjne w Rosji, fakt, że rynek unijny jest jednym z największych rynków na świecie, a także spodziewaną rozbudowę mocy produkcyjnych na rynkach Azji Południowo-Wschodniej, można stwierdzić, że rosyjscy eksporterzy prawdopodobnie jeszcze bardziej zwiększą wywóz do Unii po cenach dumpingowych, jeżeli dopuści się do wygaśnięcia środków antydumpingowych.

5. Podsumowanie

- (106) W związku z powyższym stwierdza się, że istnieje poważne i realne ryzyko kontynuacji dumpingu w odniesieniu do żelazokrzemu pochodzącego z ChRL i Rosji, o ile dopuści się do wygaśnięcia obowiązujących środków antydumpingowych.

D. DEFINICJA PRZEMYSŁU UNIJNEGO

- (107) W ODP produkt podobny był wytwarzany przez siedmiu znanych producentów unijnych. Stanowią oni przemysł unijny w rozumieniu art. 4 ust. 1 rozporządzenia podstawowego i będą zwani dalej „przemysłem unijnym”.
- (108) Jak wskazano w motywie 16 powyżej, sześciu producentów unijnych dostarczyło informacje, o które się do nich zwrócono. Szacuje się, że przedsiębiorstwa te odpowiadają za około 90 % całości produkcji unijnej i ich sytuację uznaje się za reprezentatywną dla przemysłu unijnego.

E. SYTUACJA NA RYNKU UNIJNYM

1. Konsumpcja w Unii

- (109) Konsumpcję w Unii ustalono na podstawie wielkości sprzedaży przemysłu unijnego na rynku unijnym na rzecz klientów powiązanych i niepowiązanych, oszacowania w odniesieniu do producenta niewspółpracującego (w oparciu o wniosek o dokonanie przeglądu) oraz danych dotyczących przywozu pochodzących z Eurostatu na poziomie kodów CN.

- (110) W okresie badanym konsumpcja w Unii wzrosła o 40 %. Należy jednak wziąć pod uwagę, że sytuacja w roku początkowym badanego okresu (2009) była bardzo zła ze względu na negatywne skutki kryzysu gospodarczego. Pomimo częściowej poprawy sytuacji po 2009 r. konsumpcja unijna wciąż jeszcze nie osiągnęła poziomu odnotowanego w pierwotnym dochodzeniu, kiedy to w każdym roku konsumpcja wynosiła powyżej 850 tys. ton.

Tabela 1

Konsumpcja

	2009	2010	2011	ODP
Konsumpcja (w tonach)	544 093	799 233	841 796	760 128
Wskaźnik (2009 = 100)	100	147	155	140

Źródło: Odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu, wniosek o dokonanie przeglądu wygaśnięcia, Eurostat.

2. Wielkość, ceny i udział w rynku przywozu z państw, których dotyczy postępowanie

- (111) Analizę wielkości i udziału w rynku przywozu z ChRL i Rosji przeprowadzono na podstawie danych Eurostatu oraz danych zebranych zgodnie z art. 14 ust. 6 rozporządzenia podstawowego. Ponieważ przywóz z ChRL jest bardzo niewielki, przywozu z państw, których dotyczy postępowanie, nie oceniono w sposób łączny.

a) Wielkość i udział w rynku przywozu objętego postępowaniem

- (112) Stwierdzono, że w okresie badanym przywóz po cenach dumpingowych do Unii kształtował się następująco pod względem wielkości i udziału w rynku:

Tabela 2

Wielkość i udział w rynku przywozu pochodzącego z państw, których dotyczy postępowanie

	2009	2010	2011	ODP
ChRL				
Wielkość przywozu (w tonach)	8 105	13 828	5 125	2 516
Wskaźnik (2009 = 100)	100	171	63	31
Udział w rynku	1,5	1,7	0,6	0,3
Wskaźnik (2009 = 100)	100	116	41	22
Rosja				
Wielkość przywozu (w tonach)	74 678	53 671	29 338	40 725
Wskaźnik (2009 = 100)	100	72	39	55
Udział w rynku (w %)	13,7	6,7	3,5	5,4
Wskaźnik (2009 = 100)	100	49	25	39

	2009	2010	2011	ODP
Łącznie państwa, których dotyczy postępowanie				
Wielkość przywozu (w tonach)	82 783	67 499	34 463	43 241
Wskaźnik (2009 = 100)	100	82	42	52
Udział w rynku (w %)	15,2	8,4	4,1	5,7
Wskaźnik (2009 = 100)	100	56	27	37
Źródło: Eurostat.				

- (113) Wielkość przywozu z państw, których dotyczy postępowanie, spadła znacznie o 48 % w okresie badanym. Zmniejszył się również udział tego przywozu w rynku — z 15,2 % w 2009 r. do 5,7 % w ODP. W wyniku tej tendencji produkt przywożony z ChRL prawie przestał być obecny na rynku unijnym. Producenci eksportujący z Rosji nadal jednak posiadają duży udział w rynku — Rosja jest czwartym co do wielkości eksporterem do Unii.

b) Ceny przywozu i podcięcie cenowe

- (114) W poniższej tabeli przedstawiono średnią cenę przywozu produktów po cenach dumpingowych. W okresie badanym średnia cena przywozu z ChRL spadła o 38 %. Średnia cena przywozu z Rosji wzrosła w tym okresie o 31 %, ale nadal pozostawała poniżej cen sprzedaży przemysłu unijnego.

Tabela 3

Średnie ceny przywozu po cenach dumpingowych

	2009	2010	2011	ODP
ChRL				
Średnia cena (w EUR/tonę)	991	1 088	873	611
Wskaźnik (2009 = 100)	100	110	88	62
Rosja				
Średnia cena (w EUR/tonę)	716	776	889	999
Wskaźnik (2009 = 100)	100	108	124	140
Łącznie państwa, których dotyczy postępowanie				
Średnia cena (w EUR/tonę)	742	840	887	976
Wskaźnik (2009 = 100)	100	113	119	131
Źródło: Eurostat.				

- (115) W celu określenia podcięcia cenowego w ODP porównano średnie ważone ceny sprzedaży poszczególnych rodzajów produktu wytwarzanych przez współpracujących producentów unijnych stosowane wobec niepowiązanych klientów na rynku Unii, dostosowane do poziomu *ex-works*, z odpowiednimi średnimi ważonymi cenami poszczególnych rodzajów produktu w przywozie po cenach dumpingowych stosowanymi przez współpracujących producentów rosyjskich przy sprzedaży pierwszemu niezależnemu klientowi na rynku Unii, ustalonymi na podstawie CIF, z odpowiednimi dostosowaniami uwzględniającymi należności celne.

- (116) Ponieważ żaden z chińskich producentów eksportujących nie współpracował w dochodzeniu przeglądowym, podcięcie cenowe w przypadku wywozu z ChRL określono poprzez porównanie średnich ważonych cen stosowanych przez producentów unijnych przy sprzedaży niepowiązanym klientom na rynku unijnym, na podstawie ceny *ex-works*, ze średnią ceną eksportową wywozu z ChRL na podstawie CIF, uzyskaną z Eurostatu, z odpowiednimi dostosowaniami uwzględniającymi należności celne.

- (117) Wynik porównania, wyrażony jako wartość procentowa obrotu współpracujących producentów unijnych w ODP, stanowi średni ważony margines podcięcia cenowego na rynku Unii, wynoszący od 6 % do 39 % dla Rosji oraz 46 % dla ChRL.

3. Przywóz z pozostałych państw trzecich nieobjętych środkami

Tabela 4

Przywóz z innych państw trzecich

	2009	2010	2011	ODP
Brazylia				
Wielkość przywozu (w tonach)	37 303	90 324	72 769	58 548
Wskaźnik (2009 = 100)	100	242	195	157
Cena (w EUR/tonę)	974	1 136	1 352	1 173
Wskaźnik (2009 = 100)	100	117	139	120
Udział w rynku (w %)	6,9	11,3	8,6	7,7
Wskaźnik (2009 = 100)	100	165	126	112
Islandia				
Wielkość przywozu (w tonach)	101 036	103 043	91 462	101 275
Wskaźnik (2009 = 100)	100	102	91	100
Cena (w EUR/tonę)	985	1 027	1 251	1 118
Wskaźnik (2009 = 100)	100	104	127	114
Udział w rynku (w %)	18,6	12,9	10,9	13,3
Wskaźnik (2009 = 100)	100	69	59	72
Norwegia				
Wielkość przywozu (w tonach)	122 707	193 121	224 372	224 542
Wskaźnik (2009 = 100)	100	157	183	183
Cena (w EUR/tonę)	1 019	1 142	1 287	1 286
Wskaźnik (2009 = 100)	100	112	126	126
Udział w rynku (w %)	22,6	24,2	26,7	29,5
Wskaźnik (2009 = 100)	100	107	118	131
Pozostałe państwa trzecie				
Wielkość przywozu (w tonach)	119 274	160 690	211 670	120 966
Wskaźnik (2009 = 100)	100	135	177	101
Cena (w EUR/tonę)	917	1 054	1 190	1 067
Wskaźnik (2009 = 100)	100	115	130	116
Udział w rynku (w %)	21,9	20,1	25,1	15,9
Wskaźnik (2009 = 100)	100	92	115	73

	2009	2010	2011	ODP
Ogółem państwa trzecie				
Wielkość przywozu (w tonach)	380 320	547 178	600 273	505 331
Wskaźnik (2009 = 100)	100	144	158	133
Cena (w EUR/tonę)	974	1 093	1 255	1 187
Wskaźnik (2009 = 100)	100	112	129	122
Udział w rynku (w %)	69,9	68,5	71,3	66,5
Wskaźnik (2009 = 100)	100	98	102	95

Źródło: Eurostat.

- (118) Wielkość przywozu z państw trzecich na rynek unijny wzrosła o około 33 % w okresie badanym, co szło w parze z rosnącą konsumpcją. Udział w rynku przywozu z państw trzecich pozostawał w okresie badanym na względnie stabilnym poziomie, oscylując wokół poziomu 70 % konsumpcji w Unii; w ODP nastąpił niewielki spadek. Bardziej zmienna była natomiast struktura geograficzna przywozu — nastąpił zauważalny wzrost wielkości przywozu z Brazylii i Norwegii oraz jego udziału w rynku; wydaje się, że właśnie te państwa najbardziej skorzystały ze wzrostu konsumpcji.
- (119) Średnie ceny przywozu z państw trzecich wzrosły w okresie badanym o 22 % i pozostawały znacznie wyższe od cen przywozu z ChRL i Rosji.

4. Sytuacja gospodarcza przemysłu unijnego

- (120) Zgodnie z art. 3 ust. 5 rozporządzenia podstawowego Komisja zbadała wszystkie czynniki i wskaźniki ekonomiczne, które mogły wpłynąć na stan przemysłu unijnego.
- (121) Badanie sytuacji gospodarczej przemysłu unijnego do celów analizy szkody opiera się na takich wskaźnikach jak produkcja, moce produkcyjne, wykorzystanie mocy produkcyjnych, wielkość sprzedaży, udział w rynku i jego wzrost, zatrudnienie, wydajność, wielkość rzeczywistego marginesu dumpingu i poprawa sytuacji po uprzednim dumpingu, średnie ceny jednostkowe, koszt jednostkowy, rentowność, przepływ pieniężny, inwestycje, zwrot z inwestycji i zdolność do pozyskania kapitału, zapasy oraz koszty pracy.

(a) *Produkcja, moce produkcyjne i wykorzystanie mocy produkcyjnych*

- (122) Produkcja przemysłu unijnego w okresie badanym znacznie się zwiększyła. Wzrost ten był najbardziej znaczący w latach 2009–2011, kiedy to produkcja wzrosła o 178 %. Następnie w ODP pozostawała ona stabilna. Należy przypomnieć, że rok rozpoczęcia okresu badanego był wyjątkowy ze względu na kryzys gospodarczy — poziom produkcji był w tym roku wyjątkowo niski. Należy przypomnieć, że pomimo znaczącego wzrostu po 2009 r. produkcja przemysłu unijnego nadal nie osiągnęła wyjściowego poziomu odnotowanego w pierwotnym dochodzeniu (rok 2003), wynoszącego ponad 270 tys. ton.

Tabela 5

Produkcja unijna ogółem

	2009	2010	2011	ODP
Produkcja (w tonach)	81 147	192 495	225 376	224 540
Wskaźnik (2009 = 100)	100	237	278	277

Źródło: Odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu oraz wniosek o dokonanie przeglądu.

- (123) Poziom mocy produkcyjnych był w okresie badanym względnie stabilny; w ODP nastąpił niewielki wzrost. W miarę znacznego wzrostu produkcji w latach 2009–2011 wykorzystanie mocy produkcyjnych wzrosło ogółem o 179 %. Tendencja ta uległa zmianie w ODP, kiedy to wykorzystanie mocy produkcyjnych spadło. Ta zmiana nie wynikała jednak ze spadku produkcji, lecz ze wzrostu mocy produkcyjnych.

Tabela 6

Moce produkcyjne i wykorzystanie mocy produkcyjnych

	2009	2010	2011	ODP
Moce produkcyjne (w tonach)	301 456	301 456	299 914	324 884
Wskaźnik (2009 = 100)	100	100	99	108
Wykorzystanie mocy produkcyjnych (w %)	27	64	75	69
Wskaźnik (2009 = 100)	100	237	279	257

Źródło: Odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu oraz wniosek o dokonanie przeglądu.

b) Wielkość sprzedaży, udział w rynku i jego wzrost

- (124) Wielkość sprzedaży przemysłu unijnego na rynku unijnym na rzecz niepowiązanych klientów (obliczona na podstawie sprzedaży na rzecz klientów powiązanych i niepowiązanych w Unii) odzwierciedla tendencję w konsumpcji w latach 2009–2011. Dalszy gwałtowny wzrost w ODP wynikał z zaobserwowanego w tym roku przejścia od sprzedaży na rzecz klientów powiązanych w kierunku sprzedaży klientom niepowiązanym w Unii. Wynikało to ze zmiany struktury przedsiębiorstwa jednego z producentów unijnych.

Tabela 7

Sprzedaż przemysłu unijnego niepowiązanym klientom

	2009	2010	2011	ODP
Wielkość (w tonach)	60 257	113 048	122 860	191 525
Wskaźnik (2009 = 100)	100	188	204	318

Źródło: odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu oraz wniosek o dokonanie przeglądu.

- (125) Jako że wielkość sprzedaży na rynku Unii wykazywała te same tendencje co konsumpcja, udział przemysłu unijnego w rynku po początkowym skoku w 2010 r. utrzymywał się w okresie badanym na stosunkowo stabilnym poziomie, nieznacznie tylko rosnąc.

Tabela 8

Udział przemysłu unijnego w rynku

	2009	2010	2011	ODP
Udział przemysłu unijnego w rynku (w %)	14	21	22	25
Wskaźnik (2009 = 100)	100	155	165	187

Źródło: Odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu oraz Eurostat.

- (126) Jak wskazano w motywie 111 powyżej, konsumpcja unijna wzrosła o 40 % między 2009 r. a ODP. Przemysłowi unijnemu udało się w tym okresie wykorzystać ten wzrost poprzez zwiększenie wielkości sprzedaży oraz udziału w rynku.

c) **Zatrudnienie i wydajność**

- (127) Zatrudnienie w unijnym przemyśle produktu objętego postępowaniem wzrosło w okresie badanym o prawie 50 %. Temu wzrostowi liczby pracowników towarzyszył jeszcze większy wzrost wydajności, mierzonej jako produkcja (w tonach) na osobę zatrudnioną w ciągu roku; wzrost ten wyniósł w tym samym okresie 86 %.

Tabela 9

Zatrudnienie i wydajność

	2009	2010	2011	ODP
Liczba pracowników	701	869	1064	1042
Wskaźnik (2009 = 100)	100	124	152	149
Wydajność (jednostka/pracownik)	116	222	212	216
Wskaźnik (2009 = 100)	100	191	183	186

Źródł o: odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu, wniosek o dokonanie przeglądu.

d) **Wielkość rzeczywistego marginesu dumpingu i poprawa sytuacji po wcześniejszym dumpingu**

- (128) Jak wskazano w motywach 37 i 87, margines dumpingu w przywozie z państw, których dotyczy postępowanie, utrzymuje się na wysokim poziomie. Analizy wskaźników szkody dostarczyły dowodów, że następuje poprawa sytuacji przemysłu po wcześniejszym dumpingu. Poprawa sytuacji następuje jednak od niedawna, a w ODP odnotowano na rynku unijnym pewien spadek w odniesieniu do różnych wskaźników szkody, takich jak rentowność, przepływ pieniężny i zwrot z inwestycji. Ponadto należy zauważyć, że ta pozytywna zmiana następuje pod ochronnym wpływem obowiązujących środków antidumpingowych. W sytuacji ewentualnego uchylecia środków rzeczywiste marginesy dumpingu wywarłyby znaczny wpływ na przemysł unijny.

e) **Średnie ceny jednostkowe sprzedaży na rynku unijnym i jednostkowy koszt produkcji**

- (129) Jednostkowe ceny sprzedaży dokonywanej przez współpracujących producentów unijnych na rzecz niepowiązanych klientów w Unii wzrosły w latach 2009–2011 o 25 %, a następnie w ODP ponownie spadły. Te tendencje w zakresie cen zasadniczo odzwierciedlają zmiany kosztów surowców i energii w tym samym okresie. Podobną tendencję, tzn. wzrost w latach 2009–2011, a następnie spadek w ODP, zaobserwowano w zakresie cen sprzedaży produktów przywożonych z państw trzecich, do których należy większościowy udział w rynku unijnym.

Tabela 10

Ceny sprzedaży i koszty

	2009	2010	2011	ODP
Średnia jednostkowa cena sprzedaży na rzecz klientów niepowiązanych w Unii (w EUR/tonę)	1 136	1 282	1 421	1 151
Wskaźnik (2009 = 100)	100	113	125	101
Jednostkowy koszt produkcji (w EUR/tonę)	1 094	1 031	1 228	1 063
Wskaźnik (2009 = 100)	100	94	112	97

Źródło: Odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu.

f) **Rentowność, przepływ pieniężny, inwestycje, zwrot z inwestycji i zdolność do pozyskania kapitału**

- (130) W okresie badanym przepływ pieniężny i inwestycje producentów unijnych oraz ich zwrot z inwestycji i zdolność do pozyskiwania kapitału kształtowały się następująco:

Tabela 11

Rentowność, przepływ pieniężny, inwestycje, zwrot z inwestycji

	2009	2010	2011	ODP
Rentowność sprzedaży klientom niepowiązanym w Unii (% obrotu ze sprzedaży)	2,3	27,0	18,3	7,4
Przepływ pieniężny (w EUR)	4 554 714	44 888 689	39 959 668	19 353 017
Inwestycje (w EUR)	26 599 036	20 962 570	25 274 658	27 076 802
Wskaźnik (2009 = 100)	100	79	95	102
Zwrot z inwestycji (w %)	– 62,6	159,2	58,3	24,8

Źródło: Odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu.

- (131) Rentowność współpracujących producentów unijnych ustalono, wyrażając zysk netto przed opodatkowaniem ze sprzedaży wyrobu podobnego klientom niepowiązanym w Unii jako odsetek odpowiednich obrotów. W 2009 r. marża zysku była bardzo niska, w przypadku niektórych producentów unijnych ujemna; w 2010 r. zaczęła jednak wzrastać w miarę wzrostu konsumpcji i sprzedaży. Należy jednak zauważyć, że w ODP marża zysku zmniejsza się pomimo tego, że wielkość sprzedaży współpracujących przedsiębiorstw przemysłu unijnego (biorąc pod uwagę również zmiany w strukturze organizacyjnej) utrzymywała się na stałym poziomie. Budzi to obawy co do przyszłego kształtowania się marż zysku przemysłu UE.
- (132) Przepływ pieniężny, czyli zdolność przemysłu do samofinansowania swej działalności, obliczony w oparciu o operacje, był dodatni przez cały okres badany. Wskaźnik ten uległ jednak poprawie tylko w 2010 r.; następnie przez dwa kolejne lata znacznie się pogarszał. Dochodzenie wykazało również, że pogorszenie się przepływu pieniężnego było wyraźniejsze w przypadku mniejszych producentów unijnych. Budzi to wątpliwości co do zdolności przemysłu unijnego do niezbędnego finansowania własnej działalności w obecnej sytuacji gospodarczej.
- (133) Kształtowanie się rentowności i przepływu pieniężnego w badanym okresie wpłynęło na zdolność współpracujących producentów unijnych do inwestowania we własną działalność. W rezultacie w badanym okresie poziom inwestycji pozostaje stosunkowo wysoki i stabilny. Zwrot z inwestycji, wyrażony jako procentowy stosunek zysku do wartości księgowej netto inwestycji, osiągnął wartość dodatnią dopiero po roku 2009. Podobnie jednak jak w przypadku zysku i przepływu pieniężnego, wskaźnik ten również osiągnął najwyższą wartość w 2010 r., a w latach 2011–2012 stale się zmniejszał.
- (134) W świetle powyższego można stwierdzić, że jakkolwiek wyniki finansowe współpracujących producentów unijnych pozostawały na dobrym poziomie przez większość okresu badanego, to pod koniec tego okresu, a w szczególności w ODP, zaczęły się pogarszać. Jak wynika z tabeli 11, rentowność sprzedaży przemysłu unijnego znacznie spadła, a przepływ pieniężny generowany przez przemysł UE był niższy niż wartość inwestycji, co świadczy o tym, że przemysł musiał w ODP skorzystać z zewnętrznego finansowania.

- (135) Jednocześnie pojawiły się obawy co do zdolności do pozyskiwania kapitału. Czynniki te mogą stanowić kluczowy element niestabilności przemysłu unijnego, o ile dopuści się do wygaśnięcia środków. W obecnej sytuacji gospodarczej prawdopodobne jest, że przemysł unijny będzie miał trudności ze znalezieniem środków finansowych, aby sprostać ponownemu przywozowi po cenach dumpingowych z państw, których dotyczy postępowanie, i może ponownie doznać poważnej szkody w bardzo krótkim czasie. Jest to szczególnie niepokojące dla MŚP stanowiących część przemysłu unijnego.

g) **Zapasy**

- (136) Chociaż poziom zapasów na koniec okresu sprawozdawczego u współpracujących producentów unijnych zwiększył się o 32 % między 2009 r. a ODP, to spadał on proporcjonalnie do wielkości produkcji i nie jest uznawany przez producentów za nadmiernie wysoki.

Tabela 12

Stan zapasów na koniec okresu sprawozdawczego

	2009	2010	2011	ODP
Stan zapasów na koniec okresu sprawozdawczego (w tonach)	23 946	21 214	26 117	31 504
Wskaźnik (2009 = 100)	100	89	109	132

Źródło: Odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu.

h) **Koszty pracy**

- (137) Podczas gdy liczba osób zatrudnionych przez współpracujących producentów unijnych wzrosła w okresie badanym o prawie 50 %, ich średnie wynagrodzenia pozostały w tym okresie na tym samym poziomie.

Tabela 13

Koszty pracy

	2009	2010	2011	ODP
Średnie koszty pracy na pracownika (w euro)	29 705	30 296	28 991	29 837
Wskaźnik (2009 = 100)	100	102	98	100

Źródło: Odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu.

WNIOSKI DOTYCZĄCE SYTUACJI PRZEMYSŁU UNIJNEGO

- (138) Dochodzenia wykazało, że przywóz na rynek unijny produktów po niskich, dumpingowych cenach z państw, których dotyczy postępowanie, zmniejszył się po nałożeniu pierwotnych środków w 2008 r. Pozwoliło to przemysłowi unijnemu osiągnąć wysoki poziom produkcji, zwiększyć wielkość swojej sprzedaży, udział w rynku i rentowność oraz poprawić ogólną sytuację finansową.
- (139) W związku z powyższym uznaje się, że przemysł unijny nie poniósł w ODP istotnej szkody. Biorąc jednak pod uwagę spadek konsumpcji oraz pogorszenie podczas ODP niektórych wskaźników szkody, np. rentowności, przepływu pieniężnego i zwrotu z inwestycji, sytuacja przemysłu unijnego jest nadal podatna na zagrożenia.

F. PRAWDOPODOBIENSTWO PONOWNEGO WYSTĄPIENIA SZKODY

1. Uwagi wstępne

- (140) Aby ocenić prawdopodobieństwo ponownego wystąpienia szkody w przypadku dopuszczenia do wygaśnięcia środków, przeanalizowano prawdopodobny wpływ przywozu z ChRL i Rosji na rynek unijny i przemysł unijny zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia podstawowego.

- (141) Analiza skoncentrowała się na tendencjach w zakresie konsumpcji na rynku unijnym, wolnych mocach produkcyjnych, przepływach handlowych i atrakcyjności rynku unijnego, a także na polityce cenowej państw, których dotyczy postępowanie.

2. Konsumpcja w Unii

- (142) Konsumpcja produktu objętego postępowaniem w Unii zmniejszyła się o 10 % w ODP w porównaniu z rokiem poprzednim. Oznacza to spadek o ponad 25 % w stosunku do poziomu sprzed kryzysu z 2007 r. Spadek konsumpcji produktu objętego postępowaniem jest wynikiem spadku produkcji stali w Unii; w nadchodzących latach można się spodziewać dalszego spadku. Będzie to stanowić wyzwanie dla przemysłu unijnego w sytuacji dużej konkurencji. Uważa się zatem, że przywóz po niskich, dumpingowych cenach z ChRL i Rosji nie może być tolerowany. Wywierałby on presję na obniżenie cen na rynku i zakłóciłby konkurencję, a przez to wyrządziłby istotną szkodę producentom unijnym.

3. Wolne moce produkcyjne, przepływy handlowe, atrakcyjność rynku unijnego oraz polityka cenowa państw, których dotyczy postępowanie

a) ChRL

- (143) Należy zauważyć, że całkowite moce produkcyjne produktu objętego postępowaniem w ChRL ocenia się na 10–11 mln ton, co przekracza światowe zużycie żelazokrzemu. Jednocześnie ogólne wykorzystanie mocy produkcyjnych wynosi około 50 %.
- (144) Wielkość wywozu żelazokrzemu z ChRL na cały świat utrzymywała się w okresie badanym na stosunkowo stabilnym poziomie 0,8 mln ton. Taki poziom wywozu jest głównie wynikiem ograniczeń wywozowych opisanych w motywie 41. Unia nie ma jednak kontroli nad tymi mechanizmami; ograniczenia wywozowe mogą zostać w każdej chwili uchylone przez rząd chiński, co naraziłoby rynek unijny na poważne zagrożenie napływem wielkich ilości produktu objętego postępowaniem wywożonego z Chin.
- (145) Nawet jeżeli ograniczenia wywozowe pozostaną w mocy, należy podkreślić, że obecna wielkość wywozu z ChRL na cały świat jest wyższa niż całkowita konsumpcja w Unii.
- (146) Z uwagi na atrakcyjność rynku UE, opisaną w motywach 40–49, można się racjonalnie spodziewać, że w razie uchylecia środków przynajmniej część obecnego wywozu z ChRL zostałaby skierowana na rynek unijny, zwłaszcza że wywóz ten będzie musiał wkrótce zmierzyć się z dodatkową konkurencją na swoich tradycyjnych rynkach w Azji z uwagi na pojawienie się dodatkowych mocy produkcyjnych w Malezji, jak wyjaśniono w motywie 44.
- (147) Wygaśnięcie cel antydumpingowych w połączeniu z zaostrzeniem konkurencji w Azji sprawi, że rynek unijny zdecydowanie stanie się atrakcyjnym celem dla eksporterów z ChRL. W tym kontekście należy przypomnieć, że przed nałożeniem środków Chiny były znaczącym eksporterem na rynek unijny.
- (148) Wreszcie obecny poziom cen przywozu z ChRL, wielkość stwierdzonego marginesu dumpingu oraz występowanie znacznego podcięcia cenowego potwierdza, że przy braku środków antydumpingowych nieuczciwa konkurencja w postaci wywozu z ChRL doprowadzi do ponownego wystąpienia poważnej szkody dla przemysłu unijnego.

b) Rosja

- (149) Podczas dochodzenia przeglądowego ustalono, że produkcja produktu objętego postępowaniem w Rosji podczas ODP wynosiła 633 tys. ton, podczas gdy moce produkcyjne szacuje się na 900 tys. ton. Oznacza to istnienie niewykorzystanych mocy produkcyjnych umożliwiających produkcję 267 tys. ton produktu, co samo w sobie wystarcza do zaspokojenia jednej trzeciej popytu w Unii.

- (150) W odniesieniu do rosyjskiego wywozu produktu objętego postępowaniem należy zauważyć, że Rosja obecnie prowadzi wywóz 73 % swojej produkcji. Poza Unią do tradycyjnych rynków eksportowych tego wywozu należą USA, Japonia i Korea Południowa. W związku ze zwiększoną konkurencją na rynkach azjatyckich, jak opisano w motywie 44, istnieją silne przesłanki wskazujące na to, że większość z tych przepływów handlowych zostanie skierowana do Unii w przypadku uchylecia środków antydumpingowych. Przepływy te mogą dodatkowo wzrosnąć, jeżeli obecnie prowadzone w USA dochodzenie antydumpingowe dotyczące przywozu z Rosji (w wyniku dochodzenia wszczętego w lipcu 2013 r.) doprowadzi do wprowadzenia środków.
- (151) W tej kwestii jeden producent eksportujący z Rosji stwierdził, że nałożenie w USA ceł na przywóz żelazokrzemu pochodzącego z Rosji jest mało prawdopodobne. Na poparcie tego twierdzenia przytoczono pewne nieoficjalne ustalenia poczynione w ramach trwającego dochodzenia. Wspomniany producent nie przedstawił jednak żadnych dowodów na udokumentowanie swoich stwierdzeń; ponadto zważywszy, że dochodzenie antydumpingowe w USA zostało wszczęte i nadal trwa, nie można wykluczyć wprowadzenia środków.
- (152) Wygaśnięcie ceł antydumpingowych w połączeniu z zaostrzeniem konkurencji na głównych rynkach dla wywozu z Rosji sprawi, że rynek unijny stanie się atrakcyjnym celem dla eksporterów rosyjskich. W tym kontekście należy przypomnieć, że przed nałożeniem środków Rosja była znaczącym eksporterem na rynek unijny i nadal jest obecna na tym rynku mimo pięcioletniego obowiązywania środków.
- (153) Należy wreszcie podkreślić, że do zagrożenia w postaci znacznych ilości wywozu z Rosji dokłada się polityka cenowa rosyjskich eksporterów na rynkach docelowych. Zarówno w pierwotnym dochodzeniu, jak i w obecnym przeglądzie wygaśnięcia wykazano, że rosyjskie praktyki dumpingowe wydają się mieć charakter strukturalny: ceny eksportowe są konsekwentnie niższe niż ceny na rosyjskim rynku krajowym. Ponadto obecne dochodzenie potwierdza, że ceny przywozu z Rosji nadal podcinają ceny sprzedaży producentów unijnych.

4. Podsumowanie

- (154) W świetle ustaleń dochodzenia, mianowicie istnienia wolnych mocy produkcyjnych w państwach, których dotyczy postępowanie, trwającego dumpingu oraz ograniczonej zdolności eksporterów z ChRL i Rosji do sprzedaży na innych głównych rynkach państw trzecich, co zwiększa atrakcyjność rynku unijnego, uznaje się, że zniesienie środków osłabiłoby pozycję przemysłu unijnego na jego podstawowym rynku, a poniesiona szkoda wystąpiłaby ponownie ze względu na prawdopodobny przywóz z ChRL i Rosji po cenach dumpingowych.
- (155) Nie ma powodów, aby sądzić, że poprawa wyników przemysłu unijnego wynikająca z obowiązujących środków utrzymałaby się lub wzmocniła w przypadku uchylecia tych środków. Przeciwnie, istnieją korzystne warunki dla prawdopodobnego przeniesienia przywozu po cenach dumpingowych i w znacznych ilościach z państw, których dotyczy postępowanie, na rynek unijny, co najprawdopodobniej zaszkodziłoby pozytywnym zmianom na rynku unijnym w okresie badanym. Prawdopodobny przywóz po cenach dumpingowych mógłby wywierać presję na obniżenie cen sprzedaży przemysłu unijnego i spowodować utratę jego udziałów w rynku, a w konsekwencji miałby negatywny wpływ na wyniki finansowe przemysłu unijnego, który nadal jest podatny na zagrożenia.
- (156) W tej kwestii do Komisji wpłynęła uwaga rosyjskiego producenta eksportującego, który utrzymuje, że o ponownym wystąpieniu szkody nie można wnioskować tylko na podstawie możliwości ponownego wystąpienia szkody, lecz raczej na podstawie jej prawdopodobieństwa. W toku dochodzenia wykazano jednak szereg elementów faktycznych, w tym fakt, że praktyki dumpingowe ze strony producentów rosyjskich nie ustały, a także wskazano na istnienie wolnych mocy produkcyjnych w Rosji. Ponadto faktem jest, że konsumpcja w Unii jest niższa w ODP niż przed rozpoczęciem pierwotnego dochodzenia. Wreszcie w skali globalnej można się spodziewać wzrostu ilości produktu, szczególnie na rynku azjatyckim. Łączne rozważanie powyższych elementów i wyciągnięcie na podstawie dostępnych faktów wniosku, że dopuszczenie do wygaśnięcia środków najprawdopodobniej spowoduje ponowne wystąpienie przywozu po cenach dumpingowych ze szkodą dla przemysłu unijnego.

G. INTERES UNII

1. Wprowadzenie

- (157) Zgodnie z art. 21 rozporządzenia podstawowego zbadano, czy utrzymanie istniejących środków nie zaszkodzi interesowi Unii jako całości. Interes Unii określono na podstawie analizy wszystkich zaangażowanych interesów, tj. interesu przemysłu unijnego, importerów oraz użytkowników. Zainteresowane strony otrzymały możliwość przedstawienia swoich opinii zgodnie z art. 21 ust. 2 rozporządzenia podstawowego.

- (158) Z uwagi na to, że niniejsze dochodzenie stanowi przegląd obowiązujących środków, umożliwiło ono ocenę wszelkiego niepożądanego negatywnego wpływu obecnie obowiązujących środków antydumpingowych na zainteresowane strony.

2. Interes przemysłu unijnego

- (159) W motywie 154 stwierdzono, że prawdopodobnie nastąpiłoby poważne pogorszenie sytuacji przemysłu unijnego w przypadku dopuszczenia do wygaśnięcia środków antydumpingowych. Dlatego też utrzymanie środków działałoby na korzyść przemysłu unijnego, ponieważ producenci unijni byłiby w stanie utrzymać wielkość sprzedaży, udział w rynku, rentowność i ogólnie pozytywną sytuację ekonomiczną. Wygaśnięcie środków mogłoby natomiast poważnie zagrozić rentowności przemysłu unijnego, ponieważ można zasadnie spodziewać się przekierowania przywozu z ChRL i Rosji na rynek unijny po cenach dumpingowych i w znacznych ilościach, co doprowadziłoby do ponownego wystąpienia szkody.

3. Interes użytkowników

- (160) Podczas obecnego przeglądu z Komisją współpracowało dziesięciu użytkowników w Unii (odlewni oraz producentów stali). Cztery odpowiedzi obejmowały uwagi ogólne, natomiast tylko sześć zawierało pełne odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu. Na podstawie tych danych ustalono, że koszt produktu objętego postępowaniem ma średnio wpływ w wysokości około 1 % na całkowity koszt produkcji ponoszony przez użytkowników; w przypadku żadnego ze współpracujących użytkowników wpływ ten nie osiągnął 2 %. Wynika z tego, że straty ponoszone przez niektórych użytkowników w 2011 r. i ODP nie wynikały z obowiązywania ceł antydumpingowych na przywóz żelazokrzemu.
- (161) Należy rozważyć, że udział Chin i Rosji w rynku unijnym w czasie pierwotnego dochodzenia wynosił około 40 %, a wysokość ceł dla tych dwóch państw wynosi od 15,6 % do 31,2 %. W związku z tym potencjalny wpływ wygaśnięcia ceł można oszacować jako oszczędność kosztów średnio nieprzekraczającą 0,1 % (co obliczono na podstawie udziału w rynku wynoszącego 40 % w przypadku państw objętych środkami oraz średniego cła *ad valorem* w wysokości 20 %). Z tego względu jest mało prawdopodobne, by wygaśnięcie ceł wywarło wpływ na przywrócenie rentowności użytkowników, którzy ponieśli straty podczas dwóch ostatnich lat okresu badanego. Ponadto ze względu na charakter produktu, jak również dostępność na rynku licznych źródeł zaopatrzenia, użytkownicy mogą z łatwością zmieniać dostawców.

4. Interes importerów

- (162) Wszystkich znanych importerów poinformowano o wszczęciu przeglądu. Żaden importer produktu objętego postępowaniem nie odpowiedział na kwestionariusz w ramach kontroli wyrywkowej, dołączony do zawiadomienia o wszczęciu. Dochodzenie wykazało, że importerzy mogą z łatwością dokonywać zakupów z różnych źródeł dostępnych obecnie na rynku, w szczególności od przemysłu unijnego oraz największych eksporterów z państw trzecich, prowadzących sprzedaż po cenach niedumpingowych. Wobec braku zainteresowania ze strony importerów stwierdzono również, że utrzymanie środków nie byłoby sprzeczne z ich interesem.

5. Podsumowanie

- (163) W związku z powyższym stwierdza się, że nie ma istotnych powodów dotyczących interesu Unii, przemawiających przeciwko utrzymaniu obecnych środków antydumpingowych.

H. ŚRODKI ANTYDUMPINGOWE

- (164) Wszystkie strony poinformowano o istotnych faktach i ustaleniach, na podstawie których zamierzano zalecić utrzymanie obowiązujących środków. Wyznaczono również termin, w którym strony miały możliwość przedstawienia uwag i wniosków dotyczących ujawnionych informacji. Przedstawione uwagi i komentarze, o ile były uzasadnione, zostały należycie uwzględnione.
- (165) Z powyższych ustaleń wynika, że zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia podstawowego środki antydumpingowe względem przywozu żelazokrzemu pochodzącego z ChRL i Rosji, wprowadzone rozporządzeniem Rady (WE) nr 172/2008, powinny zostać utrzymane.

- (166) W celu zminimalizowania ryzyka obchodzenia cła w związku z dużą różnicą stawek celnych uważa się, że w tym przypadku potrzebne są specjalnie środki w celu zapewnienia odpowiedniego stosowania ceł antydumpingowych. Te specjalne środki, mające zastosowanie jedynie do przedsiębiorstw, dla których wprowadzono indywidualną stawkę cła, obejmują przedstawienie organom celnym państw członkowskich ważnej faktury handlowej, która będzie zgodna z wymogami określonymi w załączniku do niniejszego rozporządzenia. Przywóz, któremu nie towarzyszy taka faktura, będzie podlegał rezydualnemu cłu antydumpingowemu mającemu zastosowanie do wszystkich pozostałych producentów.
- (167) Komitet ustanowiony w art. 15 ust. 1 rozporządzenia podstawowego nie wydał opinii,

PRZYMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

- Niniejszym nakłada się ostateczne cło antydumpingowe na przywóz żelazokrzemu, obecnie objętego kodami CN 7202 21 00, 7202 29 10 and 7202 29 90 pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej i Rosji.
- Stawka ostatecznego cła antydumpingowego mająca zastosowanie do ceny netto na granicy Unii przed ocleniem jest następująca dla produktów opisanych w ust. 1 i wytworzonych przez poniższe przedsiębiorstwa:

Państwo	Przedsiębiorstwo	Stawka cła antydumpingowego (w %)	Dodatkowy kod TARIC
Chińska Republika Ludowa	ErDOS Xijin Kuangye Co. Ltd., Qipanjing Industry Park	15,6	A829
	Lanzhou Good Land Ferroalloy Factory Co., Ltd., Xicha Villa	29,0	A830
	Wszystkie pozostałe przedsiębiorstwa	31,2	A999
Rosja	Brackie Zakłady Żelazostopów, Brack	17,8	A835
	Wszystkie pozostałe przedsiębiorstwa	22,7	A999

- Stosowanie indywidualnych stawek celnych ustalonych dla przedsiębiorstw wymienionych w ust. 2 uwarunkowane jest przedstawieniem organom celnym państw członkowskich ważnej faktury handlowej, która musi być zgodna z wymogami określonymi w załączniku. W przypadku nieprzedstawienia takiej faktury obowiązuje stawka celna mająca zastosowanie do wszystkich pozostałych przedsiębiorstw.
- O ile nie określono inaczej, zastosowanie mają obowiązujące przepisy dotyczące należności celnych.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 kwietnia 2014 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Ważna faktura handlowa, o której mowa w art. 1 ust. 3, musi zawierać oświadczenie podpisane przez pracownika podmiotu wystawiającego tę fakturę, w następującej formie:

- 1) imię i nazwisko oraz funkcja pracownika podmiotu, który wystawił fakturę;
- 2) oświadczenie o następującej treści:

„Ja, niżej podpisany (podpisana), zaświadczam, że objęty niniejszą fakturą żelazokrzem w ilości ..., sprzedany na wywóz do Unii Europejskiej, został wytworzony przez (nazwa i adres przedsiębiorstwa) (dodatkowy kod TARIC) w (państwo, którego dotyczy postępowanie). Oświadczam, że informacje zawarte w niniejszej fakturze są pełne i zgodne z prawdą”.

Data i podpis

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 361/2014**z dnia 9 kwietnia 2014 r.****ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/2009 w odniesieniu do dokumentów dotyczących międzynarodowego autokarowego i autobusowego przewozu osób oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 2121/98****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/2009 z dnia 21 października 2009 r. w sprawie wspólnych zasad dostępu do międzynarodowego rynku usług autokarowych i autobusowych i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 561/2006 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 3 i 5, art. 6 ust. 4, art. 7 ust. 2, art. 12 ust. 5 i art. 28 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Artykuł 5 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 stanowi, że świadczenie usług regularnych i niektórych szczególnych usług regularnych wymaga uzyskania zezwolenia.
- (2) Artykuł 12 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia stanowi, że w przypadku usług okazjonalnych zdefiniowanych w art. 2 pkt 4 wymagany jest dokument kontrolny.
- (3) Artykuł 5 ust. 5 wspomnianego rozporządzenia określa, że działalność transportowa prowadzona na potrzeby własne zdefiniowana w art. 2 pkt 5 podlega systemowi zaświadczeń.
- (4) Należy ustalić zasady dotyczące stosowania dokumentów kontrolnych, o których mowa w art. 12 wspomnianego rozporządzenia, oraz sposobów przekazywania zainteresowanym państwom członkowskim nazw przewoźników świadczących usługi okazjonalne oraz informacji o punktach połączeń na trasie.
- (5) W celu uproszczenia niezbędne jest ujednolicenie formularza przejazdu dla międzynarodowych usług okazjonalnych i przewozów kabotażowych w formie usług okazjonalnych.
- (6) Formularz przejazdu stosowany jako dokument kontrolny w ramach przewozów kabotażowych w formie szczególnych usług regularnych powinien być wypełniany w postaci miesięcznego zestawienia.
- (7) Należy ujednolicić formularze, za pomocą których państwa członkowskie przekazują Komisji informacje statystyczne o liczbie zezwoleń na świadczenie usług regularnych oraz wykonywanie przewozów kabotażowych.
- (8) W celu zapewnienia przejrzystości i uproszczenia wszystkie wzory dokumentów przyjęte w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2121/98 z dnia 2 października 1998 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzeń Rady (EWG) nr 684/92 i (WE) nr 12/98 w zakresie dokumentów dla przewozu osób autokarem i autobusem ⁽²⁾ należy dostosować do rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 dotyczącego międzynarodowych usług autokarowych i autobusowych.
- (9) Należy zatem uchylić rozporządzenie (WE) nr 2121/98.
- (10) Państwa członkowskie potrzebują czasu na wydrukowanie i rozprowadzenie nowych dokumentów. Dlatego w międzyczasie przewoźnicy powinni mieć możliwość dalszego stosowania dokumentów określonych w rozporządzeniu (WE) nr 2121/98, które powinny zawierać informację, że uwzględniono w nich przepisy rozporządzenia (WE) nr 1073/2009.
- (11) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Transportu Drogowego,

⁽¹⁾ Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 88.⁽²⁾ Dz.U. L 268 z 3.10.1998, s. 10.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

SEKCJA I

DOKUMENT KONTROLNY

Artykuł 1

1. Dokument kontrolny (formularz przejazdu) dla usług okazjonalnych zdefiniowanych w art. 2 pkt 4 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 jest zgodny ze wzorem zamieszczonym w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.
2. Formularze przejazdu mają formę książek zawierających 25 odrywanych formularzy z kopią. Każda książka jest opatrzona numerem. Formularze są również numerowane od 1 do 25. Okładka książki musi być zgodna ze wzorem zamieszczonym w załączniku II. Państwa członkowskie stosują wszystkie niezbędne środki, aby dostosować niniejsze wymogi do skomputeryzowanego przetwarzania formularzy przejazdu.

Artykuł 2

1. Książka, o której mowa w art. 1, wydawana jest na nazwisko lub nazwę przewoźnika i nie może być przekazywana innym osobom.
2. W odniesieniu do każdego przejazdu przewoźnik lub kierowca wypełnia — przed wyjazdem — czytelnym, nieusuwalnym pismem formularz przejazdu wraz kopią. Formularz zachowuje ważność przez cały okres przejazdu.
3. Wierzchni egzemplarz formularza pozostaje w pojeździe w ciągu całego przejazdu, którego dotyczy. Kopia jest przechowywana w siedzibie przedsiębiorstwa.
4. Przewoźnik odpowiada za przechowywanie formularzy przejazdu.

Artykuł 3

W przypadku międzynarodowych usług okazjonalnych świadczonych przez grupę przewoźników działających na rzecz tego samego zleceniodawcy, które mogą obejmować korzystanie przez podróżujących z połączeń na trasie u innego przewoźnika z tej samej grupy, oryginał formularza przejazdu znajduje się w pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usługi. Kopia formularza przejazdu jest przechowywana w siedzibie każdego przewoźnika.

Artykuł 4

1. Kopie formularzy przejazdu stosowane jako dokumenty kontrolne przewozów kabotażowych w formie usług okazjonalnych na podstawie art. 15 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 są przekazywane przez przewoźnika właściwemu organowi lub instytucji państwa członkowskiego, w którym przewoźnik ma siedzibę, zgodnie z procedurami ustanowionymi przez ten organ lub tę instytucję.
2. W przypadku przewozów kabotażowych w formie szczególnych usług regularnych na podstawie art. 15 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 formularz przejazdu, określony w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, jest wypełniany w postaci miesięcznego zestawienia i przekazywany przez przewoźnika właściwemu organowi lub instytucji państwa członkowskiego, w którym przewoźnik ma siedzibę, zgodnie z procedurami ustanowionymi przez ten organ lub tę instytucję.

Artykuł 5

Formularz przejazdu umożliwia posiadaczowi przeprowadzanie, w trakcie świadczenia międzynarodowej usługi okazjonalnej, lokalnych wycieczek w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym przewoźnik ma siedzibę, zgodnie z warunkami ustanowionymi w art. 13 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 1073/2009. Lokalne wycieczki są wpisywane do formularzy przejazdu przed wyjazdem pojazdu na trasę wycieczki. Oryginał formularza przechowuje się w pojeździe przez czas trwania lokalnej wycieczki.

Artykuł 6

Dokument kontrolny jest okazywany na żądanie każdego upoważnionego funkcjonariusza służb kontrolnych.

SEKCJA II**ZEZWOLENIA****Artykuł 7**

1. Wnioski o zezwolenie na świadczenie usług regularnych i szczególnych usług regularnych wymagających zezwolenia muszą być zgodne ze wzorem zamieszczonym w załączniku III.
2. Wnioski o zezwolenie zawierają następujące informacje:
 - a) rozkład jazdy;
 - b) taryfę opłat;
 - c) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię licencji wspólnotowej na międzynarodowy autobusowy i autokarowy zarobkowy przewóz osób, przewidzianej w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009;
 - d) informację dotyczącą rodzaju i wielkości usługi, którą wnioskodawca planuje świadczyć, w przypadku wniosku o rozpoczęcie świadczenia usługi, lub którą świadczył, w przypadku wniosku o przedłużenie ważności zezwolenia;
 - e) mapę we właściwej skali, na której zaznaczono trasę i przystanki, z których pasażerowie będą zabierani lub na które będą dowożeni;
 - f) harmonogram kursów, który umożliwi weryfikację zgodności z przepisami Unii dotyczącymi czasu prowadzenia pojazdu i okresów odpoczynku.
3. Wnioskodawcy dostarczają wszelkich informacji dodatkowych związanych z wnioskiem, jakie uznają za istotne lub jakich zażąda organ wydający.

Artykuł 8

1. Zezwolenia muszą być zgodne ze wzorem zamieszczonym w załączniku IV.
2. W każdym pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usługi wymagającej zezwolenia musi znajdować się zezwolenie lub jego kopia poświadczona przez organ wydający.
3. Zezwolenia są ważne przez okres nie dłuższy niż pięć lat.

SEKCJA III**ZAŚWIADCZENIA****Artykuł 9**

1. Zaświadczenia wymagane w związku działalnością transportową prowadzoną na potrzeby własne, zdefiniowaną w art. 2 pkt 5 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009, muszą być zgodne ze wzorem zamieszczonym w załączniku V do niniejszego rozporządzenia.
2. Przedsiębiorstwa występujące z wnioskiem o wydanie zaświadczenia przekazują organowi wydającemu dowód lub zapewnienie, że spełnione są warunki ustanowione w art. 2 pkt 5 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009.
3. W trakcie przejazdu w każdym pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usługi objętej systemem zaświadczeń musi znajdować się zaświadczenie lub poświadczona za zgodność z oryginałem kopia, które okazuje się na żądanie każdego upoważnionego funkcjonariusza służb kontrolnych.
4. Zaświadczenia są ważne przez okres nie dłuższy niż pięć lat.

SEKCJA IV

PRZEKAZYWANIE DANYCH STATYSTYCZNYCH*Artykuł 10*

Dane dotyczące przewozów kabotażowych, o których mowa w art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009, przekazywane są w formie tabeli, zgodnie ze wzorem zamieszczonym w załączniku VI do niniejszego rozporządzenia.

SEKCJA V

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE*Artykuł 11*

1. Państwa członkowskie mogą zezwolić na korzystanie do dnia 31 grudnia 2015 r. z istniejących zapasów formularzy przewozu, wniosków o wydanie zezwolenia, zezwoleń i zaświadczeń sporządzonych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2121/98.
2. Pozostałe państwa członkowskie przyjmują te formularze przejazdu i wnioski o wydanie zezwolenia na swoim terytorium do dnia 31 grudnia 2015 r.
3. Zezwolenia i zaświadczenia sporządzone zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2121/98 i wydane przed dniem 31 grudnia 2015 r. zachowują ważność do dnia wygaśnięcia ich ważności.

Artykuł 12

Rozporządzenie (WE) nr 2121/98 traci moc.

Artykuł 13

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 kwietnia 2014 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

FORMULARZ PRZEJAZDU – WZÓR nr, książka nr ...

(Papier niepowlekany w kolorze Pantone 358 (jasnozielony) lub w kolorze jak najbardziej do niego zbliżonym, o formacie DIN A4)

MIĘDZYNARODOWE USŁUGI OKAZJONALNE I PRZEWÓZ KABOTAŻOWY W FORMIE USŁUG OKAZJONALNYCH

(Wszystkie pozycje można w razie konieczności uzupełnić na oddzielnym arkuszu)

1						
	Numer rejestracyjny autokaru		Miejsce, data i podpis przewoźnika			
2			1. 2. 3.			
	Przewoźnik oraz, w stosownych przypadkach, podwykonawca lub grupa przewoźników					
3	 		1. 2. 3.			
	Nazwisko(-a) i imię(-ona) kierowcy(-ów)					
4	Organizacja lub osoba odpowiedzialna za usługę okazjonalną		1. 3. 2. 4.			
5	Rodzaj usługi	☐ Międzynarodowa usługa okazjonalna ☐ Przewóz kabotażowy w formie usług okazjonalnych ☐ Przewóz kabotażowy w formie szczególnych usług regularnych — zestawienie miesięczne Miesiąc Rok				
6	Miejsce odjazdu: Państwo: Miejsce docelowe: Państwo:					
7	Przejazd	Trasa/dzienne etapy lub miejsca, z których zabiera się lub do których dowozi się pasażerów				Planowana liczba km
	Daty	od	do	Liczba pasażerów	Pusty (zaznaczyć znakiem „X”)	
8	Ewentualne punkty połączeń z innym przewoźnikiem należącym do tej samej grupy		Liczba dowiezionych pasażerów	Miejsce docelowe dowiezionych pasażerów	Przewoźnik zabierający pasażerów	
9	Lokalne wycieczki					
	Data	Planowana liczba km	Miejsce wyjazdu	Miejsce wycieczki	Liczba pasażerów	
10	Nieprzewidziane zmiany					
						
						

ZAŁĄCZNIK II

Strona tytułowa

(Papier niepowlekany o formacie DIN A4, 100 g/m² lub więcej)

Dokument należy sporządzić w języku(-ach) urzędowym(-ch) lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym przewoźnik ma siedzibę

PAŃSTWO WYDAJĄCE

Właściwy organ

Międzynarodowy znak wyróżniający ⁽¹⁾

.....

KSIĄŻKA NR

z formularzami przejazdu:

- a) dla międzynarodowych usług okazjonalnych w zakresie przewozu autokarowego i autobusowego między państwami członkowskimi, wydana na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1073/2009;
- b) dla przewozów kabotażowych w formie usług okazjonalnych świadczonych w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym przewoźnik ma siedzibę, wydana na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1073/2009;

dla:

(Nazwisko i imię lub firma przewoźnika)

.....

.....

(Pełny adres, numer telefonu i faksu)

.....

(Miejsce i data wydania)

.....

(Podpis i pieczęć organu wydającego lub instytucji)

⁽¹⁾ Austria (A), Belgia (B), Bułgaria (BG), Chorwacja (HR), Cypr (CY), Republika Czeska (CZ), Dania (DK), Estonia (EST), Finlandia (FIN), Francja (F), Grecja (GR), Hiszpania (E), Irlandia (IRL), Litwa (LT), Luksemburg (L), Łotwa (LV), Malta (M), Niemcy (D), Polska (PL), Portugalia (P), Rumunia (RO), Słowacja (SK), Słowenia (SLO), Szwecja (S), Węgry (H), Włochy (I), Zjednoczone Królestwo (UK).

(Druga strona)

Dokument należy sporządzić w języku(-ach) urzędowym(-ch) lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym przewoźnik ma siedzibę

WAŻNA UWAGA**A. PRZEPISY OGÓLNE**

1. Artykuł 12 ust. 1, art. 5 ust. 3 akapit drugi oraz art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 stanowią, że usługi okazjonalne wykonywane są na podstawie dokumentu kontrolnego (formularza przejazdu pobranego z książki formularzy przejazdu wydanej przewoźnikowi).
2. W art. 2 pkt 4 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 zdefiniowano usługi okazjonalne jako usługi, „które nie są objęte definicją usług regularnych, w tym szczególnych usług regularnych, oraz których główną cechą jest to, że obejmują przewóz grup pasażerów utworzonych z inicjatywy zleceniodawcy lub samego przewoźnika”.

Usługi regularne zdefiniowano w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 jako „usługi polegające na przewozie osób w określonych odstępach czasu i na określonych trasach, przy czym pasażerowie są zabierani z określonych z góry przystanków i dowożeni na z góry określone przystanki”. Usługi regularne są powszechnie dostępne, z zastrzeżeniem, w stosownych przypadkach, obowiązku rezerwacji.

Na regularny charakter usługi nie mają wpływu żadne zmiany warunków świadczenia usług.

Usługi, które polegają na przewozie określonych kategorii pasażerów z wyłączeniem innych pasażerów, bez względu na to, przez kogo są organizowane, uznaje się za usługi regularne. Usługi takie są określane jako „szczególne usługi regularne” i obejmują:

- a) przewóz pracowników pomiędzy miejscem pracy a miejscem zamieszkania;
 - b) przewóz uczniów i studentów do i z instytucji edukacyjnej. Fakt, że usługi szczególne mogą być zróżnicowane w zależności od potrzeb użytkowników, nie ma wpływu na zaliczenie ich do usług regularnych.
3. Formularz przejazdu jest ważny przez cały okres przejazdu.
 4. Licencja wspólnotowa i formularz przejazdu uprawniają posiadacza do wykonywania:
 - (i) międzynarodowych usług okazjonalnych w zakresie przewozu autokarowego i autobusowego między dwoma lub większą liczbą państw członkowskich;
 - (ii) przewozów kabotażowych w formie usług okazjonalnych w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym przewoźnik ma siedzibę.
 5. Formularz przejazdu wypełniany jest w dwóch egzemplarzach przez przewoźnika lub kierowcę przed rozpoczęciem świadczenia danej usługi. Kopia formularza przejazdu pozostaje w przedsiębiorstwie. Kierowca zatrzymuje oryginał w pojeździe w ciągu całego przejazdu i okazuje go na żądanie właściwych urzędników.
 6. Z chwilą zakończenia przejazdu kierowca zwraca formularz do przedsiębiorstwa, które go dostarczyło. Przewoźnik ponosi odpowiedzialność za przechowywanie dokumentów. Są one wypełniane w sposób czytelny i nieusuwalny.

(Strona trzecia)

B. PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE MIĘDZYNARODOWYCH USŁUG OKAZJONALNYCH

1. Artykuł 5 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 stanowi, że organizacja usług równoległych lub tymczasowych porównywalnych z istniejącymi usługami regularnymi oraz skierowanych do tych samych osób wymaga zezwolenia.
2. Przewoźnicy mogą przewozić lokalne wycieczki w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym mają siedzibę, w ramach międzynarodowych usług okazjonalnych. Takie usługi są przeznaczone dla pasażerów zagranicznych, przewożonych uprzednio przez tego samego przewoźnika w ramach międzynarodowej usługi okazjonalnej. Pasażerowie przewożeni są tym samym pojazdem lub innym pojazdem należącym do tego samego przewoźnika lub grupy przewoźników.
3. W przypadku lokalnych wycieczek formularz przejazdu należy wypełnić przed wyjazdem pojazdu na trasę danej wycieczki.
4. W przypadku międzynarodowych usług okazjonalnych świadczonych przez grupę przewoźników działających na rzecz tego samego zleceniodawcy, które mogą obejmować korzystanie przez pasażerów z połączeń na trasie u innego przewoźnika z tej samej grupy, oryginał formularza przejazdu przechowuje się w pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usługi. Kopia formularza przejazdu przechowywana jest w siedzibie każdego przewoźnika, którego dotyczy.

C. PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE PRZEWÓZÓW KABOTAŻOWYCH W FORMIE USŁUG OKAZJONALNYCH

1. O ile przepisy Unii nie stanowią inaczej, przewóz kabotażowy w formie usług okazjonalnych podlega przepisom ustawowym, wykonawczym i administracyjnym obowiązującym w przyjmującym państwie członkowskim w odniesieniu do następujących elementów:
 - (i) zasad dotyczących umowy przewozu;
 - (ii) masy i wymiarów pojazdów;
 - (iii) wymagań dotyczących przewozu niektórych kategorii pasażerów, a mianowicie uczniów, dzieci i osób o ograniczonej sprawności ruchowej;
 - (iv) czasu prowadzenia pojazdu i okresów odpoczynku;
 - (v) podatku od wartości dodanej (VAT) od usług transportowych. W tym obszarze w odniesieniu do usług, o których mowa w art. 1 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009, zastosowanie ma dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej ⁽¹⁾, w szczególności art. 48 odczytywany w związku z art. 193 i 194.
2. W odniesieniu do pojazdów wykorzystywanych do przewozów kabotażowych obowiązują normy techniczne dotyczące konstrukcji i wyposażenia określone dla pojazdów dopuszczonych do ruchu w transporcie międzynarodowym.
3. Państwa członkowskie stosują przepisy krajowe, o których mowa w pkt 1 i 2 powyżej, wobec przewoźników niemających siedziby w danym państwie członkowskim na takich samych warunkach, jakie obowiązują przewoźników posiadających siedzibę w przyjmującym państwie członkowskim, aby zapobiec wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową lub miejsce siedziby.
4. W przypadku przewozów kabotażowych w formie usług okazjonalnych przewoźnik przekazuje formularze przejazdu właściwemu organowi lub podmiotowi państwa członkowskiego, w którym przewoźnik ma siedzibę, zgodnie z procedurami ustanowionymi przez ten organ lub podmiot ⁽²⁾.
5. W przypadku przewozów kabotażowych w formie szczególnych usług regularnych formularze przejazdu wypełniane są w formie miesięcznego zestawienia i przekazywane przez przewoźnika właściwemu organowi lub podmiotowi państwa członkowskiego, w którym przewoźnik ma siedzibę, zgodnie z procedurami ustanowionymi przez ten organ lub podmiot.

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ Właściwe organy państw członkowskich mogą uzupełnić pkt 4 o personel instytucji odpowiedzialnej za gromadzenie formularzy przejazdu oraz procedurę przekazywania informacji.

ZAŁĄCZNIK III

Strona tytułowa

(Papier niepowlekany o formacie DIN A4)

Dokument należy sporządzić w języku(-ach) urzędowym(-ch) lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym przewoźnik ma siedzibę

WNIOSEK ⁽¹⁾:O ROZPOCZĘCIE ŚWIADCZENIA USŁUGI REGULARNEJ ☐O ROZPOCZĘCIE ŚWIADCZENIA SZCZEGÓLNEJ USŁUGI REGULARNEJ ⁽²⁾ ☐O PRZEDŁUŻENIE WAŻNOŚCI ZEZWOLENIA NA ŚWIADCZENIE USŁUGI ⁽³⁾ ☐O ZMIANĘ WARUNKÓW ŚWIADCZENIA USŁUGI OBJĘTEJ ZEZWOLENIEM ⁽³⁾ ☐

**w zakresie przewozu autokarowego lub autobusowego między państwami członkowskimi zgodnie z
rozporządzeniem (WE) nr 1073/2009**

do:

(Właściwy organ)

1. Nazwisko i imię lub firma oraz adres, nr telefonu, nr faksu lub adres e-mail wnioskodawcy oraz, w stosownych przypadkach, przewoźnika zarządzającego w przypadku zrzeszenia (grupy):

.....
.....

2. Usługa(-i) świadczona(-e) ⁽¹⁾

przez przedsiębiorstwo ☐ w charakterze członka zrzeszenia (grupy) ☐ w charakterze podwykonawcy ☐

3. Nazwiska imiona lub nazwy oraz adresy:

przewoźnika przewoźnika(-ów) zrzeszonego(-ych) lub podwykonawcy(-ów) ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾

3.1.nr tel.....

3.2.nr tel.....

3.3.nr tel.....

3.4.nr tel.....

⁽¹⁾ Zaznaczyć lub wypełnić odpowiednie pola.

⁽²⁾ Szczególne usługi regularne nieobjęte umową między organizatorem a przewoźnikiem.

⁽³⁾ W kontekście art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009.

⁽⁴⁾ W każdym przypadku należy zaznaczyć, czy dotyczy to członka zrzeszenia lub podwykonawcy.

⁽⁵⁾ W razie potrzeby załączyć wykaz.

(Druga strona wniosku o zezwolenie lub przedłużenie ważności zezwolenia)

4. W przypadku szczególnej usługi regularnej

4.1. Kategoria pasażerów

5. Okres obowiązywania wnioskowanego zezwolenia lub data zakończenia świadczenia usługi:

.....
.....
.....
.....

6. Główna trasa usługi (podkreślić przystanki, z których zabiera się pasażerów):

.....
.....
.....
.....

7. Okres działania:

.....
.....
.....

8. Częstotliwość (codziennie, raz w tygodniu itp.):

.....

9. Opłaty: Załącznik

10. Załączyć harmonogram kursów, aby umożliwić weryfikację zgodności z przepisami Wspólnoty dotyczącymi czasu prowadzenia pojazdu i okresów odpoczynku

11. Liczba wnioskowanych zezwoleń lub kopii zezwoleń ⁽¹⁾

.....

12. Dodatkowe informacje:

.....
.....
.....

13.

(Miejsce i data)

.....

(Podpis wnioskodawcy)

⁽¹⁾ Zwraca się uwagę wnioskodawcy na fakt, że – z uwagi na obowiązek przechowywania zezwolenia w pojeździe – wnioskodawca musi posiadać zezwolenia w liczbie odpowiadającej liczbie pojazdów potrzebnych do świadczenia wnioskowanej usługi w tym samym czasie.

(Trzecia strona wniosku o zezwolenie lub przedłużenie ważności zezwolenia)

WAŻNA UWAGA

1. W stosownych przypadkach do wniosku należy dołączyć:
 - (a) rozkład jazdy;
 - (b) taryfę opłat;
 - (c) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię licencji wspólnotowej na międzynarodowy zarobkowy przewóz drogowy osób, przewidzianej w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009;
 - (d) informację dotyczącą rodzaju i wielkości usługi, którą wnioskodawca planuje świadczyć, w przypadku wniosku o rozpoczęcie świadczenia usługi, lub którą świadczył, w przypadku wniosku o przedłużenie ważności zezwolenia;
 - (e) mapę we właściwej skali, na której zaznaczono trasę i przystanki, z których pasażerowie będą zabierani lub na które będą dowożeni;
 - (f) harmonogram kursów, który umożliwi weryfikację zgodności z przepisami Wspólnoty dotyczącymi czasu prowadzenia pojazdu i okresów odpoczynku.
2. Wnioskodawcy dostarczają wszelkich związanych z wnioskiem informacji dodatkowych, jakie uznają za istotne lub jakich zażąda organ wydający.
3. Zgodnie z art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 zezwolenia wymagają następujące usługi:
 - a) usługi regularne, usługi polegające na przewozie osób w określonych odstępach czasu i na określonych trasach, przy czym pasażerowie są zabierani z określonych wcześniej przystanków i dowożeni na określone wcześniej przystanki. Usługi regularne muszą być powszechnie dostępne, z zastrzeżeniem, w stosownych przypadkach, obowiązku rezerwacji. Na regularny charakter usługi nie mają wpływu żadne zmiany warunków świadczenia usług;
 - b) szczególne usługi regularne nieobjęte umową między organizatorem a przewoźnikiem. Usługi, które polegają na przewozie określonych kategorii pasażerów z wyłączeniem innych pasażerów, bez względu na to, przez kogo są organizowane, uznaje się za usługi regularne. Usługi takie są określane jako „szczególne usługi regularne” i obejmują:
 - (i) przewóz pracowników pomiędzy miejscem pracy a miejscem zamieszkania;
 - (ii) przewóz uczniów i studentów do i z instytucji edukacyjnej.

Fakt, że usługi szczególne mogą być zróżnicowane w zależności od potrzeb użytkowników, nie ma wpływu na zaliczenie ich do szczególnych usług regularnych.
4. Wniosek składa się do właściwego organu państwa członkowskiego, na terenie którego znajduje się miejsce odjazdu dla danej usługi, a mianowicie jeden z przystanków końcowych usługi.
5. Maksymalny okres ważności zezwolenia wynosi pięć lat.

ZAŁĄCZNIK IV

(Pierwsza strona zezwolenia)

(Papier niepowlekany w kolorze Pantone 182 (różowy) lub w kolorze jak najbardziej do niego zbliżonym, o formacie DIN A4, 100 g/m² lub powyżej)

Dokument należy sporządzić w języku(-ach) urzędowym(-ch) lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym przewoźnik ma siedzibę

PAŃSTWO WYDAJĄCE

Właściwy organ

Międzynarodowy znak wyróżniający ⁽¹⁾

.....

ZEZWOLENIE NR

na świadczenie usługi regularnej ⁽²⁾

na świadczenie szczególnej usługi regularnej

w zakresie przewozu autokarowego i autobusowego między państwami członkowskimi zgodnie z

rozdziałem III rozporządzenia (WE) nr 1073/2000

dla:

(Nazwisko i imię lub firma przewoźnika lub przewoźnika zarządzającego w przypadku zrzeszenia przedsiębiorstw (grupy))

.....

Adres:

nr tel., nr faksu lub adres e-mail:

Nazwisko i imię lub nazwa, adres, numery telefonu i faksu lub adres e-mail współpracowników lub członków stowarzyszenia przedsiębiorstw (grupy) i podwykonawców:

1)

2)

3)

4)

5)

W razie potrzeby załączyć wykaz.

Data wygaśnięcia zezwolenia:

.....

(Miejsce i data wydania)

.....

(Podpis i pieczęć organu wydającego lub instytucji)

⁽¹⁾ Austria (A), Belgia (B), Bułgaria (BG), Chorwacja (HR), Cypr (CY), Republika Czeska (CZ), Dania (DK), Estonia (EST), Finlandia (FIN), Francja (F), Grecja (GR), Hiszpania (E), Irlandia (IRL), Litwa (LT), Luksemburg (L), Łotwa (LV), Malta (M), Niderlandy (NL), Niemcy (D), Polska (PL), Portugalia (P), Rumunia (RO), Słowacja (SK), Słowenia (SLO), Szwecja (S), Węgry (H), Włochy (I), Zjednoczone Królestwo (UK).

⁽²⁾ Niepotrzebne skreślić.

(Druga strona zezwolenia nr)

1. Trasa:
 - a) Miejsce odjazdu:
 - b) Miejsce docelowe:
 - c) Główna trasa z podkreśleniem przystanków, z których pasażerowie są zabierani i na które są dowożeni:
.....
.....
.....
.....
2. Okresy działalności:
.....
3. Częstotliwość:
4. Rozkład jazdy:
5. Szczególna usługa regularna:
— Kategoria pasażerów:
6. Inne warunki lub szczególne punkty (np. dopuszczalne przewozy kabotażowe ⁽¹⁾):
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(Pieczęć lub podpis organu wydającego zezwolenie)

⁽¹⁾ Zatwierdzone przez przyjmujące państwo członkowskie i przekazane organowi wydającemu w terminie określonym w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009.

(Trzecia strona zezwolenia)

Dokument należy sporządzić w języku(-ach) urzędowym(-ch) lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym przewoźnik ma siedzibę

WAŻNA UWAGA

1. Niniejsze zezwolenie zachowuje ważność przez cały okres przejazdu. Może być wykorzystywane wyłącznie przez stronę lub strony w nim wymienione.
2. Zezwolenie lub jego kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez organ wydający są przechowywane w pojeździe przez cały okres przejazdu i okazywane na żądanie właściwych urzędników.
3. W pojeździe przechowuje się poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię licencji wspólnotowej.

ZAŁĄCZNIK V

(Pierwsza strona zaświadczenia)

(Papier niepowlekany w kolorze Pantone 100 (żółty) lub w kolorze jak najbardziej do niego zbliżonym, o formacie DIN A4, 100 g/m² lub powyżej)

Dokument należy sporządzić w języku(-ach) urzędowym(-ch) lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym przewoźnik ma siedzibę

PAŃSTWO WYDAJĄCE

Właściwy organ

Międzynarodowy znak wyróżniający ⁽¹⁾

.....

ZAŚWIADCZENIE

wydane w związku z działalnością transportową prowadzona na potrzeby własne w zakresie przewozu autokarowego i autobusowego między państwami członkowskimi na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1073/2009

(Część przeznaczona dla osób lub podmiotów prowadzących działalność transportową na potrzeby własne)

Niżej podpisany
odpowiedzialny za przedsiębiorstwo, organizację niekomercyjną lub inną organizację (opisać)

.....
(Nazwisko i imię lub nazwa, pełny adres)

zaświadcza, że:

- świadczone usługi transportowe mają charakter niezarobkowy i niekomercyjny,
- transport jest jedynie działalnością pomocniczą dla wspomnianej osoby lub podmiotu,
- autokar lub autobus, nr rejestracyjny, stanowi własność tej osoby lub podmiotu lub został pozyskany przez nie na warunkach odroczenia płatności lub jest przedmiotem długoterminowej umowy leasingu,
- wymieniony autokar lub autobus będzie prowadzony przez członka personelu osoby niżej podpisanej lub przez osobę niżej podpisaną bądź przez personel zatrudniony przez dane przedsiębiorstwo lub pozostający w jego dyspozycji na mocy zobowiązania umownego.

.....
(Podpis osoby lub przedstawiciela podmiotu)

.....
(Część przeznaczona dla właściwego organu)

Niniejszy dokument stanowi zaświadczenie w rozumieniu art. 5 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009.

.....
(Okres ważności)

.....
(Miejsce i data wydania)

.....
(Podpis i pieczęć właściwego organu)

⁽¹⁾ Austria (A), Belgium (B), Bulgaria (BG), Croatia (HR), Cyprus (CY), Czech Republic (CZ), Denmark (DK), Estonia (EST), Finland (FIN), France (F), Germany (D), Greece (GR), Ireland (IRL), Italy (I), Latvia (LV), Lithuania (LT), Luxembourg (L), Hungary (H), Malta (M), Netherlands (NL), Poland (PL), Portugal (P), Romania (RO), Slovakia (SK), Slovenia (SLO), Spain (E), Sweden (S), United Kingdom (UK).

(Druga strona zaświadczenia)

Dokument należy sporządzić w języku(-ach) urzędowym(-ch) lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym przewoźnik ma siedzibę

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Artykuł 2 pkt 5 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 stanowi, że „działalność transportowa prowadzona na potrzeby własne” oznacza działalność prowadzoną w celach niekomercyjnych i niezarobkowych przez osoby fizyczne lub prawne, przy czym:
 - działalność transportowa jest jedynie dla takiej osoby fizycznej lub prawnej działalnością o charakterze pomocniczym, oraz
 - używane pojazdy są własnością tej osoby fizycznej lub prawnej lub zostały przez nią pozyskane na warunkach odroczenia płatności, lub są przedmiotem długoterminowej umowy leasingu, oraz pojazdy te są prowadzone przez członka personelu osoby fizycznej lub osoby prawnej lub przez tę osobę fizyczną lub personel zatrudniony przez dane przedsiębiorstwo lub pozostający w jego dyspozycji na mocy zobowiązania umownego.
2. Na mocy art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 przewoźnikom pracującym na potrzeby własne zezwala się na wykonywanie tego typu działalności transportowej bez dyskryminacji ze względu na przynależność państwową lub miejsce siedziby, jeśli:
 - są upoważnieni w państwie członkowskim siedziby do wykonywania przewozu autokarowego i autobusowego zgodnie z warunkami dostępu do rynku przewidzianymi w przepisach krajowych,
 - spełniają wymagania prawne dotyczące bezpieczeństwa drogowego w odniesieniu do kierowców i pojazdów, określone w stosownych przepisach Unii.
3. Działalność transportowa prowadzona na potrzeby własne, o której mowa w pkt 1, podlega systemowi zaświadczeń.
4. Zaświadczenie uprawnia posiadacza do prowadzenia międzynarodowej działalności transportowej w zakresie przewozu autokarowego i autobusowego na potrzeby własne. Zaświadczenie wydaje właściwy organ państwa członkowskiego, w którym pojazd jest zarejestrowany; jest ono ważne przez cały okres przejazdu, w tym także przejazdów tranzytowych.
5. Odpowiednie części niniejszego zaświadczenia są wypełnione nieusuwalnym pismem w trzech egzemplarzach przez osobę lub przedstawiciela podmiotu prowadzącego działalność i przez właściwy organ. Jedną kopię zatrzymuje administracja, a drugą dana osoba lub podmiot. Kierowca przechowuje w pojeździe oryginał lub poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię przez cały okres każdego przejazdu międzynarodowego. Okazuje się je na żądanie odpowiednich organów. Za przechowywanie zaświadczeń odpowiada, stosownie do przypadku, osoba lub podmiot.
6. Zaświadczenie jest ważne przez okres nie dłuższy niż pięć lat.

ZAŁĄCZNIK VI

WZÓR ZAWIADOMIENIA

(Wzór, o którym mowa w art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 z dnia 21 października 2009 r. w sprawie wspólnych zasad dostępu do międzynarodowego rynku usług autokarowych i autobusowych i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 561/2006)

Liczba zezwoleń wydanych dla przewozów kabotażowych w formie usług regularnych wykonywanych w latach

..... (okres 2 lat)

w (nazwa przyjmującego państwa członkowskiego)

Państwo, w którym podmiot ma siedzibę	Liczba wydanych zezwoleń
B	
BG	
CZ	
DK	
D	
EST	
GR	
E	
F	
IRL	
HR	
I	
CY	
LV	
LT	
L	
H	
M	
NL	
A	
PL	
P	
RO	
SLO	
SK	
FIN	
S	
UK	
Ogółem	

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 362/2014**z dnia 9 kwietnia 2014 r.****w sprawie sprostowania hiszpańskiej wersji rozporządzenia (WE) nr 1881/2006 ustalającego najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 315/93 z dnia 8 lutego 1993 r. ustanawiające procedury Wspólnoty w odniesieniu do substancji skażających w żywności ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 2 ust. 3,uwzględniając rozporządzenie Komisji (UE) nr 1258/2011 z dnia 2 grudnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1881/2006 w odniesieniu do najwyższych dopuszczalnych poziomów azotanów w środkach spożywczych ⁽²⁾, w szczególności jego art. 1 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W hiszpańskiej wersji językowej rozporządzenia Komisji (WE) nr 1881/2006 ⁽³⁾ oraz w zmieniającym je rozporządzeniu (UE) nr 1258/2011 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1881/2006 w odniesieniu do najwyższych dopuszczalnych poziomów azotanów w środkach spożywczych wystąpił błąd. Konieczne jest zatem sprostowanie tekstu tabeli w załączniku w hiszpańskiej wersji językowej rozporządzenia (WE) nr 1881/2006. Sprostowanie nie ma wpływu na pozostałe wersje językowe.
- (2) Należy więc odpowiednio sprostować rozporządzenie (WE) nr 1881/2006.
- (3) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt i ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły wobec nich sprzeciwu,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1*(Dotyczy jedynie hiszpańskiej wersji językowej).***Artykuł 2**Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 kwietnia 2014 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. L 37 z 13.2.1993, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 320 z 3.12.2011, s. 15.

⁽³⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustalające najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych (Dz.U. L 364 z 20.12.2006, s. 5).

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) NR 363/2014**z dnia 99 kwietnia 2014 r.****ustanawiające standardowe wartości w przywozie dla ustalania ceny wejścia niektórych owoców i warzyw**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) ⁽¹⁾,uwzględniając rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiające szczególne zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektorów owoców i warzyw oraz przetworzonych owoców i warzyw ⁽²⁾, w szczególności jego art. 136 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 543/2011 przewiduje — zgodnie z wynikami wielostronnych negocjacji handlowych Rundy Urugwajskiej — kryteria, na których podstawie ustalania Komisja ustala standardowe wartości dla przywozu z państw trzecich, w odniesieniu do produktów i okresów określonych w części A załącznika XVI do wspomnianego rozporządzenia.
- (2) Standardowa wartość w przywozie jest obliczana każdego dnia roboczego, zgodnie z art. 136 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 543/2011, przy uwzględnieniu podlegających zmianom danych dziennych. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem wejść w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Standardowe wartości celne w przywozie, o których mowa w art. 136 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 543/2011, są ustalone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 2*Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 kwietnia 2014 r.

W imieniu Komisji,
za Przewodniczącego,

Jerzy PLEWA

Dyrektor Generalny ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów
Wiejskich⁽¹⁾ Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 157 z 15.6.2011, s. 1.

ZAŁĄCZNIK

Standardowe wartości w przywozie dla ustalania ceny wejścia niektórych owoców i warzyw

(EUR/100 kg)		
Kod CN	Kod państw trzecich ⁽¹⁾	Standardowa wartość w przywozie
0702 00 00	MA	62,4
	TN	100,0
	TR	130,0
	ZZ	97,5
0707 00 05	EG	170,1
	MA	44,0
	TR	126,8
	ZZ	113,6
0709 93 10	MA	39,8
	TR	85,7
	ZZ	62,8
0805 10 20	EG	49,3
	IL	68,0
	MA	52,3
	TN	50,1
	TR	60,1
	ZZ	56,0
0805 50 10	MA	63,6
	TR	63,1
	ZZ	63,4
0808 10 80	AR	84,7
	BR	103,6
	CL	102,5
	CN	77,1
	MK	23,1
	NZ	140,3
	US	174,6
	ZA	108,1
	ZZ	101,8
0808 30 90	AR	105,3
	CL	157,3
	CN	81,0
	ZA	103,6
	ZZ	111,8

⁽¹⁾ Nomenklatura krajów ustalona w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1833/2006 (Dz.U. L 354 z 14.12.2006, s. 19). Kod „ZZ” odpowiada „innym pochodzeniom”.

DECYZJE

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

z dnia 18 lutego 2014 r.

zatwierdzająca aktualizację programu dostosowań makroekonomicznych Portugalii

(2014/196/UE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 472/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru gospodarczego i budżetowego nad państwami członkowskimi należącymi do strefy euro dotkniętymi lub zagrożonymi poważnymi trudnościami w odniesieniu do ich stabilności finansowej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 7 ust. 5,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (UE) nr 472/2013 ma zastosowanie do państw członkowskich, które w dniu jego wejścia w życie otrzymywały już pomoc finansową, w tym z europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej lub Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej.
- (2) W rozporządzeniu (UE) nr 472/2013 ustanowiono przepisy dotyczące zatwierdzania programów dostosowań makroekonomicznych dla państw członkowskich otrzymujących taką pomoc finansową, które to przepisy muszą być stosowane łącznie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 407/2010 ⁽²⁾ ustanawiającym europejski mechanizm stabilizacji finansowej, w przypadku gdy dane państwo członkowskie otrzymuje pomoc zarówno z europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej, jak i z innych źródeł.
- (3) Portugalii przyznano pomoc finansową zarówno z europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej, decyzją wykonawczą 2011/344/UE ⁽³⁾, jak i z Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej.
- (4) Dla zachowania spójności aktualizacja programu dostosowań makroekonomicznych Portugalii na mocy rozporządzenia (UE) nr 472/2013 powinna zostać zatwierdzona poprzez odniesienie do odpowiednich przepisów decyzji wykonawczej 2011/344/UE.
- (5) Zgodnie z art. 3 ust. 10 decyzji wykonawczej 2011/344/UE Komisja, wraz z Międzynarodowym Funduszem Walutowym i we współpracy z Europejskim Bankiem Centralnym, dokonała dziesiątego przeglądu postępów poczynionych przez władze Portugalii we wdrażaniu uzgodnionych środków, zgodnie z programem dostosowań makroekonomicznych, a także skuteczności tych środków i ich wpływu na gospodarkę i społeczeństwo. W wyniku tego przeglądu stwierdzono, że konieczne jest wprowadzenie pewnych zmian do istniejącego programu dostosowań makroekonomicznych.
- (6) Zmiany te zostały określone w odpowiednich przepisach decyzji wykonawczej 2011/344/UE zmienionej decyzją wykonawczą Rady 2014/197/UE z dnia 18 lutego 2014 r. zmieniającą decyzję wykonawczą 2011/344/UE w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej (Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1).

⁽³⁾ Decyzja wykonawcza Rady 2011/344/UE z dnia 17 maja 2011 r. w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii (Dz.U. L 159 z 17.6.2011, s. 88).

⁽⁴⁾ Zob. s. 61 niniejszego Dziennika Urzędowego.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Środki określone w art. 3 ust. 8 i 9 decyzji wykonawczej 2011/344/UE, które mają zostać przyjęte przez Portugalię w ramach jej programu dostosowań makroekonomicznych, zostają niniejszym zatwierdzone.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja staje się skuteczna z dniem jej notyfikacji.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 lutego 2014 r.

W imieniu Rady
G. STOURNARAS
Przewodniczący

DECYZJA WYKONAWCZA RADY**z dnia 18 lutego 2014 r.****zmieniająca decyzję wykonawczą 2011/344/UE w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii**

(2014/197/UE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 17 maja 2011 r. Rada przyznała Portugalii, na jej wniosek, pomoc finansową w drodze decyzji wykonawczej 2011/344/UE ⁽²⁾. Ta pomoc finansowa została przyznana w celu wsparcia programu istotnych reform gospodarczych i finansowych (zwanego dalej „programem”), który jest ukierunkowany na przywrócenie zaufania, umożliwienie powrotu gospodarki na ścieżkę trwałego wzrostu oraz zapewnienie stabilności finansowej w Portugalii, w strefie euro i w Unii.
- (2) Zgodnie z art. 3 ust. 10 decyzji wykonawczej 2011/344/UE Komisja, wraz z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) i we współpracy z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC), w dniach 4–16 grudnia 2013 r. dokonała dziesiątego przeglądu postępów poczynionych przez władze portugalskie we wdrażaniu uzgodnionych środków w ramach programu.
- (3) W trzecim kwartale 2013 r. wzrost rzeczywistego produktu krajowego brutto (PKB) w ujęciu kwartalnym był nadal dodatni, a wskaźniki krótkoterminowe świadczą o tym, że zgodnie z przewidywaniami nastąpiło ożywienie gospodarcze. Przewiduje się, że w skali rocznej realny PKB spadnie w 2013 r. o 1,6 %, ale w latach 2014 i 2015 ponownie osiągnie wartości dodatnie: odpowiednio 0,8 % i 1,5 %. Perspektywy na rynku pracy poprawiły się, ale stopa bezrobocia pozostaje wysoka. Przewiduje się, że w 2014 r. osiągnie wartość szczytową, tj. 16,8 %, a następnie zacznie stopniowo spadać. Nadal utrzymuje się ryzyko pogorszenia się perspektyw makroekonomicznych, ponieważ przewidywane ożywienie w dużym stopniu zależy od korzystnych zmian, jeśli chodzi o wymianę handlową i rynek finansowy, co z kolei jest uzależnione od sytuacji w całej Europie.
- (4) Do listopada 2013 r. odnotowano poprawę deficytu kasowego sektora instytucji rządowych i samorządowych o 0,25 % PKB (nie uwzględniając czynników nadzwyczajnych) w porównaniu z tym samym okresem w roku ubiegłym, co wynikało ze wzrostu dochodów przewyższającego wzrost wydatków. Przyspieszenie wzrostu dochodów podatkowych odzwierciedla ożywienie działalności gospodarczej w ostatnich miesiącach oraz poprawę skuteczności administracji podatkowej, szczególnie w zakresie zwalczania oszustw podatkowych. Po stronie wydatków wykonanie budżetu jest, ogólnie rzecz biorąc, zgodne z celami drugiego budżetu uzupełniającego.
- (5) Docelowa wartość deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w wysokości 5,5 % PKB (po odliczeniu dokapitalizowania banków) w 2013 r. zostanie prawdopodobnie osiągnięta, a wysokość deficytu może być nawet poniżej zakładanego celu. Przyczyniło się do tego wiele pozytywnych czynników w ostatnich miesiącach roku, a także fakt, że ryzyko nieosiągnięcia wartości docelowej zostało w znacznej mierze ograniczone. W szczególności ściągальność podatków przekroczy prawdopodobnie cele założone w drugim budżecie uzupełniającym. Ponadto zyski z rozpoczętego pod koniec 2013 r. programu jednorazowego uregulowania zadłużenia w odniesieniu do zaległych podatków i składek na ubezpieczenie społeczne były o ok. 0,3 % PKB wyższe od zakładanych. Oczekuje się również, że wykorzystanie funduszy unijnych również będzie wyższe od dotychczasowych założeń. Ponadto zagrożenia, jakie renegocjacja partnerstw publiczno-prywatnych (PPP) stanowiła dla osiągnięcia docelowej wartości deficytu, zostały ograniczone. Osiągnięcie docelowej wartości deficytu jest jednak nadal obciążone ryzykiem, zwłaszcza w postaci niższych niż zakładano dochodów z podatków od nieruchomości, przy czym nie można wykluczyć przekroczenia w odniesieniu do określonych pozycji wydatków, w szczególności kosztów personelu, zużycia pośredniego i świadczeń emerytalnych.
- (6) Budżet państwa na 2014 r. i inne przepisy towarzyszące są spójne z docelową wartością deficytu wynoszącą w 2014 r. 4 % PKB. Aby osiągnąć ten docelowy poziom deficytu, prowadzone są działania konsolidacyjne wynoszące 2,3 % PKB, których celem jest również złagodzenie presji na budżet oraz odbudowa rezerw budżetowych na 2014 r. Obejmują one przede wszystkim działania o charakterze stałym i polegają głównie na oszczędnościach wydatków.

⁽¹⁾ Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1.⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Rady 2011/344/UE z dnia 17 maja 2011 r. w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii (Dz.U. L 159 z 17.6.2011, s. 88).

- (7) Większa część konsolidacji w 2014 r. — około 1,8 % PKB — powinna wynikać z przeglądu wydatków publicznych przeprowadzonego w ciągu ubiegłego roku w celu zwiększenia równego dostępu do transferów socjalnych i usług publicznych oraz ich efektywności. Główne działania podjęte w ramach przeglądu wydatków publicznych realizowane będą wokół trzech głównych osi: 1) ograniczenie wydatków na wynagrodzenia w sektorze publicznym poprzez zmniejszenie liczby pracowników w sektorze publicznym, przy jednoczesnym zwiększeniu udziału pracowników wysoko wykwalifikowanych, w szczególności poprzez program zmiany kwalifikacji i program dobrowolnego odchodzenia z pracy; dalsze dostosowanie zasad pracy sektora publicznego do zasad obowiązujących w sektorze prywatnym oraz zmiana skali wynagrodzeń i uproszczenie dodatków do wynagrodzeń; zwiększenie wysokości składek uiszczanych przez beneficjentów na rzecz specjalnych publicznych systemów ubezpieczeń zdrowotnych, tak aby systemy te uzyskały niezależność finansową; 2) ograniczenie wydatków publicznych na emerytury, z uwagi na potrzebę ponownej oceny ich stabilności z powodu zmian demograficznych, przy jednoczesnej ochronie najniższych emerytur, przez podniesienie ustawowego wieku emerytalnego w drodze zmiany czynnika stabilności; dostosowanie nadzwyczajnego podatku solidarnościowego poprzez obniżenie minimalnego progu stosowania progresywnej stawki, a także progów stosowania wyższych stawek; uproszczenie systemu rent rodzinnych zarówno w Caixa Geral de Aposentações (CGA), jak i w ogólnym systemie emerytalnym; obniżenie dożywotnich emerytur polityków; 3) oszczędności w zużyciu pośrednim oraz opracowanie programów wydatków w poszczególnych ministerstwach.
- (8) W celu osiągnięcia docelowej wartości deficytu wynoszącej 4 % PKB władze powinny przyjąć dalsze środki zwiększające dochody o stałym charakterze, które przynoszą mniejsze dochody, w wysokości 0,4 % PKB, mające służyć dalszej poprawie efektywności i równości obecnej struktury podatków i świadczeń socjalnych i uzupełnieniu pakietu środków podjętych w ramach przeglądu wydatków publicznych. Ponadto należy wdrożyć szereg jednorazowych środków o wartości 0,2 % PKB, co pozwoli pokryć z nadwyżką koszty wynikające z jednorazowych płatności wynikających z wprowadzenia programu odchodzenia z pracy na zasadzie porozumienia stron w sektorze publicznym, które zostaną wypłacone na początku realizacji programu.
- (9) Większość wyżej wymienionych środków zostało przyjętych w drodze ustawy budżetowej na 2014 r. lub zmian szczegółowych przepisów. Niektóre z przewidywanych działań konsolidacyjnych nie zostały jeszcze w pełni uchwalone. Do tych środków należą: zaostrzenie warunków kwalifikowania się do emerytur rodzinnych (poza zmianą stóp zastąpienia w przypadku akumulacji z innymi emeryturami); sprzedaż zezwoleń na prowadzenie gier hazardowych online; przeniesienie funduszu zdrowia poczty (CTT) do sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz sprzedaż koncesji na eksploatację portów.
- (10) Kompleksowa reforma systemu podatków od osób prawnych, mająca na celu uproszczenie tego systemu oraz zwiększenie działalności transgranicznej i konkurencyjności przedsiębiorstw portugalskich, została zatwierdzona przez parlament w grudniu 2013 r. i weszła w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. Kluczowym elementem reformy jest obniżenie z 25 % do 23 % podstawowej stawki podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) oraz wprowadzenie obniżonej, 17-procentowej stawki stosowanej do pierwszych 15 000 EUR dochodu małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) podlegającego opodatkowaniu. Oprócz istniejących podatków wyrównawczych w stosunku do podlegających opodatkowaniu dochodów przekraczających 35 mln EUR stosowany będzie trzeci podatek wyrównawczy w wysokości 7 %. Inne kluczowe przepisy reformy obejmują przegląd bodźców podatkowych, zmiany opodatkowania dywidend i zysków kapitałowych, systemu opodatkowania grupowego i systemu wartości niematerialnych i prawnych; wprowadzenie systemu zwolnienia udziałów z opodatkowania, przedłużenie okresu, w którym możliwe jest przenoszenie strat oraz dalsze ograniczenie możliwości odliczenia odsetek.
- (11) Przewiduje się, że relacja długu do PKB osiągnie wartość szczytową na poziomie 129,5 % w 2013 r., a następnie obniży się. Korekta profilu zadłużenia w górę w porównaniu z połączonym ósmym i dziewiątym przeglądem, mimo lepszego niż przewidywano wykonania budżetu, wynika ze znacznego zwiększenia salda skarbu państwa w ujęciu kasowym, jak również z przeniesienia na 2014 r. krótkoterminowych operacji mających na celu zmniejszenie zadłużenia ze strony funduszu stabilizacji finansowej zabezpieczenia społecznego. W związku z tym przewiduje się, że zadłużenie netto — wyłączając depozyty pieniężne Instituto de Gestão do Crédito Público (portugalskiego instytutu zarządzania długiem publicznym — IGCP) — osiągnie wartość szczytową na poziomie 120 % PKB, nieznacznie poniżej poziomu przewidywanego w ostatnim przeglądzie. Oczekiwanemu — począwszy od 2014 r. — spadkowi relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB będzie towarzyszyło przewidywane ożywienie gospodarcze, jak również spadek depozytów pieniężnych i realizacja operacji mających na celu zmniejszenie zadłużenia systemu zabezpieczenia społecznego.
- (12) Procedura korekty budżetowej opiera się na szeregu środków strukturalnych mających na celu ulepszenie kontroli nad wydatkami sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz usprawnienie poboru dochodów. W wielu istotnych dziedzinach odnotowuje się postępy w przeprowadzaniu kompleksowej reformy ramowej ustawy budżetowej. Jednakże z uwagi na zakres reformy i potrzebę przeprowadzenia szeroko zakrojonych konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, procedura ta ma zostać przeprowadzona w dwóch etapach. Nowy system kontroli zobowiązań przynosi efekty w postaci ograniczenia przyrostu nowych zaległości finansowych, ale jego wdrażanie musi być ściśle monitorowane w celu zagwarantowania, że zobowiązania mają pokrycie w dostępnych środkach finansowych. Utworzona zostanie grupa zadaniowa, która zajmie się oceną i udoskonaleniem tego procesu. Reformy administracji publicznej są prowadzone w celu modernizacji i racjonalizacji zatrudnienia

w sektorze i podmiotach publicznych. Kontynuowane są reformy służące wypracowaniu — na potrzeby administracji podatkowej — nowoczesnego modelu zarządzania ryzykiem braku zgodności. Nowy dział ds. oceny ryzyka został niedawno utworzony i wkrótce rozpocznie funkcjonowanie; w pierwszej kolejności zajmie się zwiększeniem przestrzegania przepisów podatkowych przez określone grupy podatników, takich jak osoby pracujące na własny rachunek i osoby zamożne. Niektóre inne reformy, takie jak zmniejszenie liczby lokalnych urzędów podatkowych, są opóźnione. Mimo iż poczyniono postępy w renegocjacji PPP, do końca 2013 r. proces ten nie został zakończony. Tym niemniej oczekuje się, że w roku 2014 i w latach kolejnych uzyskane zostaną znaczne oszczędności. Przedsiębiorstwa państwowe osiągnęły równowagę operacyjną średnio do końca 2012 r., a w celu uniknięcia ponownego pogorszenia ich wyników przewiduje się wprowadzenie dodatkowych reform. Poczyniono zadowalające postępy w prywatyzacji, a zyski przekraczają założenia programowe. Reformy w sektorze służby zdrowia przynoszą znaczne oszczędności, a ich wdrażanie nadal następuje zasadniczo zgodnie z wyznaczonymi celami.

- (13) Kontynuowane jest wdrażanie polityk i reform w służbie zdrowia, co przynosi oszczędności dzięki poprawie efektywności. Od 2010 r. udało się znacznie zmniejszyć skonsolidowany dług tego sektora. Niemniej jednak utrzymujące się zaległości finansowe, ograniczenia budżetowe oraz wzrost kosztów pracy z powodu przywrócenia „trzy-nastek” i „ogczternastek” zmusiły władze do przyspieszenia tempa przeprowadzania reform. Istnienie znacznych zaległości jest ściśle (ale nie wyłącznie) związane z ciągłym niedofinansowaniem szpitali państwowych w stosunku do świadczonych przez nie usług. Władze podtrzymują swoje zobowiązanie do dalszego wdrażania reformy szpitali i dalszego dostosowywania zestawu środków związanych z produktami leczniczymi, scentralizowanymi zamówieniami i podstawową opieką zdrowotną.
- (14) Współczynniki kapitałowe banków nadal z dużym zapasem spełniają regulacyjne wymogi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) dotyczące buforów kapitałowych oraz osiągają przewidziany w programie docelowy współczynnik kapitału podstawowego Tier I w wysokości 10 %. Ten bufor kapitałowy pozostaje na odpowiednim poziomie w całym sektorze przy zastosowaniu nowych przepisów zmienionej dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych (CRD IV) w odniesieniu do oceny funduszy własnych banków. Te nowe przepisy dotyczące wymogów kapitałowych obowiązują od stycznia 2014 r., przy czym współczynnik kapitału podstawowego Tier I wynosi 7 %. Relacja kredytów do depozytów wynosi w całym sektorze 120,7 %, do końca 2014 r. prawdopodobnie spadnie, a w niektórych bankach współczynnik ten jest już niższy. Podejmowane są coraz większe wysiłki na rzecz dywersyfikacji źródeł finansowania sektora prywatnego. W oparciu o zalecenia przeprowadzonego w 2013 r. zewnętrznego audytu istniejących finansowanych przez państwo linii kredytowych władze wdrażają środki mające na celu poprawę skuteczności działania i ładu administracyjnego tych instrumentów, dotyczące możliwości i praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem. Ramy prawne dotyczące nowych narzędzi restrukturyzacji zadłużenia gospodarstw domowych i mające na celu pozasądowe uregulowanie zobowiązań zostały wdrożone i w pełni funkcjonują. Wraz z rozpoczęciem funkcjonowania nowych mechanizmów restrukturyzacji i odzyskiwania długów ocenie poddawany jest również wpływ zmian w prawie dotyczącym niewypłacalności przedsiębiorstw i dochodzenia wierzytelności. Dobiegają końca prace nad narzędziami zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Dział fundusz na cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banku, zostały wprowadzone uprawnienia do wczesnej interwencji i ustawa w sprawie dokapitalizowania została zmieniona tak, aby uwzględnić komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego ⁽¹⁾. W celu lepszego zaspokajania potrzeb MŚP w zakresie finansowania wdrażany jest również plan działania służący poprawie skuteczności krajowego systemu gwarancyjnego i zarządzania nim.
- (15) Poczyniono dalsze postępy we wdrażaniu reform strukturalnych służących zwiększeniu wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. Władze przyjęły dodatkowe środki, aby zmniejszyć bezrobocie i zwiększyć skuteczność polityki na rynku pracy, w tym zaawansowane strategie aktywizacji zawodowej oraz plan wdrożenia gwarancji dla młodzieży. Po stwierdzeniu niezgodności poprzednich uregulowań z konstytucją przygotowywane są zmiany zawartej w kodeksie pracy definicji uzasadnionych zwolnień. Przyjęto dodatkowe środki w obszarze edukacji, gdzie postępy są ogólnie zadowalające.
- (16) Rząd zatwierdził nałożenie na przedsiębiorstwa energetyczne w 2014 r. nowej opłaty, co musi podlegać ścisłemu monitorowaniu, aby uniknąć zakłóceń w systemie. Jeśli chodzi o zniesienie długu taryfowego związanego z energią oraz zapewnienie stabilności systemu, niezbędne są dalsze reformy.
- (17) W sektorach telekomunikacyjnym i pocztowym wdrożono działania, aby uzyskać zgodność z przepisami unijnymi oraz umożliwić osiągnięcie celów programu. Do pozytywnych zmian w kierunku pełnego wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/22/WE ⁽²⁾ należy wybór operatorów świadczących usługi powszechne oraz zmiana obowiązującej umowy z operatorem dominującym. Publikacja przepisów ustanawiających ramy dotyczące umowy koncesji z krajowym dostawcą usług pocztowych skróci obecny czas trwania koncesji, co spowoduje wzrost konkurencji. Władze nadal wykazują zaangażowanie na rzecz zwiększenia stabilności i wydajności sektora transportu.

⁽¹⁾ Dz.U. C 216 z 30.7.2013, s. 1.

⁽²⁾ Dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51).

- (18) Dokonano postępów w zakresie dostosowania przepisów sektorowych do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/123/WE⁽¹⁾, przy czym odnotowano pewne opóźnienia w przyjęciu ram regulacyjnych dotyczących sektora budowlanego, zmienionego statutu organizacji zawodowych i wewnętrznego regulaminu na rzecz przyjęcia horyzontalnych przepisów ramowych dotyczących publicznych stowarzyszeń zawodowych. Władze zobowiązały się do dalszego udoskonalenia funkcjonowania pojedynczego punktu kontaktowego.
- (19) Trwa ocena reformy dotyczącej najmu i dzierżawy na obszarach miejskich po całkowitym wdrożeniu nowych ram prawnych. Władze dążą do zwiększenia wysiłków na rzecz zwalczania uchylania się od opodatkowania na rynku wynajmu mieszkań.
- (20) Trwają prace nad nowymi ramami dotyczącymi krajowych organów regulacyjnych, zmieniane są również odpowiednie przepisy wykonawcze, które mają zostać wkrótce przyjęte. Publikacja nowego rozporządzenia wykonawczego ustalającego składki organów regulacyjnych na 2014 r. została opóźniona.
- (21) Reforma systemu sądownictwa jest przeprowadzana zgodnie z planem. Dokonano postępów we wdrażaniu ustawy w sprawie organizacji sądów w celu usprawnienia systemu sądownictwa, opublikowano przepisy zwiększające kompetencje organizacji funkcjonariuszy organów ścigania oraz syndyków masy upadłości, finalizowana jest nowa, pozasądowa procedura dotycząca dokonywania przedsądowej selekcji spraw, które mogą być rozstrzygnięte poza sądem. Wraz z przyjęciem przepisów dotyczących usprawnienia procesu udzielania zezwoleń na działalność przemysłową i w sektorze turystyki oraz pozwoleń w dziedzinie planowania przestrzennego, dokonano postępów we wdrażaniu środków służących ulepszeniu systemu udzielania licencji oraz zmniejszaniu obciążeń administracyjnych. Trwają prace nad przepisami dotyczącymi udzielania zezwoleń na działalność handlową, przeglądowi podlegają również przepisy dotyczące budownictwa i rozwoju obszarów miejskich.
- (22) W związku z powyższym decyzja wykonawcza 2011/344/UE powinna zostać zmieniona,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W art. 3 decyzji wykonawczej 2011/344/UE ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. W 2014 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:

- a) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2014 r. nie może przekroczyć 4 % PKB. Na potrzeby obliczania deficytu nie uwzględnia się ewentualnych kosztów budżetowych środków wsparcia banków przyjętych w kontekście rządowej strategii dotyczącej sektora finansowego. Aby osiągnąć ten cel, Portugalia zrealizuje działania konsolidacyjne o wartości 2,3 % PKB, określone w ustawie budżetowej na 2014 r. i w przepisach towarzyszących przyjętych w tym celu;
- b) poza już przyjętymi środkami dotyczącymi świadczeń emerytalnych, do końca stycznia 2014 r. zmienione zostaną obowiązujące przepisy dotyczące systemu emerytalnego służby cywilnej CGA, aby zagwarantować, że nowe przepisy dotyczące czynnika stabilności, a zatem podniesienia wieku emerytalnego, będą miały zastosowanie również do tego systemu; w 2014 r. Portugalia opracuje również nowe kompleksowe środki w ramach przeprowadzanej reformy strukturalnej emerytur w celu zapewnienia ich stabilności przy jednoczesnym przestrzeganiu zasad równości;
- c) w celu kontroli potencjalnego przekroczenia poziomu wydatków rząd będzie ściśle monitorował przestrzeganie pułapów wydatków dla ministerstw za pomocą comiesięcznych sprawozdań składanych Radzie Ministrów;
- d) Portugalia szybko określi i wdroży przewidywane zmiany warunków kwalifikowania się do emerytur rodzinnych, a także warunki sprzedaży zezwoleń na prowadzenie gier hazardowych online. Ponadto Portugalia podejmuje zdecydowane kroki w celu wdrożenia sprzedaży koncesji na eksploatację portów;
- e) kompleksowa reforma podatku dochodowego od osób prawnych zostanie przeprowadzona w ramach istniejących środków budżetowych, tak aby przestrzegać celów w zakresie konsolidacji budżetowej;
- f) reguła stosowania okresu zawieszenia wydatków podatkowych na poziomie centralnym, regionalnym lub lokalnym zostanie utrzymana. Działania służące zwalczaniu oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania zostaną zintensyfikowane, między innymi poprzez monitorowanie nowego systemu e-fakturowania. W celu znalezienia sposobów na ograniczenie uchylania się od opodatkowania za wynajem w pierwszym kwartale 2014 r. zostanie przeprowadzone badanie dotyczące »szarej strefy« na rynku mieszkaniowym;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).

- g) jeżeli urzeczywistni się niepożądane ryzyko prawne lub ryzyko, jakim obarczone jest wykonanie budżetu, Portugalia wdroży środki wyrównawcze wysokiej jakości w celu osiągnięcia docelowej wartości deficytu;
- h) po roku 2014, deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Portugalii nie przekroczy 2,5 % PKB w 2015 r. i zakończy się akumulacja krajowych zaległych płatności. Strategii służącej osiągnięciu tego celu będzie towarzyszyć dokument dotyczący reformy budżetu państwa, w którym nacisk położony będzie na stabilność systemu zabezpieczenia społecznego, reformę administracji publicznej, zwiększenie wydajności w sektorze opieki zdrowotnej i edukacji oraz zwiększenie skuteczności w poborze podatków związanych z ochroną środowiska. Prowadzone są zakrojone na szeroką skalę konsultacje z partnerami politycznymi i społecznymi w określenia i przyspieszenia tych reform. Postępy w tym procesie zostaną poddane analizie w jedenastym przeglądzie, a zidentyfikowane działania zostaną zawarte w dokumencie dotyczącym strategii budżetowej w roku 2014. W celu spełnienia wymogów unijnych ram budżetowych, w dokumencie tym zawarte zostaną również szczegółowe informacje odnośnie do średniookresowych planów budżetowych;
- i) Portugalia podejmie dodatkowe środki w celu dalszego wzmocnienia systemu zarządzania finansami publicznymi. Rozdrobnienie budżetu zostanie zmniejszone dzięki ograniczeniu liczby jednostek budżetowych i przeglądowi klasyfikacji dochodów własnych. Strategia zatwierdzania i regulowania zaległości będzie nadal stosowana, a w celu zapobieżenia powstawaniu nowych zaległości przepisy dotyczące kontroli zobowiązań zostaną w pełni wprowadzone w życie we wszystkich podmiotach publicznych. Portugalia dokona przeglądu ramowej ustawy budżetowej, aby dokonać pełnej transpozycji odpowiednich przepisów unijnych. Ponadto Portugalia dokona bardziej gruntownej zmiany ramowej ustawy budżetowej, aby zreorganizować strukturę środków budżetowych, zwiększyć rozliczalność i ugruntować stan finansów publicznych w perspektywie średnioterminowej. Portugalia zapewni, aby środki mające na celu wdrożenie nowych ram budżetowych na poziomie centralnym były stosowane również na poziomie regionalnym i lokalnym;
- j) Portugalia będzie kontynuować program reform na rzecz nowoczesnej, skuteczniejszej administracji skarbowej zgodnej z najlepszymi międzynarodowymi praktykami. Portugalia zmniejszy liczbę gminnych urzędów skarbowych o co najmniej 25 % w pierwszym kwartale 2014 r. i o dalsze 25 % do maja 2014 r. Liczba zasobów ludzkich przeznaczonych na cele audytu administracji podatkowej zwiększy się o co najmniej 30 % całkowitej liczby personelu. W ramach administracji podatkowej utworzony zostanie nowy departament ds. usług dla podatników, ujednolicający różne usługi dla podatników. W pierwszym kwartale 2014 r. jednostka ds. zarządzania ryzykiem uzyska pełną operacyjność, a początkowo zajmie się ukierunkowanymi projektami mającymi na celu zwiększenie przestrzegania przepisów przez specjalistów pracujących na własny rachunek i osoby zamożne. Przestrzeganie przepisów podatkowych będzie przedmiotem stałego monitorowania;
- k) Portugalia będzie kontynuować wdrażanie reform administracji publicznej. Po kompleksowym przeglądzie skali wynagrodzeń administracji publicznej, który zostanie dokonany do dwunastego przeglądu, w pierwszej połowie 2014 r. opracowana zostanie — a do końca 2014 r. sfinalizowana — jednolita skala wynagrodzeń mająca na celu racjonalizację i spójność polityki wynagrodzeń we wszystkich ścieżkach kariery. Jednolita skala płac zastąpi rewidzję płac zawartą w ustawie budżetowej na rok 2014. Ponadto w wyniku badania na temat dodatków do wynagrodzeń Portugalia przygotowuje sprawozdanie na temat kompleksowej reformy takich dodatków. Projekt przepisów dotyczących jednolitej skali dodatków do wynagrodzeń zostanie przedstawiony do dwunastego przeglądu;
- l) Portugalia zakończy wdrażanie strategii polegającej na korzystaniu ze wspólnych służb w administracji publicznej;
- m) Portugalia w pełni wdroży nowe ramy prawne i instytucjonalne dotyczące partnerstw publiczno-prywatnych. W różnych sektorach nastąpią renegotiacje partnerstw publiczno-prywatnych w celu ograniczenia ich wpływu na budżet. Zgodnie z nową ustawą ramową o przedsiębiorstwach państwowych oraz wraz ze zwiększeniem roli Ministerstwa Finansów jako udziałowca tych przedsiębiorstw, utworzona zostanie jednostka techniczna na potrzeby ich monitorowania. Rząd będzie kontynuował realizację kompleksowego programu restrukturyzacji przedsiębiorstw państwowych w celu osiągnięcia trwałej równowagi operacyjnej. Rząd Portugalii będzie kontynuował już rozpoczęte programy prywatyzacji;
- n) Portugalia przedstawi sprawozdanie w następujących celach:
 - (i) zidentyfikowanie przypadków powielania usług i jurysdykcji i innych źródeł nieefektywności na centralnym i lokalnym poziomie rządu; oraz
 - (ii) reorganizacja sieci zdecentralizowanych usług ministerstw głównie poprzez sieć »Lojas do Cidadão« (pojedyncze punkty obsługi administracyjnej i służby użyteczności publicznej) i inne rozwiązania obejmujące bardziej efektywny podział geograficzny i zintensyfikowanie wykorzystanie wspólnych służb w administracji publicznej i administracji elektronicznej;
- o) Portugalia zapewni efektywność i skuteczność systemu opieki zdrowotnej poprzez kontynuowanie racjonalnego wykorzystania usług i kontrolę wydatków, zmniejszenie wydatków publicznych na produkty lecznicze oraz wyeliminowanie zaległości;

- p) Portugalia będzie nadal reorganizować i racjonalizować funkcjonowanie sieci szpitali poprzez specjalizację, koncentrację i ograniczanie zakresu usług szpitalnych, wspólne zarządzanie oraz wspólne działanie szpitali oraz zapewni realizację wieloletniego planu działania na rzecz reorganizacji szpitali;
- q) w następstwie przyjęcia zmian do nowej ustawy w sprawie umów najmu i dzierżawy na obszarach miejskich nr 6/2006 oraz dekretu z mocą ustawy upraszczającego procedury administracyjne dotyczące renowacji Portugalia przeprowadzi kompleksowy przegląd funkcjonowania rynku mieszkaniowego;
- r) Portugalia opracuje i wdroży alternatywne warianty reformy rynku pracy o podobnych skutkach przy jednoczesnym poszanowaniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 września 2013 r.;
- s) Portugalia będzie wspierać takie kształtowanie się wynagrodzeń, które będzie sprzyjać tworzeniu miejsc pracy i zwiększaniu konkurencyjności przedsiębiorstw, w dążeniu do skorygowania zaburzeń równowagi makroekonomicznej. W okresie obowiązywania programu ewentualne podniesienie płacy minimalnej nastąpi tylko wtedy, gdy będzie uzasadnione rozwojem sytuacji gospodarczej i sytuacji na rynku pracy;
- t) Portugalia będzie nadal podnosić skuteczność aktywnej polityki rynku pracy zgodnie z wnioskami zawartymi w sprawozdaniu z oceny oraz zgodnie z planem działania na rzecz poprawy funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia;
- u) Portugalia będzie nadal wdrażać środki określone w planach działania na rzecz poprawy jakości kształcenia i szkolenia na poziomie ponadgimnazjalnym i zawodowym, w szczególności rząd przedstawi plany zwiększenia efektywności ram finansowania szkół oraz doprowadzi do powstania referencyjnych szkół zawodowych;
- v) Portugalia zakończy proces przyjmowania pozostałych sektorowych zmian niezbędnych do pełnego wdrożenia dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*);
- w) Portugalia poprawi warunki prowadzenia działalności gospodarczej poprzez realizację zaplanowanych reform dotyczących zmniejszenia obciążeń administracyjnych (w pełni operacyjne pojedyncze punkty kontaktowe przewidziane w dyrektywie 2006/123/WE i wdrożenie inicjatywy przewidującej zniesienie zezwoleń) oraz poprzez dostosowanie charakterystyk zawodów regulowanych do odpowiednich dyrektyw unijnych oraz poprzez dalsze uproszczenie istniejących procedur wydawania zezwoleń, uregulowań i innych obciążeń administracyjnych w gospodarce, które stanowią główną przeszkodę na drodze do rozwoju działalności gospodarczej;
- x) Portugalia dokończy reformę systemu zarządzania portami, w tym dokona przeglądu koncesji na eksploatację portów;
- y) Portugalia wdroży środki służące poprawie funkcjonowania systemu transportu;
- z) Portugalia będzie kontynuować transpozycję unijnych pakietów kolejowych;
- aa) Portugalia wdroży plan utworzenia niezależnego operatora logistyki w zakresie gazu ziemnego i energii elektrycznej;
- ab) Portugalia wdroży odpowiednie środki, aby wyeliminować dług taryfowy związany z energią oraz aby zapewnić trwałość krajowego systemu elektroenergetycznego;
- ac) rząd przedstawi parlamentowi portugalskiemu zmienione statuty organizacji zawodowych;
- ad) Portugalia zatwierdzi odpowiednie poprawki do rozporządzeń wykonawczych krajowych organów regulacyjnych;
- ae) Portugalia będzie kontynuować eliminowanie barier wejścia, złagodzi istniejące wymogi dotyczące zezwoleń oraz zmniejszy obciążeń administracyjnych w sektorze usług;
- af) Portugalia będzie publikowała kwartalne sprawozdania dotyczące stopy odzysku, czasu trwania i kosztów spraw dotyczących niewypłacalności przedsiębiorstw, czasu trwania i kosztów spraw podatkowych oraz wskaźnika zakończonych sądowych postępowań egzekucyjnych;
- ag) Portugalia przyjmie prawo budowlane i inne sektorowe zmiany, aby w pełni wdrożyć dyrektywę 2006/123/WE;
- ah) Portugalia oceni wpływ fakultatywnej rachunkowości kasowej systemu VAT;
- ai) Portugalia przeprowadzi spis i analizę kosztów regulacji, które prawdopodobnie będą miały znaczny wpływ na działalność gospodarczą.

9. W celu przywrócenia zaufania do sektora finansowego Portugalia będzie dążyć do utrzymania odpowiedniego poziomu kapitału w swoim sektorze bankowym oraz zapewni przeprowadzenie uporządkowanego zmniejszenia udziału finansowania dłużnego zgodnie z terminami określonymi w protokole ustaleń. W związku z tym, aby zachować stabilność finansową, Portugalia wdroży strategię dla portugalskiego sektora bankowego, którą uzgodniono z Komisją, EBC oraz MFW. W szczególności Portugalia:

- a) będzie monitorowała przejście banków na nowe przepisy dotyczące kapitału ustanowione w zmienionej dyrektywie w sprawie wymogów kapitałowych (CRD IV) oraz zapewni adekwatność tych buforów kapitałowych do trudnych warunków prowadzenia działalności;
- b) zaleci bankom trwale wzmocnienie ich bufora zabezpieczeń;
- c) zobowiąże się do zapewnienia — w razie potrzeby — dalszego wsparcia systemowi bankowemu, zachęci banki do poszukiwania finansowania przez sektor prywatny, podczas gdy środki z mechanizmu wsparcia wypłacalności banków będą dostępne zgodnie z ostatnio zmienionymi unijnymi zasadami pomocy państwa na potrzeby dalszego wspierania banków zdolnych do utrzymania się na rynku, a wsparcie to będzie ściśle uzależnione od spełnienia określonych warunków;
- d) zapewni zrównoważone i uporządkowane zmniejszanie udziału finansowania dłużnego w sektorze bankowym, co ma nadal zasadnicze znaczenie dla trwałego wyeliminowania braku równowagi w zakresie finansowania oraz dla ograniczenia uzależnienia od finansowania w ramach Eurosystemu w perspektywie średniookresowej. Będzie przeprowadzała kwartalne przeglądy planów finansowania banków i planów uzupełnienia kapitału;
- e) będzie w dalszym stopniu wzmacniała organizację nadzoru Banco de Portugal, zoptymalizuje jego procedury nadzorcze oraz opracuje i wdroży nowe metody i narzędzia nadzoru. Banco de Portugal dokona przeglądu standardów dotyczących kredytów zagrożonych w celu osiągnięcia konwergencji z kryteriami zawartymi w stosownym standardzie technicznym EUNB w terminie określonym na poziomie Unii;
- f) będzie kontynuować ciekwartalne monitorowanie potencjalnych potrzeb kapitałowych banków, stosując wybiegające w przyszłość podejście w warunkach skrajnych, w tym poprzez integrację nowych, ogólnych ram dotyczących testów warunków skrajnych z procesem zapewniania jakości, który umożliwia przegląd głównych czynników uzyskiwania wyników;
- g) będzie kontynuować reorganizację grupy Caixa Geral de Depósitos (CGD) będącego własnością skarbu państwa;
- h) zleci zarządzanie kredytami Banco Português de Negócios (BPN) będącymi obecnie w posiadaniu Parvalorem przedsiębiorstw wybranym w drodze procedury przetargowej, nadając im upoważnienie do stopniowego odzyskania wartości aktywów, oraz zapewni także możliwie szybkie zbycie jednostek zależnych i aktywów w pozostałych dwóch spółkach celowych będących własnością skarbu państwa;
- i) dokona analizy planów naprawy banków oraz wyda wytyczne w sprawie planów naprawy zgodnie z odpowiednimi (projektami) standardów technicznych EUNB i przyszłą dyrektywą unijną w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych, oraz przygotuje plany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na podstawie sprawozdań przedłożonych przez banki;
- j) zakończy wdrażanie ram zachęcających instytucje finansowe do dokonywania restrukturyzacji zadłużenia gospodarstw domowych i ułatwi stosowanie ram dotyczących restrukturyzacji zadłużenia przedsiębiorstw;
- k) sporządzi kwartalne sprawozdania na temat wdrażania nowych narzędzi służących restrukturyzacji; w oparciu o niedawno przeprowadzone badanie poszukiwać będzie alternatywnych możliwości celu intensyfikacji działań na rzecz naprawy gospodarczej przedsiębiorstw przystępujących do specjalnej procedury dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej (PER) oraz systemu naprawy gospodarczej przedsiębiorstw poprzez pozasądowe porozumienia dla przedsiębiorstw w trudnej sytuacji finansowej, którym grozi niewypłacalność lub które już ją ogłosiły (SIREVE);
- l) będzie kontynuować monitorowanie — w formie kwartalnych sprawozdań — wysokiego zadłużenia przedsiębiorstw i gospodarstw domowych, a także wdrożenia nowych ram restrukturyzacji zadłużenia, aby zapewnić ich jak najskuteczniejsze funkcjonowanie;
- m) w oparciu o przedstawione już wnioski będzie zachęcać do zróżnicowania możliwości finansowania sektora przedsiębiorstw, opracuje i wdroży rozwiązania stanowiące alternatywne — w stosunku do tradycyjnych kredytów bankowych — źródła finansowania dla sektora przedsiębiorstw, poprzez szereg środków służących poprawie ich dostępu do rynków kapitałowych;
- n) w oparciu o zalecenia z przeprowadzonego niedawno zewnętrznego audytu poprawi skuteczność istniejących finansowanych przez państwo linii kredytowych i zarządzanie nimi; wdroży niedawno zmieniony plan działania służący poprawie skuteczności krajowych systemów gwarancyjnych, a także zwiększeniu skuteczności tych systemów, przy jednoczesnym zminimalizowaniu zagrożeń dla państwa;
- o) ustanowi instytucję finansową ds. rozwoju mającą na celu usprawnienie i centralizację zarządzania podlegającą zwrotowi częścią instrumentów finansowych w ramach unijnych funduszy strukturalnych na okres programowania 2014–2020. Instytucja nie przyjmuje od ludności depozytów ani innych środków podlegających zwrotowi, nie prowadzi też bezpośredniej akcji kredytowej.

(*) Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).“.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja staje się skuteczna z dniem jej notyfikacji.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 lutego 2014 r.

W imieniu Rady
G. STOURNARAS
Przewodniczący

III

(Inne akty)

EUROPEJSKI OBSZAR GOSPODARCZY

DECYZJA URZĘDU NADZORU EFTA

nr 303/13/COL

z dnia 10 lipca 2013 r.

w sprawie programu dotyczącego funduszu ds. czarterów dla północnej Norwegii (Norwegia)

URZĄD NADZORU EFTA („URZĄD”)

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym („Porozumienie EOG”), w szczególności jego art. 61 oraz protokół 26 do tego porozumienia,

uwzględniając Porozumienie pomiędzy Państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości („porozumienie o nadzorze i Trybunale”), w szczególności jego art. 24,

uwzględniając protokół 3 do porozumienia o nadzorze i Trybunale („protokół 3”), w szczególności jego część I art. 1 ust. 2 oraz część II art. 6 i art. 7 ust. 4,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. FAKTY

1. Procedura

- 1) W piśmie z dnia 2 maja 2012 r. oraz w następstwie poprzedzających zgłoszenie dyskusji z Urzędem władze norweskie zgłosiły program dotyczący funduszu ds. czarterów dla północnej Norwegii zgodnie z częścią I art. 1 ust. 3 protokołu 3 ⁽¹⁾.
- 2) W piśmie z dnia 27 czerwca 2012 r. ⁽²⁾ Urząd poinformował władze norweskie o podjęciu decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w części I art. 1 ust. 2 i w części II art. 6 ust. 1 protokołu 3 w związku z planowanym przyznaniem pomocy w ramach programu dotyczącego funduszu ds. czarterów dla północnej Norwegii.
- 3) Decyzja Urzędu (nr 246/12/COL) o wszczęciu postępowania została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz w Suplemencie EOG ⁽³⁾.
- 4) W piśmie z dnia 27 sierpnia 2012 r. władze norweskie przedstawiły swoje uwagi dotyczące decyzji nr 246/12/COL ⁽⁴⁾.
- 5) Urząd otrzymał uwagi dotyczące decyzji nr 246/12/COL od ośmiu zainteresowanych osób trzecich ⁽⁵⁾.
- 6) W pismach z dnia 15 listopada 2012 r. ⁽⁶⁾ i z dnia 23 kwietnia 2013 r. władze norweskie przedstawiły swoje uwagi dotyczące uwag od osób trzecich ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Nr referencyjne: 632837 i 322824.

⁽²⁾ Nr referencyjny: 638133.

⁽³⁾ Dz.U. C 291 z 27.9.2012, s. 2 oraz Suplement EOG nr 53 z 27.9.2012, s. 36.

⁽⁴⁾ Nr referencyjny: 644991.

⁽⁵⁾ Innovative Experiences (nr referencyjny: 650797), NHO Reiseliv (nr referencyjny: 650549), NHO Luftfart (nr referencyjny: 650733), Avinor (nr referencyjny: 650806), VinterTroms AS (nr referencyjny: 650827), Northern Norway Tourist Board Ltd (nr referencyjny: 650958), sieci hotelowe Rica Hotels i Thon Hotels (nr referencyjny: 650880) oraz Voigt Travel b.v. (Nr referencyjny: 668161)

⁽⁶⁾ Nr referencyjne: 653590 i 653595.

⁽⁷⁾ Nr referencyjny: 669821.

2. Opis proponowanego środka

2.1. Program dotyczący funduszu ds. czarterów

- 7) Środek polega na utworzeniu funduszu ds. czarterów („fundusz ds. czarterów” lub „fundusz”), który będzie przyznawał pomoc organizatorom turystyki obsługującym loty czarterowe⁽⁸⁾ do trzech okręgów w północnej Norwegii: Nordland, Troms i Finnmark („okręgi”). Fundusz ds. czarterów będzie przedsiębiorstwem niekomercyjnym pełniącym funkcję podmiotu przyznającego pomoc. Kapitalizacja funduszu ds. czarterów zostanie dokonana z funduszy trzech zainteresowanych okręgów.
- 8) Program obejmie loty czarterowe do wszystkich portów lotniczych w północnej Norwegii. Władze norweskie wskazały, że spodziewają się, iż program dotyczyć będzie jedynie dużych statków powietrznych⁽⁹⁾, gdyż zasadniczo tylko takie statki powietrzne są odpowiednie dla lotów czarterowych⁽¹⁰⁾. Wszystkie porty lotnicze w północnej Norwegii mają nadwyżki przepustowości.
- 9) Pomoc będzie miała formę płatności w wysokości nieprzekraczającej 25 % całkowitych kosztów czarteru poniesionych przez organizatora turystyki na kwalifikujące się loty oraz będzie ograniczona do pokrywania jedynie takich kosztów⁽¹¹⁾.
- 10) Władze norweskie przewidują, że fundusz ds. czarterów umożliwi uruchomienie 16 serii lotów czarterowych⁽¹²⁾ z siedmioma rotacjami na każdą serię lotów czarterowych w pierwszym roku, tj. w sumie 112 rotacji. Współczynnik zapelnienia kabiny na poziomie 60 %⁽¹³⁾ stanowi „najbardziej pesymistyczny scenariusz”, który doprowadzi do największej intensywności pomocy⁽¹⁴⁾. Przy założeniu, że średni współczynnik zapelnienia kabiny wynosi 60 %, całkowitą roczną kwotę pomocy z funduszu ds. czarterów szacuje się na około 8 400 000 NOK⁽¹⁵⁾.
- 11) Program stanowi część spójnej strategii rozwoju regionalnego władz norweskich. Jednym z głównych celów norweskiej „polityki dotyczącej Dalekiej Północy” jest „wzmacnianie bazy zatrudnienia, tworzenie wartości i zapewnienie opieki społecznej w całym kraju poprzez podejmowanie starań na szczeblu regionalnym i krajowym we współpracy z partnerami z innych krajów i z istotnymi grupami tubylczymi”⁽¹⁶⁾. Polityka dotycząca północnej Norwegii skupia się szczególnie na turystyce i ma na celu zapobieganie wyludnieniu poprzez tworzenie miejsc pracy w branży turystycznej. Strategia rządu norweskiego w zakresie turystyki również odnosi się do funduszu ds. czarterów⁽¹⁷⁾. Skupianie się na turystyce w celu zapobiegania wyludnieniu stanowi istotny kierunek polityki władz regionalnych w okręgach Nordland, Troms i Finnmark⁽¹⁸⁾.

⁽⁸⁾ Lot czarterowy definiuje się jako lot nieregularny.

⁽⁹⁾ Statki powietrzne kategorii Boeing 737 i większe.

⁽¹⁰⁾ Obecnie następujące porty lotnicze w północnej Norwegii obsługują duże statki powietrzne: Tromsø, Bodø, Harstad Narvik/Evenes, Alta, Kirkenes (Høybuktnoen), Bardufoss, Svalbard, Lakselv (Banak), Andøya (zwane również „portami lotniczymi zorzy polarnej”). W odniesieniu do Svalbard zob. protokół 40 do porozumienia EOG.

⁽¹¹⁾ Zob. sekcja 2.5 poniżej w celu zapoznania się z bardziej szczegółowym opisem programu.

⁽¹²⁾ Określenie „seria lotów czarterowych” oznacza loty czarterowe pomiędzy dwoma miejscami przeznaczenia powtarzane w ograniczonym okresie (np. cotygodniowe loty między Bodø a Londynem od lutego do kwietnia).

⁽¹³⁾ Współczynnik wykorzystania miejsc pasażerskich stanowi odsetek sprzedanych miejsc na dany lot. Współczynnik zapelnienia kabiny zostanie określony zgodnie z faktyczną liczbą wylatujących pasażerów podzieloną przez maksymalną zdolność przewozową statku powietrznego.

⁽¹⁴⁾ Seria lotów czarterowych przy współczynniku zapelnienia kabiny na poziomie niższym niż 60 % kwalifikuje się do pomocy; maksymalna pomoc, jaka może zostać przyznana, wynosi jednak nadal 25 % kosztów czarteru poniesionych przy współczynniku wykorzystania miejsc pasażerskich na poziomie 60 %. Przy współczynniku zapelnienia kabiny niższym niż 60 % pomoc nie pokryje wszystkich strat poniesionych przez operatora czarterów. Informacje te zilustrowano na wykresie w motywie 26 poniżej.

⁽¹⁵⁾ Odpowiada to intensywności pomocy na poziomie 25 % całkowitych kosztów czarterów. Szacuje się, że całkowity koszt czarterów wynosi 33 600 000 NOK (koszt 300 000 NOK na jedną rotację pomnożony przez 112).

⁽¹⁶⁾ Zob. biała księga rządu norweskiego „The High North. Vision and Policy Instruments” [„Daleka północ. Instrumenty wizji i polityki”] (Meld. St. 7 (2011 — 2012), wersja skrócona, s. 25). Jednym z priorytetów jest „utrzymanie w centrum uwagi sektora podróży i turystyki w północnej Norwegii i Svalbard oraz promowanie dalszej współpracy i koordynacji między podmiotami sektora podróży i turystyki” (s. 37). (http://www.regjeringen.no/upload/UD/Vedlegg/Nordområdene/UD_nordområdene_EN_web.pdf). Platforma polityczna rządu norweskiego z lat 2009–2013 odnosi się do znaczenia turystyki, w szczególności w północnej Norwegii: „północna Norwegia jest unikalnym ośrodkiem turystycznym i należy zapewnić jej możliwość zrozumienia i uwolnienia jej potencjału” (s. 22). (http://arbeiderpartiet.no/file/download/4861/58544/file/soriamoria2_english.pdf).

⁽¹⁷⁾ Zob. strategia rządu norweskiego w zakresie turystyki: „Avinor wprowadza »porty lotnicze zorzy polarnej« jako jednolitą markę dla największych portów lotniczych w północnej Norwegii. [...] Avinor wspiera fundusz ds. czarterów dla północnej Norwegii. [...] Tego rodzaju fundusz ds. czarterów ma na celu promowanie turystycznych lotów czarterowych do tego regionu. Informacje zwrotne otrzymane z branży wskazują na to, że będzie to ważna inicjatywa mająca na celu zachęcenie nowego ruchu turystycznego.” [„Destination Norway — National strategy for the tourism industry” („Miejsce przeznaczenia — Norwegia. Krajowa strategia dla branży turystycznej”), s. 76]. (http://www.regjeringen.no/pages/37646196/Lenke_til_strategien-engelsk.pdf).

⁽¹⁸⁾ W okręgu Nordland przygotowano na przykład „Strategię w zakresie turystyki na okres 2011–2015” (<http://www.nfk.no/Filnedlasting.aspx?MId1=1266&FilId=11230>).

- 12) Fundusz ds. czarterów prawdopodobnie zostanie zorganizowany jako przedsiębiorstwo będące własnością trzech wyżej wymienionych okręgów. Rada dyrektorów funduszu ds. czarterów powoła grupę odpowiedzialną za zatwierdzanie wniosków o pomoc w ramach programu pod warunkiem spełnienia określonych kryteriów.

2.2. Cel i możliwe skutki środka pomocy

- 13) Celem funduszu ds. czarterów jest zwiększenie stopnia wykorzystania portów lotniczych w północnej Norwegii i tym samym przyczynienie się do rozwoju gospodarczego w tym regionie. Środek pomocy służy zmniejszeniu ryzyka gospodarczego związanego z obsługą lotów czarterowych (lotów nieregularnych) do północnej Norwegii.
- 14) Przedmiotowe okręgi są obszarami o niskiej gęstości zaludnienia, o średniej wynoszącej 4,2 mieszkańców na kilometr kwadratowy, w związku z czym są one objęte definicją „najsłabiej zaludnionych regionów” określoną przez Urząd w wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej ⁽¹⁹⁾. Ponadto okręgi te borykają się z problemem wyludnienia.
- 15) W przeszłości obsługiwano ograniczoną liczbę tras czarterowych do północnej Norwegii, jak jednak się okazało — bez powodzenia ⁽²⁰⁾. Powodem takiej sytuacji mogły być zasady dotyczące odwoływania lotów, które stosuje się w przypadku rejsów czarterowych. Odwoływanie lotów na późnym etapie jest bardzo kosztowne. Termin na podjęcie decyzji dotyczącej odwołania lotu czarterowego upływa kilka miesięcy przed realizacją serii lotów czarterowych. Jeżeli w dniu upływu terminu sprzedano niewielką liczbę biletów, seria lotów czarterowych często zostaje odwołana. W przeciwnym razie organizator turystyki ponosiłby ryzyko dotyczące opłaty za odwołanie lotu lub poniósłby stratę związaną z wolnymi miejscami. W branży turystycznej uważa się, że gdyby udało się zmniejszyć to ryzyko, wiele lotów dochodziłoby do skutku. Takie loty mogłyby nawet okazać się rentowne. Wydaje się, że organizatorzy turystyki wolą jednak odwołać loty z powodu ryzyka wolnych miejsc niż czekać z nadzieją, że sprzedaż biletów w ostatniej chwili uczyni lot rentownym.
- 16) W 2010 r. szacowany wpływ ekonomiczny turystyki w trzech zainteresowanych okręgach wynosił około 14 miliardów NOK. Kwota ta obejmuje zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie skutki turystyki ⁽²¹⁾. W poniższej tabeli przedstawiono kilka przykładów wydatków ponoszonych przez turystów w różnych sektorach w trzech zainteresowanych okręgach ⁽²²⁾.

Okręg/sektor	Żywność/ napoje	Przewóz osób	Zajęcia/ atrakcje	Żywność/ napoje	Odzież i obuwie	Pamiątki, mapy itp.
Finnmark	311,7 mln	470,8 mln	51,1 mln	192,9 mln	45,8 mln	23,2 mln
Troms	453,9 mln	1457,8 mln	80,0 mln	250,8 mln	59,6 mln	31,6 mln
Nordland	664,0 mln	2654,6 mln	110,3 mln	428,7 mln	101,9 mln	46,6 mln

⁽¹⁹⁾ Wytyczne Urzędu w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 Dz.U. L 231 z 3.9.1994, s. 1 oraz Suplement EOG nr 32 z 3.9.1994, s. 42 dostępne również na stronie internetowej: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/> Wytyczne zostały ostatnio zmienione w dniu 6 kwietnia 2006 r. i są opublikowane w Dz.U. L 54 z 28.2.2008, s. 1 oraz w Suplemencie EOG nr 11, 28.2.2008, s. 1. Wytyczne stanowią odpowiednik „Wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013” przyjętych przez Komisję Europejską i opublikowanych w Dz.U. C 54 z 4.3.2006, s. 13 („Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej”). Trzy zainteresowane okręgi są regionami NUTS II. W okręgu Finnmark występuje najniższa gęstość zaludnienia wynosząca 1,6 mieszkańca na kilometr kwadratowy.

⁽²⁰⁾ W 2009 r. Urząd zatwierdził program pomocy rozwoju połączeń z Bodø, drugim pod względem wielkości miastem w północnej Norwegii, zob. decyzja Urzędu nr 179/09/COL („Fundusz Rozwoju Połączeń Bodø”). Do tej pory Fundusz Rozwoju Połączeń nie przyznał żadnej pomocy w ramach programu. Przewoźnik lotniczy „Norwegian” przez trzy lata obsługiwał trasę pomiędzy Tromsø a jednym z największych miast w Europie. Mimo otrzymania wsparcia ze strony Avinor trasa ta okazała się nierentowna. Trasę zlikwidowano w marcu 2011 r. Air Baltic obsługiwało trasę sezonową pomiędzy Tromsø a Rygą dwa razy w tygodniu od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września. Trasę tę zlikwidowano w 2011 r. SAS obsługuje trasę pomiędzy Tromsø a Sztokholmem dwa razy w tygodniu od dnia 1 lipca do dnia 15 sierpnia. Dodatkowo rosyjska linia lotnicza lata trzy razy w tygodniu z Tromsø do Murmańska w Rosji. Biorąc pod uwagę ograniczoną liczbę tras międzynarodowych, przyjmuje się, że trasy pomiędzy portami lotniczymi w północnej Norwegii a miastami europejskimi mają małe znaczenie handlowe dla przewoźników lotniczych (nr referencyjny: 632837).

⁽²¹⁾ Bezpośrednie skutki odnoszą się do wydatków na konsumpcję poniesionych przez turystów z ich własnych środków pieniężnych. Skutki pośrednie odnoszą się do wartości wydatków poniesionych przez turystów pod szerszym kątem, np. popyt na towary i usługi w postaci zleceń dla podwykonawców.

⁽²²⁾ Wszystkie kwoty wyrażono w NOK. Opierają się one na danych liczbowych zawartych w sprawozdaniu „Wpływ ekonomiczny wydatków podczas podróży w Trøndelag i północnej Norwegii w 2010 r.” sporządzonym przez komitet wykonawczy dla północnej Norwegii (Landsdelsutvalget) i norweskie stowarzyszenie hotelarskie (NHO Reiseliv Nord-Norge).

- 17) Przemysł hotelarski w północnej Norwegii cierpi wskutek nadwyżki zdolności produkcyjnej oraz niskiej marży operacyjnej. Ponadto wykorzystanie zdolności produkcyjnej jest znacznie zróżnicowane w ciągu roku. Wyzwanie dla branży turystycznej stanowi duża liczba sezonowych miejsc pracy. Władze norweskie zakładają, że program doprowadzi do zwiększenia ruchu turystycznego w niskim sezonie, co miałoby szczególnie pozytywny wpływ na zatrudnienie w branży turystycznej. W 2012 r. oszacowano, że wydatki osób podróżujących do północnej Norwegii wyniosą w tym regionie 9 000 NOK (na osobę) ⁽²³⁾. Władze norweskie zakładają, że niski poziom pomocy z funduszu ds. czarterów będzie skutkował wysoką kwotą wydatków dokonywanych przez turystów na obszarze docelowym programu ⁽²⁴⁾. Informacje te przedstawione są w poniższej tabeli.

Średni współczynnik zapelnienia kabiny	Liczba turystów w pierwszym roku	Pomoc z funduszu ds. czarterów	Wydatki poniesione przez turystów	Koszt funduszu ds. czarterów/wydatki poniesione przez turystów
60 %	10 714	8 400 000	96 422 400	8,7 %
61 %	10 892	7 980 000	98 029 440	8,1 %
62 %	11 071	7 560 000	99 636 480	7,6 %
63 %	11 249	7 140 000	101 243 520	7,1 %
64 %	11 428	6 720 000	102 850 560	6,5 %
65 %	11 606	6 300 000	104 457 600	6,0 %
66 %	11 785	5 880 000	106 064 640	5,5 %
67 %	11 964	5 460 000	107 671 680	5,1 %
68 %	12 142	5 040 000	109 278 720	4,6 %
69 %	12 321	4 620 000	110 885 760	4,2 %
70 %	12 499	4 200 000	112 492 800	3,7 %
71 %	12 678	3 780 000	114 099 840	3,3 %
72 %	12 856	3 360 000	115 706 880	2,9 %
73 %	13 035	2 940 000	117 313 920	2,5 %
74 %	13 213	2 520 000	118 920 960	2,1 %
75 %	13 392	2 100 000	120 528 000	1,7 %
76 %	13 571	1 680 000	122 135 040	1,4 %
77 %	13 749	1 260 000	123 742 080	1,0 %
78 %	13 928	840 000	125 349 120	0,7 %
79 %	14 106	420 000	126 956 160	0,3 %
80 %	14 285	0	128 563 200	0,0 %

⁽²³⁾ Powiadomienie, s. 11 (nr referencyjny: 632837), odnoszący się do sprawozdania z Instytutu Ekonomiki Transportu (Transportøkonomisk institutt, TØI) z 2007 r. nr 941/2008 (<https://www.toi.no/getfile.php/Publikasjoner/T%C3%98I%20rapporter/2008/941-2008/941-hele%20%20rapporten%20elektronisk-ny.pdf>)

⁽²⁴⁾ Władze norweskie stwierdziły, że dane liczbowe stanowią jedynie oszacowania dokonane w celu przygotowania budżetu funduszu ds. czarterów. Dane zawarte w tabeli nie są dokładne ze względu na zaokrąglenia liczb.

2.3. Krajowa podstawa prawna środka pomocy

- 18) Okręgi będą dokonywać zastrzyków kapitałowych na rzecz funduszu ds. czarterów ze swoich budżetów. Podstawę prawną udzielanej pomocy stanowić będą decyzje budżetowe podejmowane przez okręgi ⁽²⁵⁾.
- 19) Fundusz ds. czarterów będzie uprawniony do przyznawania pomocy na podstawie swojego statutu (regulaminu wewnętrznego); między funduszem ds. czarterów a beneficjentami pomocy będą zawierane standardowe umowy.

2.4. Beneficjenci

- 20) Podmiotami wnioskującymi o uzyskanie pomocy z funduszu ds. czarterów będą organizatorzy turystyki, tj. operatorzy czarterów. Wszystkie wnioski składane do funduszu ds. czarterów muszą mieć poparcie trzech podmiotów:

- organizatora turystyki będącego bezpośrednim odbiorcą pomocy,
- podmiotu świadczącego usługi turystyczne w docelowym ośrodku turystycznym, którym może być przedsiębiorstwo obsługujące organizatorów w tym ośrodku turystycznym (ang. *Destination Management Company*), hotel, biuro turystyczne lub jakikolwiek inny podmiot gospodarczy świadczący usługi turystyczne. Pomoc z funduszu ds. czarterów nie będzie przyznawana w odniesieniu do „pakietów obejmujących tylko przelot”. Należy wykazać, że pakiet turystyczny zawiera „pobyt zorganizowany” na obszarze docelowym programu, o wartości wynoszącej co najmniej 800 NOK na turystę,
- przewoźnika lotniczego, który musi przedstawić wszystkie koszty, terminy, kary, obowiązki i zadania mające zastosowanie do serii lotów czarterowych.

- 21) Grupa zatwierdzająca funduszu ds. czarterów może odrzucić wniosek jeżeli:

- osiągnięto pułap środków funduszu określony na dany okres przez radę dyrektorów funduszu ds. czarterów,
- istnieje podejrzenie, że którykolwiek z partnerów wspierających nie jest w stanie wywiązać się z oczekiwanych wyników działalności określonych we wniosku,
- wniosek jest niekompletny lub niezgodny z opublikowanymi wytycznymi funduszu ds. czarterów.

- 22) Fundusz ds. czarterów przyzna pomoc organizatorom turystyki obsługującym loty czarterowe do północnej Norwegii. Tacy organizatorzy mogą mieć siedzibę w północnej Norwegii lub poza nią lub też w EOG lub poza EOG.

2.5. Intensywność pomocy, koszty kwalifikowalne, nakładanie się programów

- 23) Pomoc będzie miała postać maksymalnej płatności nieprzekraczającej 25 % łącznych kosztów czarteru i będzie ograniczona wyłącznie do takich kosztów (tj. zobowiązań finansowych w ramach umowy pomiędzy organizatorem turystyki a przewoźnikiem lotniczym). Inne koszty ponoszone przez organizatora turystyki nie są kosztami kwalifikowalnymi w ramach programu.
- 24) Pomoc będzie obliczana z uwzględnieniem „średniego współczynnika zapelnienia kabiny” w odniesieniu do lotów wykonywanych w ramach serii rejsów czarterowych, wyłączając puste przeloty ⁽²⁶⁾. Współczynnik zapelnienia kabiny zostanie określony zgodnie z faktyczną liczbą wylatujących pasażerów podzieloną przez maksymalną zdolność przewoźową statku powietrznego. Dane dotyczące pasażerów będą opierać się na oficjalnych danych liczbowych zarejestrowanych przez norweskie władze portów lotniczych. Puste przeloty nie będą uwzględniane w obliczaniu średniego współczynnika zapelnienia kabiny, będą natomiast włączane do obliczenia całkowitych kosztów kwalifikowalnych dla serii lotów czarterowych.

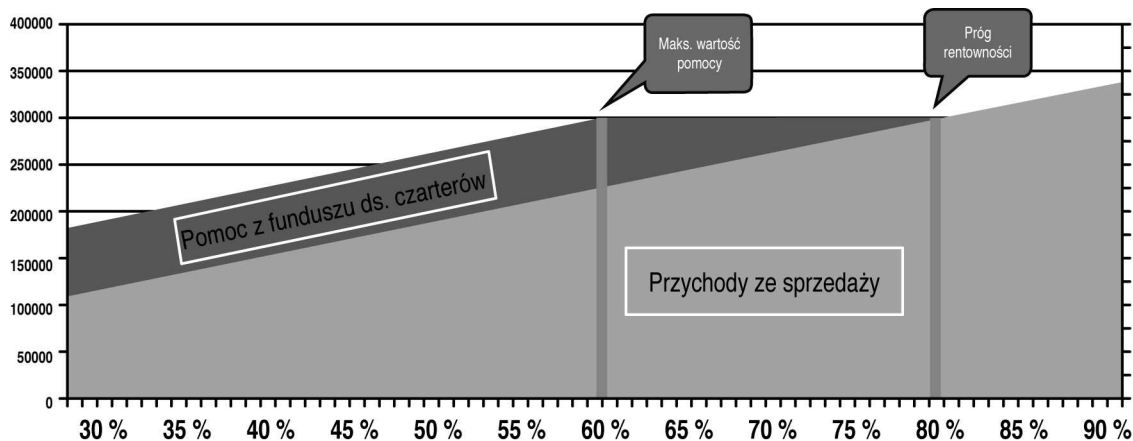
⁽²⁵⁾ Istnieje możliwość, że państwo norweskie zapewni część funduszy z budżetu państwa.

⁽²⁶⁾ „Puste przeloty” oznaczają loty wykonywane w celu umiejscowienia statku powietrznego na początku i na końcu serii lotów czarterowych. Lot powrotny przy pierwszym odlocie będzie pusty, także lot w celu zabrania ostatnich pasażerów będzie pusty. Puste przeloty stanowią duże obciążenie serii lotów czarterowych.

- 25) Od organizatorów turystyki wymagane będzie uzyskanie progu rentowności przy współczynniku zapelnienia kabiny na poziomie 80 % ⁽²⁷⁾. Jeżeli sprzedaż osiągnie współczynnik zapelnienia kabiny jedynie na poziomie równym 60 % lub niższym, fundusz ds. czarterów zwróci organizatorowi turystyki 25 % kosztów czarteru, co będzie stanowić maksymalną intensywność pomocy. W związku z tym maksymalne wsparcie (25 %) będzie udzielane w przypadku wystąpienia współczynników zapelnienia kabiny na poziomie równym 60 % lub niższym. Wielkość pomocy spadnie do zera, gdy współczynnik zapelnienia kabiny osiągnie poziom 80 %. Informacje te zilustrowano w poniższej tabeli ⁽²⁸⁾.

Współczynnik zapelnienia kabiny	Przychód ze sprzedaży (NOK)	Pomoc z funduszu ds. czarterów (NOK)
50 %	187 500	75 000
55 %	206 250	75 000
60 %	225 000	75 000
65 %	243 750	56 250
70 %	262 500	37 500
75 %	281 250	18 750
80 %	300 000	0

- 26) Jeżeli statek powietrzny obsługiwany w ramach serii lotów czarterowych osiągnie współczynnik zapelnienia kabiny na poziomie 60–80 %, wkład wypłacany przez fundusz ds. czarterów pokryje straty poniesione przez organizatora turystyki w związku z seriami lotów czarterowych. Funkcjonowanie funduszu ds. czarterów zilustrowano na poniższym wykresie ⁽²⁹⁾.

- 27) Jak przedstawiono na powyższym wykresie, organizator turystyki poniesie stratę, jeżeli loty będą wykonywane przy współczynniku zapelnienia kabiny na poziomie niższym niż 60 %, ponieważ połączenie przychodów ze sprzedaży i intensywności pomocy na poziomie 25 % nie będzie wystarczające, aby osiągnąć próg rentowności. Pomoc finansowa udzielana przez fundusz ds. czarterów pokryje straty organizatora turystyki tylko wówczas, gdy współczynnik zapelnienia kabiny wyniesie od 60 do 80 %.
- 28) Pomoc z funduszu ds. czarterów będzie wypłacana na rzecz organizatorów turystyki po zakończeniu serii lotów czarterowych do północnej Norwegii oraz po dokonaniu przez grupę zatwierdzającą funduszu ds. czarterów oceny i potwierdzeniu przez nią, że wszystkie kryteria przyznania pomocy zostały spełnione.

⁽²⁷⁾ Współczynnik zapelnienia kabiny na poziomie 80 % uważa się za standardowy próg rentowności w branży.

⁽²⁸⁾ Tabela została przygotowana przez fundusz ds. czarterów i przedstawia przykładowy sposób funkcjonowania programu w przypadku lotów Boeingiem 737-800 z Londynu do północnej Norwegii. Szacuje się, że koszty netto podane przez przewoźnika lotniczego organizatorowi turystyki wyniosą 300 000 NOK na jedną rotację lotów. W celu osiągnięcia progu rentowności bilety powinno zakupić 149 osób (80 % zdolności przewozowej statku powietrznego wynoszącej 186 osób).

⁽²⁹⁾ Wykres został przygotowany przez fundusz ds. czarterów do celów informacyjnych (nr referencyjny: 632837).

- 29) Pomoc w ramach funduszu ds. czarterów można kumulować z innymi formami pomocy. Finansowanie tych samych kosztów kwalifikowalnych w ramach innych programów będzie koordynowane przez fundusz ds. czarterów, a maksymalna intensywność pomocy określona w mających zastosowanie wytycznych nie zostanie przekroczona. Pomoc operacyjna w ramach funduszu ds. czarterów nie może kumulować się z pomocą *de minimis* odnośnie do tych samych kosztów kwalifikowalnych w celu obejścia poziomów maksymalnej intensywności pomocy określonych w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

2.6. Monitorowanie i reklama

- 30) Fundusz ds. czarterów będzie przedmiotem publikacji na nowej podstronie strony internetowej Avinor AS ⁽³⁰⁾ i na stronie www.visitnorthandnorway.com.
- 31) Fundusz ds. czarterów zapewni coroczną publikację wykazu organizatorów turystyki otrzymujących pomoc, ze wskazaniem w każdym przypadku źródła finansowania publicznego, przedsiębiorstwa będącego beneficjentem, kwoty wypłaconej pomocy i odnośnie liczby pasażerów.
- 32) W przypadku, gdy organizator turystyki nie spełnia kryteriów określonych przez fundusz ds. czarterów przy udzieleniu pomocy, stosowany będzie mechanizm kar.

2.7. Budżet i czas trwania

- 33) Budżet funduszu ds. czarterów na pierwsze trzy lata działania wyniesie 30 mln NOK. Po tym okresie dodatkowy kapitał zostanie wniesiony tylko w razie konieczności. Maksymalny kapitał własny nie przekroczy 30 mln NOK. Maksymalna możliwa dotacja w ramach pomocy z funduszu ds. czarterów wyniesie 15 mln NOK rocznie (bezwzględna maksymalna intensywność pomocy). Szacuje się jednak, że kwota pomocy udzielonej przez fundusz ds. czarterów wyniesie znacznie mniej niż 10 mln NOK rocznie.
- 34) Władze norweskie wskazały, że fundusz ds. czarterów będzie funkcjonował przez 10 lat.

2.8. Podstawy wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego

- 35) Na podstawie informacji przedstawionych przez władze norweskie Urząd uznaje, że warunki określone w art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG są spełnione i że zgłoszony program wiąże się z pomocą państwa. W decyzji Urzędu (nr 246/12/COL) Urząd wyraził wątpliwości, czy program jest zgodny z art. 61 ust. 3 Porozumienia EOG w związku z wymaganiami określonymi w wytycznych urzędu w sprawie pomocy regionalnej. Wątpliwości dotyczyły szczególnie tego, czy pomoc operacyjna może być udzielana bezpośrednim beneficjentom mającym siedzibę poza regionem północnej Norwegii.

3. Uwagi osób trzecich

- 36) Urząd otrzymał uwagi od ośmiu zainteresowanych osób trzecich, przy czym siedem opowiedziało się za funduszem ds. czarterów: Innovative Experiences ⁽³¹⁾, NHO Reiseliv ⁽³²⁾, Avinor, VinterTroms AS ⁽³³⁾, Northern Norway Tourist Board Ltd, sieci hotelowe Rica Hotels i Thon Hotels oraz Voigt Travel b.v.; a jedna przeciw funduszowi: NHO Luftfart ⁽³⁴⁾.

⁽³⁰⁾ Avinor AS jest przedsiębiorstwem państwowym, które obsługuje większość cywilnych portów lotniczych w Norwegii.

⁽³¹⁾ Innovative Experiences reprezentuje 33 przedsiębiorstwa zajmujące się turystyką opartą na doświadczeniach w północnej Norwegii.

⁽³²⁾ NHO Reiseliv (norweskie stowarzyszenie hotelarskie) reprezentuje ponad 2 500 przedsiębiorstw, które zatrudniają około 55 000 osób. Północnonorweski oddział NHO Reiseliv liczy 400 członków.

⁽³³⁾ VinterTroms AS jest własnością sześciu biur podróży w północnej Norwegii.

⁽³⁴⁾ NHO Luftfart reprezentuje przedsiębiorstwa sektora przewozów lotniczych w Norwegii i inne zainteresowane przedsiębiorstwa.

- 37) Wszystkie osoby trzecie opowiadające się za funduszem ds. czarterów zdecydowanie popierają ten fundusz i twierdzą, że jest on bardzo ważny dla rozwoju regionalnego północnej Norwegii i dla znaczenia północnej Norwegii jako ośrodka turystycznego. Urzędowi przedstawiono między innymi następujące uwagi:
- w celu rozwijania opartej na doświadczeniach i rentownej przez cały rok turystyki w północnej Norwegii zasadnicze znaczenie ma dostęp do ważnych, międzynarodowych grup docelowych. Bardzo ważny jest wzrost liczby gości przyjeżdżających w zimie, a większa liczba bezpośrednich lotów czarterowych przyczynia się do takiego rozwoju. W przypadku krótkich pobytów lub wizyt poza sezonem letnim podróż do północnej Norwegii samochodem, autobusem lub pociągiem nie jest możliwością dostępną dla grup docelowych. Północna Norwegia potrzebuje więcej działalności całorocznej w celu zapewnienia kompetentnego personelu w sektorze turystyki oraz utrzymania atrakcyjnego i tętniącego życiem regionu w nadchodzących latach. Istnieje wyraźny związek pomiędzy regionem będącym zaludnionym i atrakcyjnym miejscem do zamieszkania a północną Norwgią jako regionem zrównoważonym, autentycznym i będącym całorocznym ośrodkiem turystycznym,
 - północna Norwegia jest zagrożona wyludnieniem. Z wyjątkiem Tromsø wszystkie porty lotnicze w regionie posiadają znaczną, niewykorzystaną przepustowość terminali, którą można wykorzystać do celów lotów międzynarodowych z korzyścią dla regionu. Zgłoszony środek sprawi, że porty lotnicze Avinor w północnej Norwegii staną się lokalnymi silnymi punktami wyjścia dla rozwoju turystyki. Dzięki temu na tym obszarze powstaną więcej miejsc pracy, a rozwój turystyki będzie miał tym samym znaczący, pozytywny wpływ na region,
 - szczególne wyzwanie dla sektora turystyki w północnej Norwegii dotyczy sposobu funkcjonowania przez cały rok i zapewnienia wystarczającej bazy klientów podczas miesięcy zimowych, aby uzyskać trwałość i rentowność,
 - loty czarterowe stanowią priorytet w rozwoju turystyki zimowej w północnej Norwegii. Fundusz ds. czarterów będzie miał zasadnicze znaczenie dla rozwoju rentownego ruchu zimowego i całorocznych miejsc pracy w sektorze turystyki w tym regionie,
 - Northern Norway Tourist Board Ltd ma zamiar do 2018 r. zwiększyć liczbę osób odwiedzających obszar o prawie 100 %, z 2,9 mln do 5 mln Loty czarterowe są niezwykle ważne dla osiągnięcia tego celu; zgodnie z opinią organizatorów turystyki są one jedynym sposobem zapewnienia dostępności docelowych ośrodków turystycznych,
 - wyzwaniem dla organizatorów turystyki jest ryzyko niepowodzenia, ponieważ północna Norwegia jest nowym ośrodkiem turystycznym i wielu z nich już sprzedaje podobne produkty na konkurencyjnych rynkach. W związku z tym zapewnienie lotu i zapewnienie rentowności operacji przy zachowaniu odpowiedniej ceny nie jest łatwe,
 - fakt, że nastąpił znaczny spadek liczby czarterów autobusowych z Europy do północnej Norwegii w ciągu ostatnich kilku lat oznacza, że istnieje potrzeba zastąpienia tego ruchu nowym, takim jak loty czarterowe,
 - loty czarterowe są obsługiwane z portu lotniczego odpowiadającego klientowi na jednym końcu bezpośrednio do wybranego ośrodka turystycznego, co pozwala uniknąć straty czasu, opóźnień, kosztów i utraty energii spowodowanych przesiadaniem się na różne loty regularne,
 - obsługa lotów czarterowych jest operacją wysokiego ryzyka, ponieważ warunki odwoływania lotów określone przez przewoźnika lotniczego nie pokrywają się z zachowaniami klientów dokonujących rezerwacji. Działania zachęcające, które zmniejszą ryzyko, mogą także skierować ruch do stosunkowo nowego (zimowego) ośrodka (północnej Norwegii),
 - przygotowywanie i sprzedawanie programów turystycznych w północnej Norwegii z wykorzystaniem tradycyjnych regularnych tras nie jest możliwe. Wycieczki obejmujące transport w ramach regularnych lotów stanowiłyby zupełnie inny produkt i oznaczałyby wejście na całkiem inny segment rynku.
- 38) Poniżej przedstawiono podsumowanie głównych komentarzy osoby trzeciej wyrażającej sprzeciw wobec funduszu ds. czarterów ⁽³⁵⁾:
- twierdzenie, że w ostatnich latach obsługiwano tylko kilka tras i to bez powodzenia, nie jest właściwym ujęciem sprawy. Przykładowo SAS obsługiwało trasy czarterowe z Tromsø, Evenes i Bodø do kilku portów lotniczych w Europie przez wiele lat, odnotowując w czasie ostatnich kilku lat regularny, roczny wzrost. W związku z tym możliwe jest obsługiwanie takich tras na zasadach komercyjnych,

⁽³⁵⁾ NHO Luftfart (nr referencyjny: 6 507 33) (nieoficjalne tłumaczenie z j. norweskiego na j. angielski).

- mylące jest twierdzenie, że organizatorzy turystyki podejmują większe ryzyko w odniesieniu do lotów czarterowych. Przykładowo SAS oferuje umowę standardową, która dopuszcza anulowanie bez dodatkowych kosztów w terminie do 60 dni przed lotem. Anulowanie po tym okresie podlega opłacie,
- norweski system tras lotniczych zbudowany jest na zasadzie głównego przesiadkowego portu lotniczego. Naturalnym punktem dla całego ruchu w Norwegii, który posłużył jako podstawa rozwoju krajowego systemu transportu lotniczego, jest Oslo Lufthavn Gardermoen. W związku z tym istnieje bezpośrednia zależność konkurencyjna pomiędzy dzisiejszymi trasami lotniczymi do północnej Norwegii i z północnej Norwegii, a wszystkimi nowymi trasami czarterowymi, które będą dotowane w ramach funduszu ds. czarterów. Duża liczba międzynarodowych pasażerów korzysta z regularnych tras lotniczych do północnej Norwegii,
- program będzie miał bezpośrednie konsekwencje ekonomiczne dla przedsiębiorstw obsługujących regularne loty,
- program wprowadzi dyskryminację między takimi lotami czarterowymi kwalifikującymi się do pomocy, a możliwymi nowymi regularnymi trasami z zagranicy bezpośrednio do północnej Norwegii. Pomoc państwa na rzecz lotów czarterowych będzie hamować powstawanie nowych regularnych tras i będzie naruszeniem fundamentalnej zasady równej konkurencji,
- loty międzykontynentalne, aby były rentowne, zwykle wymagają współczynnika zapelnienia kabiny na poziomie wyższym niż 80 %. Dla zapewnienia dobrej oferty transportu lotniczego do Norwegii z ośrodków europejskich decydujące znaczenie ma rozmieszczenie baz portów lotniczych. Przykładowo, aby przyciągnąć brytyjskich turystów do odwiedzenia mniejszych ośrodków w północnej Norwegii, baza w Wielkiej Brytanii będzie stanowiła znaczącą przewagę konkurencyjną. W związku z tym program w praktyce będzie faworyzował zagranicznych przewoźników lotniczych,
- całkowicie możliwe jest zakupienie przez władze norweskie tras transportu lotniczego na podstawie rozporządzenia nr 1008/2008 ⁽³⁶⁾.

4. Uwagi władz norweskich

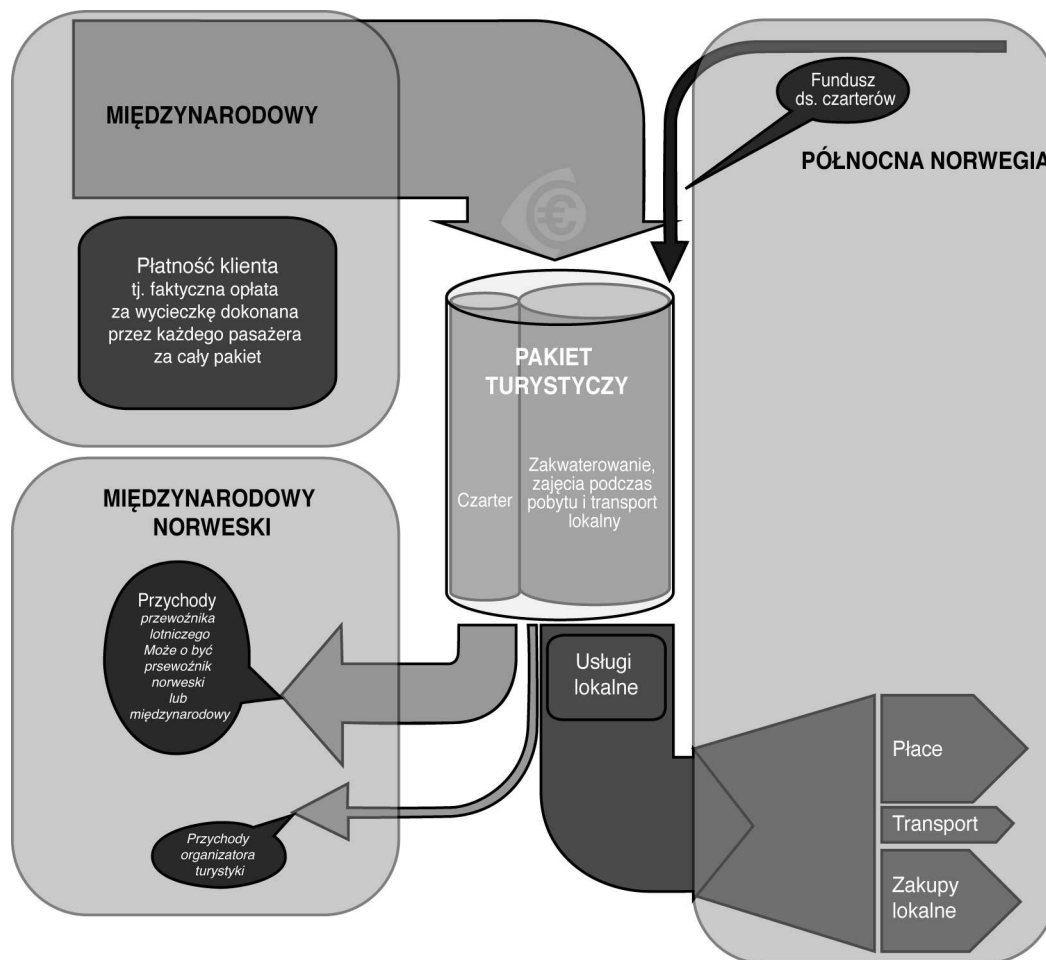
- 39) Władze norweskie przedstawiły swoje uwagi dotyczące decyzji nr 246/12/COL w piśmie z dnia 27 sierpnia 2012 r. ⁽³⁷⁾ oraz swoje uwagi dotyczące uwag osób trzecich w pismach z dnia 15 listopada 2012 r. i z dnia 23 kwietnia 2013 r. ⁽³⁸⁾.
- 40) W większości obszarów arktycznych, w tym w północnych częściach Norwegii, występują problemy związane z niskim stopniem zróżnicowania działalności gospodarczej na poziomie przemysłu lokalnego oraz wynikające z oddalenia, dużych odległości w obrębie poszczególnych obszarów oraz na trasach łączących z obszarami zewnętrznymi, a także surowych warunków pogodowych. Fundusz ds. czarterów ma na celu przyczynienie się do zróżnicowania działalności gospodarczej na tym obszarze poprzez stworzenie miejsc pracy w sektorze turystyki i w sektorach z nim powiązanych. Przedstawiciele okręgów uważają, że fundusz ds. czarterów będzie istotnym narzędziem pozwalającym na spowolnienie procesu wyludniania się obszaru.
- 41) Udzielenie pomocy przedsiębiorstwu mającemu siedzibę poza danym obszarem jest w pełni zgodne z wytycznymi w sprawie pomocy regionalnej, pod warunkiem że zamierzony skutek pomocy zachodzi w regionie kwalifikującym się do pomocy regionalnej. Przeznaczeniem funduszu ds. czarterów jest uzyskiwanie skutków w trzech okręgach północnej Norwegii.
- 42) Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej i wytyczne dotyczące finansowania portów lotniczych i pomocy państwa na rozpoczęcie działalności dla przedsiębiorstw lotniczych oferujących przeloty z regionalnych portów lotniczych nie zawierają żadnych ograniczeń w odniesieniu do udzielania pomocy operacyjnej na podstawie miejsca siedziby beneficjenta, pod warunkiem że zamierzony skutek zachodzi w obrębie danego regionu. Ponadto praktyka Komisji Europejskiej i Urzędu na mocy odpowiednio art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE oraz art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG, zważywszy, że oba te przepisy odnoszą się do pomocy operacyjnej i pomocy na rozpoczęcie działalności dla regionalnych portów lotniczych, dopuszcza pomoc operacyjną bez ograniczeń w odniesieniu do miejsca siedziby beneficjenta.
- 43) Związek pomiędzy pomocą a obszarem docelowym jest wyraźny. Poniższy rysunek przedstawia sposób planowanego osiągnięcia przez fundusz ds. czarterów pozytywnych skutków dla północnej Norwegii ⁽³⁹⁾.

⁽³⁶⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1008/2008 z 24.9.2008 w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. L 293 z 31.10.2008, s. 3). Włączone do Porozumienia EOG załącznikiem XIII pkt 64a.

⁽³⁷⁾ Nr referencyjny: 644991.

⁽³⁸⁾ Nr referencyjne: 653590/653595 i nr referencyjny: 669821.

⁽³⁹⁾ Rysunek został przygotowany przez fundusz ds. czarterów do celów informacyjnych (nr referencyjny: 644991).

- 44) Wygenerowana działalność gospodarcza będzie mieć kilka skutków. Przewoźnik lotniczy uzyska dochody od operatora czarterów za wyczarterowanie statku powietrznego. Organizator turystyczny uzyska dochody z lotów czarterowych. Głównym skutkiem jest wpływ na gospodarkę północnej Norwegii jak przedstawiono za pomocą strzałek w prawym dolnym rogu powyższego rysunku. Fundusz ds. czarterów nie wiąże się z żadnymi ograniczeniami w odniesieniu do miejsca siedziby organizatora turystyki czarterującego statek powietrzny, jednak organizator turystyki otrzyma pomoc jedynie wówczas, gdy będzie obsługiwał serię lotów czarterowych do danego regionalnego portu lotniczego w północnej Norwegii.
- 45) Program jest zarazem konieczny i właściwy ⁽⁴⁰⁾.
- 46) Przedstawiciele okręgów uważają, że fundusz ds. czarterów jest zgodny z wytycznymi w sprawie pomocy regionalnej. Na wypadek gdyby Urząd nie podzielał tego stanowiska, przedstawiciele okręgów stwierdzają, że — niezależnie od powyższego — program jest zgodny z Porozumieniem EOG na podstawie wytycznych dotyczących finansowania portów lotniczych i pomocy państwa na rozpoczęcie działalności dla przedsiębiorstw lotniczych oferujących przeloty z regionalnych portów lotniczych albo bezpośrednio na podstawie art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG.
- 47) W odniesieniu do uwag osób trzecich władze norweskie przedstawiły swoje uwagi szczególnie w odniesieniu do uwag wyrażonych przez NHO Luftfart ⁽⁴¹⁾. Władze norweskie uważają, że niektóre z tych uwag wydają się opierać na nieco rozbieżnym postrzeganiu faktów:
- przedstawiciele okręgów nigdy nie kwestionowali istnienia lotów czarterowych z północnej Norwegii do ośrodków turystycznych w Europie Południowej. Jest to jednak inny rynek niż ten omawiany. Rynek właściwym w przedmiotowej sprawie jest rynek podaży i popytu w odniesieniu do lotów czarterowych do północnej Norwegii,
 - przedstawiciele okręgów nie są świadomi istnienia umów oferujących korzystne warunki anulowania, o których mówi NHO Luftfart. Pozostali organizatorzy i agenci reprezentujący branżę potwierdzili, że standardowym warunkiem w umowach dotyczących lotów czarterowych jest niepodlegający zwrotowi i płatny z góry depozyt w wysokości 5–10 % lub opłata za odwołanie w wysokości 5–10 %. W każdym przypadku 60-dniowy termin pozwalający na bezpłatne anulowanie naraża organizatorów turystyki na znaczne ryzyko ze względu na powszechną tendencję do późniejszego rezerwowania biletów,

⁽⁴⁰⁾ Zob. część II sekcja 3.3 poniżej.

⁽⁴¹⁾ Pismo władz norweskich z dnia 15 listopada 2012 r. (nr referencyjny: 653590/653595).

- przedstawiciele okręgów nie mają pewności co do trafności argumentu użytego przez NHO Luftfart, że system tras lotniczych w Norwegii jest zbudowany na zasadzie głównego przesiadkowego portu lotniczego. Zamiarem funduszu ds. czarterów jest stymulacja nowego ruchu lotniczego, a nie ograniczanie ruchu, który już istnieje. Nowy międzynarodowy ruch lotniczy przyczyni się do nowego rozwoju turystyki, nowej infrastruktury oraz zrównoważonego sektora turystycznego i zatrudnienia. Przedstawiciele okręgów są przekonani, że przyczyni się to do wzrostu zapotrzebowania na regularne połączenia z Oslo do północnej Norwegii. Międzynarodowe loty czarterowe i krajowe loty z Oslo są usługami uzupełniającymi się. Wzrost liczby lotów czarterowych z zagranicy nie podważy systemu norweskich połączeń lotniczych. Poza tym znaczną część podróży do północnej Norwegii stanowią podróże służbowe — jest to segment, na który program w żadnym przypadku nie miałby wpływu,
- wydaje się, że NHO Luftfart wyolbrzymia wpływ na konkurencję w odniesieniu do lotów regularnych. Różne trasy stanowią różne rynki. Ponadto loty nieregularne i loty regularne także stanowią odmienne rynki,
- trudno sobie wyobrazić, w jaki sposób zgłoszony środek mógłby być dyskryminujący. Nowe trasy regularne niejednokrotnie otrzymywały już wsparcie, a skala tego wsparcia znacznie przewyższa wielkość środków, które zostaną przydzielone za pośrednictwem funduszu ds. czarterów,
- fundusz ds. czarterów nie stosuje żadnego mechanizmu, który dyskryminowałby przewoźników norweskich. Norwescy przewoźnicy wykonujący loty regularne mają swoje bazy nie tylko w Norwegii, jak utrzymuje NHO Luftfart,
- w odniesieniu do możliwości zamawiania usług transportu lotniczego na nierentowne trasy na podstawie rozporządzenia 1008/2008 przedstawiciele okręgów nie dostrzegają żadnego znaczenia tej uwagi.

II. OCENA

1. Istnienie pomocy państwa

1.1. Pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG

48) Artykuł 61 ust. 1 Porozumienia EOG stanowi, co następuje:

„Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Porozumienia, wszelka pomoc przyznawana przez państwa członkowskie WE, państwa EFTA lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z funkcjonowaniem niniejszego Porozumienia w zakresie, w jakim wpływa na handel między Umawiającymi się Stronami”.

1.2. Istnienie zasobów państwowych

- 49) Środek pomocy musi być przyznany przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych.
- 50) Władze norweskie poinformowały o możliwości finansowania funduszu ds. czarterów bezpośrednio z budżetów trzech zainteresowanych okręgów (nie można wykluczyć, że otrzyma on także finansowanie bezpośrednio od państwa norweskiego).
- 51) W związku z tym Urząd uważa, że warunek ten jest spełniony, ponieważ program będzie finansowany z budżetów okręgów lub z budżetu państwa ⁽⁴²⁾.

1.3. Sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów

- 52) Po pierwsze, środek pomocy musi przynosić beneficjentom korzyść, dzięki której są oni zwolnieni z opłat, jakie w normalnej sytuacji ponoszą ze swoich budżetów.

⁽⁴²⁾ Władze norweskie wspomniały także, że na późniejszym etapie w przyszłości możliwe będzie współfinansowanie funduszu ds. czarterów przez przedsiębiorstwa prywatne. W ocenie przeprowadzonej przez Urząd nie zbadano tej możliwości, ponieważ wydaje się, że jest ona stosunkowo niepewna.

- 53) Organizatorzy turystyki będący beneficjentami programu otrzymają dotację bezpośrednią, dzięki której zmniejszą się koszty czarteru dla danej serii rejsów czarterowych. Usługodawcy mający siedzibę w trzech zainteresowanych okręgach zyskujących na wzroście liczby turystów w regionie będą pośrednio czerpać korzyści z programu.
- 54) Po drugie, środek pomocy musi być selektywny w tym sensie, że sprzyja niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów.
- 55) Jedynie organizatorzy turystyki, którzy wykonują loty czarterowe do północnej Norwegii, będą bezpośrednimi beneficjentami programu. Podobnie, jedynie podmioty (usługodawcy) mające siedzibę w trzech zainteresowanych okręgach, będą pośrednimi beneficjentami programu.
- 56) Urząd w związku z tym uważa, że środek ma charakter selektywny.

1.4. Zakłócenie konkurencji

- 57) Pomoc państwa jest objęta art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG, jeżeli zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem i wpływa na handel między umawiającymi się stronami porozumienia EOG. Do celów stosowania art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG wystarczy, że pomoc grozi zakłóceniem konkurencji przez przyznanie korzyści o charakterze selektywnym. Uznaje się, że pomoc zakłóca konkurencję, jeżeli przyznano ją przedsiębiorstwu, które prowadzi działalność konkurującą z działalnością innych przedsiębiorstw.
- 58) Bezpośrednimi beneficjentami pomocy w ramach programu są organizatorzy turystyki, którzy czarterują statki powietrzne do północnej Norwegii (loty nieregularne). Organizatorzy turystyki prowadzą działalność w szeregu państw i w sektorze charakteryzującym się silną konkurencją. Pośrednimi beneficjentami programu są podmioty świadczące usługi turystyczne w północnej Norwegii, które będą czerpać korzyści z pomocy w postaci wzrostu popytu na ich usługi ze strony turystów zagranicznych. Pomoc może zachęcić turystów, aby wybrali podróż do północnej Norwegii zamiast do ośrodków wakacyjnych położonych w innych państwach. Zakłócenie konkurencji występuje nie tylko na poziomie organizatorów turystyki, lecz prawdopodobnie również na poziomie podmiotów świadczących usługi turystyczne. Ponadto porty lotnicze konkurują na szczęblu międzynarodowym, aby przyciągać nowe loty i nowe trasy. W związku z tym pomoc może również prowadzić do zakłócenia konkurencji między portami lotniczymi.
- 59) Urząd przyjmuje pogląd, że program może wzmocnić pozycję podmiotów będących bezpośrednimi lub pośrednimi beneficjentami programu w stosunku do pozycji konkurentów, którzy nie otrzymują podobnej korzyści. W związku z powyższym wszelką pomoc przyznaną w ramach programu można uznać za zakłócającą konkurencję lub grożącą jej zakłóceniem.

1.5. Wpływ na wymianę handlową między umawiającymi się stronami

- 60) Pomoc państwa przyznaną określonym przedsiębiorstwom uznaje się za wywierającą wpływ na handel między umawiającymi się stronami Porozumienia EOG, jeżeli odbiorca tej pomocy prowadzi działalność gospodarczą, która obejmuje wymianę handlową między umawiającymi się stronami. Pomoc zostanie przyznana organizatorom turystyki oferującym zorganizowane pakiety pobytowe, którzy sprowadzają turystów z zagranicy do Norwegii. Jest to z definicji działalność transgraniczna. Ponadto przemysł turystyczny w północnej Norwegii, który będzie pośrednio czerpał korzyści z programu, konkuruje z przemysłem turystycznym w innych państwach EOG.
- 61) W związku z powyższym finansowanie ze strony państwa w ramach zgłoszonego środka wpłynie na handel między umawiającymi się stronami Porozumienia EOG.

1.6. Wniosek

- 62) Urząd uważa, że wszystkie warunki określone w art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG są spełnione i że w związku z tym zgłoszony program stanowi pomoc państwa. Pomoc państwa jest zgodna z funkcjonowaniem Porozumienia EOG jedynie wówczas, gdy kwalifikuje się do objęcia jej jednym z odstępstw określonych w art. 61 ust. 3 Porozumienia EOG.

2. Wymogi proceduralne

- 63) Środek pomocy przewidziany w programie uznaje się za pomoc operacyjną. Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej stanowią, że „mapy pomocy regionalnej nie obejmują programów pomocy operacyjnej, które są oceniane osobno dla każdego przypadku na podstawie zgłoszenia dokonanego przez zainteresowane państwo EFTA zgodnie z częścią I art. 1 ust. 3 protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i Trybunale”⁽⁴³⁾.
- 64) Zgodnie z częścią I art. 1 ust. 3 protokołu 3 „Urząd Nadzoru EFTA informowany jest, w czasie pozwalającym mu na przedstawienie uwag, o wszelkich zamiarach przyznania lub zmiany pomocy. [...] Dane państwo nie może wprowadzać w życie proponowanych środków, dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej”.
- 65) Władze norweskie, przekazując zgłoszenie dotyczące funduszu ds. czarterów w dniu 2 maja 2012 r.⁽⁴⁴⁾, spełniły wymóg dotyczący zgłoszenia określony w części I art. 1 ust. 3 protokołu 3.
- 66) Władze norweskie, nie dokonując wdrożenia zgłoszonego programu, spełniły wymóg klauzuli zawieszającej określony w części II art. 3 protokołu 3.
- 67) Zgodnie z zasadami formalnego postępowania Urząd przeanalizował uwagi sporządzone przez władze norweskie i przez osoby trzecie.

3. Zgodność pomocy z przepisami

3.1. Ocena środka pomocy na mocy art. 61. ust. 3 Porozumienia EOG w związku z wytycznymi w sprawie pomocy regionalnej.

- 68) Na zasadzie odstępstwa określonego w art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG, za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG może zostać uznana:

„pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem”.

- 69) Dla celów oceny zgodności pomocy z przepisami, jak już wspomniano, stanowi ona pomoc operacyjną. Pomoc operacyjna uwalnia przedsiębiorstwo od kosztów, które musiałoby ono samo ponosić w ramach bieżącego zarządzania lub zwykłej działalności⁽⁴⁵⁾. Pomoc operacyjna jest zasadniczo zabroniona.
- 70) Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej stanowią, że:

„na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a) oraz art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG pomoc państwa przeznaczona na wspieranie rozwoju gospodarczego określonych niekorzystnie położonych regionów w EOG może zostać uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG. Ten rodzaj pomocy państwa znany jest pod nazwą krajowej pomocy regionalnej. Na krajową pomoc regionalną składa się pomoc na inwestycje przyznawana dużym przedsiębiorstwom lub, w ograniczonym zakresie, pomoc operacyjna, przy czym obie formy pomocy przyznaje się konkretnym regionom w celu wyrównania różnic regionalnych” (podkreślenie dodane)⁽⁴⁶⁾.

- 71) Wytyczne stanowią także, co następuje:

„Na zasadzie odstępstwa od poprzedniego ustępu pomoc operacyjna, która nie jest zarazem stopniowo obniżana i czasowo ograniczona, może zostać zatwierdzona wyłącznie w najslabiej zaludnionych regionach, o ile ma ona zapobiegać postępującemu wyludnieniu tych regionów lub je ograniczać”⁽⁴⁷⁾. Najslabiej zaludnione regiony to regiony na poziomie NUTS II w przypadku Norwegii i NUTS IV w przypadku Islandii, o gęstości zaludnienia wynoszącej 8 osób na kilometr kwadratowy lub niższej, a także obszary przyległe i sąsiadujące, które spełniają przytoczone kryterium zaludnienia” (podkreślenie dodane)⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴³⁾ Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej, pkt 81.

⁽⁴⁴⁾ Nr referencyjne: 632837 i 322824.

⁽⁴⁵⁾ Zob. wyrok z 2008 r. w sprawie T-348/04 *SIDE przeciwko Komisji*, Zb.Orz. s. II-625, pkt 99; wyrok z 2009 r. w sprawie T-162/06 *Kronoply GmbH przeciwko Komisji*, Zb.Orz. s. II-1, pkt 75.

⁽⁴⁶⁾ Pkt 1 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

⁽⁴⁷⁾ Zadaniem państwa EFTA jest wykazanie, że zaproponowana pomoc jest niezbędna i stosowna w celu zapobiegania postępującemu wyludnieniu lub jego ograniczenia (zob. przypis 65 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej).

⁽⁴⁸⁾ Pkt 69 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

3.2. Pomoc może zostać zatwierdzona wyłącznie w najsłabiej zaludnionych regionach

3.2.1. Trzy zainteresowane okręgi należą do najsłabiej zaludnionych regionów

- 72) Jak określono w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej, pomoc operacyjna, która nie jest zarazem stopniowo obniżana i czasowo ograniczona, może zostać zatwierdzona wyłącznie w najsłabiej zaludnionych regionach, o ile ma ona zapobiegać postępującemu wyludnieniu tych regionów lub je ograniczać. Najsłabiej zaludnionymi regionami są regiony o gęstości zaludnienia wynoszącej 8 osób na kilometr kwadratowy lub niższej ⁽⁴⁹⁾.
- 73) Trzy zainteresowane okręgi mają gęstość zaludnienia wynoszącą 4,2 osób na kilometr kwadratowy. W związku z tym spełniają one warunki określone w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej, dzięki czemu mogą korzystać z elastyczniejszej oceny zgodności środka pomocy operacyjnej.

3.2.2. Bezpośredni beneficjenci programu niekoniecznie mają siedziby w najsłabiej zaludnionych regionach — związek między środkiem pomocy a rozwojem regionalnym północnej Norwegii

- 74) Pomoc jako taka będzie wypłacana organizatorom turystyki, którzy mogą mieć siedzibę poza Norwegią/EOG. W związku z powyższym bezpośredni beneficjenci programu niekoniecznie będą mieli siedzibę w najsłabiej zaludnionych regionach.
- 75) W decyzji o wszczęciu postępowania Urząd wyraził wątpliwość, czy program przewidujący przyznanie pomocy operacyjnej beneficjentom, którzy mogą mieć siedzibę poza najsłabiej zaludnionymi regionami, można uznać za zgodny z wytycznymi w sprawie pomocy regionalnej. Urząd badał kwestię, czy fakt, że program jest pośrednio ukierunkowany na przedsiębiorstwa w danym regionie, stanowi wystarczająco silny związek z rozwojem regionalnym tego obszaru.
- 76) Władze norweskie twierdziły, że związek między pomocą skierowaną do organizatorów turystyki a rozwojem regionalnym północnej Norwegii jest wystarczający z następujących powodów:
- program będzie miał zastosowanie wyłącznie do lotów czarterowych do północnej Norwegii,
 - jedynie pakiety obejmujące „pobyt zorganizowany” będą kwalifikowały się do pomocy w ramach programu,
 - pomoc zostanie wypłacona organizatorom turystyki z funduszu ds. czarterów po zakończeniu lotów do obszaru docelowego.
- 77) Urząd zauważa, że organizator turystyki otrzyma pomoc jedynie wówczas, gdy wykonuje serię lotów czarterowych do regionalnego portu lotniczego położonego w północnej Norwegii. Pomoc nie będzie przyznawana na transport turystów lotami czarterowymi poza ten region. Oczywiście jest, że obszarem docelowym programu jest północna Norwegia, należąca do najsłabiej zaludnionych obszarów Norwegii. Urząd zwraca także uwagę na wymóg, zgodnie z którym program ma zastosowanie tylko do pakietów obejmujących „pobyt zorganizowany” w tym regionie. Oznacza to, że poprzez sprowadzanie turystów, którzy w przeciwnym razie nie przyjechaliby do regionu, program może mieć bezpośredni wpływ na region. „Pobyt zorganizowany” powinien zapewnić przebywanie turystów w regionie podczas ich wakacji w północnej Norwegii. W programie wymaga się, aby wartość „pobytu zorganizowanego” wynosiła przynajmniej 800 NOK na turystę. Pomoc z funduszu ds. czarterów zostanie przyznana po zakończeniu serii lotów czarterowych i po udokumentowaniu, że spełniono kryteria przyznania pomocy. Jednym z kryteriów przyznania pomocy jest poparcie wniosku przez podmiot świadczący usługi turystyczne w docelowym ośrodku turystycznym. Pomoc nie będzie przyznawana w odniesieniu do pakietów obejmujących tylko przelot. Usługodawcy mający siedzibę w trzech zainteresowanych okręgach zyskają na wzroście liczby turystów i wynikającym z niego wzroście popytu na ich usługi i w związku z tym będą pośrednio czerpać korzyści z programu. Tabele zawarte powyżej w części I sekcja 2.2 i dotyczące wydatków ponoszonych przez turystów w regionie, wskazują, że wzrost liczby turystów będzie miał bezpośredni wpływ gospodarczy na sektor turystyczny w regionie. Urząd uznaje za prawdopodobne, że główne skutki gospodarcze programu wystąpią w obszarze docelowym programu.

⁽⁴⁹⁾ Pkt 22 lit. a) wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

- 78) Urząd zauważa również, że Komisja Europejska zaakceptowała przyznanie pomocy regionalnej beneficjentom mającym siedzibę poza regionami kwalifikującymi się do pomocy regionalnej. Na przykład w decyzji dotyczącej Włoch (Sycylii) Komisja uznała, że dotacje przyznane na pokrycie kosztów, które miały na celu promowanie przewozu turystów lotami czarterowymi, są zgodne z art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE. Dotacje mogli otrzymać organizatorzy turystyki, którzy wynajmowali statki powietrzne do przewozu turystów na Sycylię. Za zgodne uznano także dotacje pokrywające koszty transportu na Sycylię, które przyznano włoskim i zagranicznym biurom podróży na zapewnienie podróży turystów w ramach zorganizowanych wycieczek i przewóz turystów drogą kolejową lub morską ⁽⁵⁰⁾.
- 79) Na tej podstawie Urząd dochodzi do wniosku, że nawet jeżeli bezpośredni beneficjent pomocy może mieć siedzibę poza północą Norwegią, program ma wystarczający związek z regionem, w którym docelowo mają wystąpić zamierzone skutki.

3.3. Pomoc musi być niezbędna i stosowna w celu zapobiegania postępującemu wyludnieniu lub jego ograniczenia

- 80) Zadaniem zainteresowanego państwa EFTA jest wykazanie, że pomoc jest niezbędna i stosowna w celu zapobiegania postępującemu wyludnieniu lub jego ograniczenia ⁽⁵¹⁾.
- 81) Aby zgłoszony środek można było uznać za „niezbędny”, władze norweskie muszą wykazać, że istnieje konieczność interwencji państwa w celu osiągnięcia celu, jakim jest zapobieganie postępującemu wyludnieniu lub jego ograniczenie.
- 82) Władze norweskie poinformowały Urząd, że północna Norwegia, jeden z najsłabiej zaludnionych obszarów w Europie, od zawsze charakteryzowała się wyjątkowo niską gęstością zaludnienia i od dziesiątków lat zmagają się ze zjawiskiem wyludnienia. Władze norweskie uznały zatem, że konieczne jest podjęcie dalszych środków mających na celu stabilizację procesu osiedlania się w tym regionie i zapobieganie dalszemu wyludnieniu. Program jest jednym z narzędzi niezbędnych do osiągnięcia tego celu. Władze norweskie twierdzą, że utworzenie funduszu ds. czarterów samo w sobie nie rozwiąże problemu wyludnienia, ale uważają, że jako część ogólnej polityki, przyczyni się do rozwoju działalności gospodarczej w tym regionie oraz do utrzymania miejsc pracy oraz stworzenia nowych. Możliwości zatrudnienia i spodziewane dochody są najbardziej decydującymi czynnikami mającymi wpływ na wybór miejsca zamieszkania danej osoby fizycznej.
- 83) Aby program można było uznać za „stosowny”, władze norweskie muszą wykazać, że nie jest oczywiste, iż inne środki mogłyby być lepiej dostosowane do osiągnięcia celu, jakim jest zapobieganie wyludnieniu lub jego ograniczenie na najsłabiej zaludnionych obszarach ⁽⁵²⁾.
- 84) Władze norweskie twierdzą, że program jest stosowny, ponieważ stanowi najlepszy dostępny środek, który umożliwia zwiększenie ruchu turystycznego, tworzenie miejsc pracy w sektorze turystyki i tym samym ograniczenie wyludnienia w tym regionie. Ich zdaniem sama tradycyjna pomoc inwestycyjna nie zawsze jest najwłaściwszym narzędziem do rozwiązania szczególnych problemów w tym regionie. Miejsca pracy mają decydujące znaczenie dla podtrzymania liczby ludności. Turystyka stanowi rozwijający się sektor, który cechuje się zarówno wysoką pracochłonnością, jak i zależnością od miejscowej siły roboczej. Jednym z wyzwań w procesie rozwoju sektora turystyki w północnej Norwegii jest rentowność i sezonowy charakter tego sektora. Fundusz ds. czarterów ma na celu zwiększenie ruchu turystycznego w niskim sezonie i przyczynienie się tym samym do utrzymania miejsc pracy przez cały rok. Władze norweskie twierdzą, że narzędzie pomocy, które ograniczałoby pomoc tylko do miejscowych przedsiębiorstw w regionie, nie spowodowałoby zwiększenia liczby lotów do odpowiednich portów lotniczych (i tym samym zwiększenia ruchu turystycznego na tym obszarze) ani nie zapobiegłoby wyludnieniu. Ich zdaniem fundusz ds. czarterów stanowi narzędzie o największych szansach powodzenia i minimalnych skutkach zakłócających. W związku z powyższym władze norweskie uznają program za stosowny.
- 85) W swojej decyzji o wszczęciu postępowania Urząd wyraził wątpliwości dotyczące zgłoszonego środka i w szczególności rozważał, czy wyznaczonych celów programu nie można byłoby osiągnąć w inny sposób niż poprzez udzielenie pomocy operacyjnej organizatorom turystyki oferującym zorganizowane pakiety wakacyjne z wykorzystaniem lotów czarterowych (nieregularnych) (na przykład poprzez pakiety z wykorzystaniem lotów regularnych).

⁽⁵⁰⁾ Decyzja 1999/99/WE z dnia 3.6.1998 dotycząca ustawy regionalnej nr 25/93 Regionu Sycylii w sprawie środków mających na celu wspieranie zatrudnienia (Dz.U. L 32 z 5.2.1999, s. 18).

⁽⁵¹⁾ Zob. przypis 65 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

⁽⁵²⁾ Zob. np. decyzja Urzędu Nadzoru EFTA nr 228/06/COL z dnia 19 lipca 2006 r. w sprawie zgłoszonego programu dotyczącego regionalnie zróżnicowanych składek na ubezpieczenie społeczne: „Na podstawie informacji przedstawionych przez władze norweskie Urząd stwierdza, że nie jest oczywiste, że środki inne niż pomoc operacyjna byłyby lepiej dostosowane do osiągnięcia celu, jakim jest zapobieganie wyludnieniu lub jego ograniczenie na najsłabiej zaludnionych obszarach” (s. 23).

- 86) Urząd uznaje, że władze norweskie rozwiały część wątpliwości Urzędu w tym względzie i wykazały tym samym, że istnieje potrzeba interwencji państwa oraz że program jest niezbędny jako narzędzie do zapobiegania wyludnieniu w regionie północnej Norwegii. Urząd uznaje również, że fundusz ds. czarterów można postrzegać jako narzędzie pozwalające na zwiększenie ruchu turystycznego w regionie, co z kolei zapewni zwiększenie zatrudnienia w jednym z najsłabiej zaludnionych regionów Norwegii. Ustalenie to jest popierane przez osoby trzecie reprezentujące różne przedsiębiorstwa sektora turystyki w tym regionie, które opowiedziały się za programem. Urząd miał jednak wątpliwości, jeżeli chodzi o stosowność i skutki programu w odniesieniu do rozwoju regionu i zapobiegania jego wyludnieniu. Nie jest oczywiste, że celów tych nie można osiągnąć poprzez zastosowanie innych środków, jak na przykład oferowanie zorganizowanych pakietów z wykorzystaniem lotów regularnych.
- 87) Urząd uwzględnił w swojej ocenie wytyczne w sprawie pomocy regionalnej, które stanowią, że:
- „w wyjątkowych przypadkach, w których przewiduje się przyznanie indywidualnej pomocy ad hoc pojedynczej firmie lub pomocy ograniczonej do jednego obszaru działalności, państwo członkowskie musi udowodnić, że projekt przyczynia się do osiągnięcia celów spójnej strategii rozwoju regionalnego” (podkreślenie dodane) ⁽⁵³⁾.
- 88) Północna Norwegia uważana jest za priorytet w zakresie rozwoju regionalnego i celem rządu norweskiego jest zapobieganie wyludnieniu oraz sprzyjanie osiedlaniu się w tym regionie. Wsparcie dla sektora turystyki uważa się za kluczowy czynnik rozwoju tego regionu, toteż władze norweskie twierdzą, że tworzenie możliwości zatrudnienia ma szczególne znaczenie dla osiągnięcia celu, jakim jest zapobieganie wyludnieniu lub jego ograniczenie w regionie.
- 89) Instytut Ekonomiki Transportu oszacował, że w 2007 r. zagraniczni turyści korzystający z transportu lotniczego wydali 7 480 NOK na opłacone z góry zakupy i 6 730 NOK na zakupy miejscowe. Szacuje się, że w 2012 r. wydatki osób podróżujących do północnej Norwegii wyniosą 9 000 NOK na osobę ⁽⁵⁴⁾.
- 90) W związku z powyższym Urząd stwierdza, że sektor turystyki może odegrać ważną rolę w rozwoju tego regionu. Wpływ gospodarczy, jaki program może wywierać na północną Norwegię poprzez zwiększenie ruchu turystycznego do tego obszaru i lepszą rozpoznawalność tego regionu jako międzynarodowego ośrodka turystycznego, może przyczynić się do stabilizacji, a nawet wzrostu liczby ludności w tym regionie.
- 91) Niemniej jednak, chociaż regularne i nieregularne loty mogą stanowić dwa odrębne rynki ⁽⁵⁵⁾ i chociaż do celów zwiększenia ruchu turystycznego w regionie bezpośrednie regularne loty do północnej Norwegii mogą stanowić mniej rentowną alternatywę (w szczególności w niskim sezonie), Urząd podtrzymuje pogląd, że nie jest całkowicie oczywiste, dlaczego regularne loty krajowe nie mogą być wykorzystywane jako element podróży pakietów wakacyjnych, na przykład gdy organizatorzy turystyki oferują pakiety „w obie strony”. Urząd zauważa, że Norwegia posiada dobrze rozwinięty zdecentralizowany system portów lotniczych w związku z ważną rolą przelotów lotniczych jako środka transportu, w szczególności w regionach położonych na peryferyjnych obszarach EOG, takich jak północna Norwegia. Władze norweskie faktycznie zidentyfikowały szereg krajowych tras lotniczych jako kwalifikujące się do rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych i w odniesieniu do tych tras państwo rekompensuje wybranej linii lotniczej obsługę tras, które w przeciwnym razie nie byłyby rentowne z ekonomicznego punktu widzenia. Zdaniem Urzędu nie jest całkowicie jasne, dlaczego określony cel programu — przyczynienie się do rozwoju jednego z najsłabiej zaludnionych regionów w Norwegii poprzez pomoc na rzecz lotów czarterowych z zagranicy do Norwegii w celu zwiększenia liczby turystów w niskim sezonie, a tym samym przyczynienia się do zapewnienia miejsc pracy przez cały rok — nie może zostać osiągnięty, przynajmniej częściowo, poprzez korzystanie z regularnych lotów.
- 92) W związku z powyższym Urząd uważa, że pozostają pewne wątpliwości odnośnie do tego, czy program jest najlepszym narzędziem do osiągnięcia określonych celów przy minimalnych skutkach zakłócających. W szczególności Urząd uważa, że program może mieć potencjalny zakłócający wpływ na rynek regularnych lotów.

⁽⁵³⁾ Pkt 10 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

⁽⁵⁴⁾ Zob. odniesienie do sprawozdania TØI nr 941/2008 w przypisie 23 powyżej i powiadomienie s. 11 (nr referencyjny 632837).

⁽⁵⁵⁾ Komisja Europejska w swoich decyzjach w sprawie połączenia stwierdziła, że regularne i nieregularne loty nie stanowią tego samego rynku. Zob. na przykład sprawa nr COMP/M.5141 — KLM/Martinair, w której Komisja uznała dostarczanie miejsc w samolotach organizatorom turystyki (tj. „rynek hurtowy”) za rynek różny od rynku dostarczania regularnych usług transportu lotniczego klientom końcowym. Komisja zauważyła, że „rynek sprzedaży miejsc organizatorom turystyki jest rynkiem wyższego szczebla w stosunku do rynku sprzedaży miejsc klientom indywidualnym. W związku z tym warunki konkurencji na tym rynku są wyraźnie odmienne, ponieważ organizatorzy turystyki mają inne wymagania niż klienci indywidualni (na przykład zakup znacznych pakietów miejsc, negocjacje rabatów, uwzględnianie potrzeb klienta w odniesieniu do godzin odlotów itd.)” (Dz.U. C 51 z 4.3.2009, s. 4).

- 93) Z tego powodu Urząd uznaje, że wprowadzenie programu jest stosowne tylko na ograniczony czas w celu udzielenia pomocy w utworzeniu rentownego sektora turystyki na najsłabiej zaludnionym obszarze Norwegii. Wynoszący 10 lat okres trwania programu, za którym opowiadają się władze norweskie, wydaje się być nazbyt długi z punktu widzenia osiągnięcia wspomnianego celu. Urząd uznaje, że program należy ograniczyć do trzyletniego okresu „rozruchu”, co pozwoli na ocenę stosowności tego programu. Władze norweskie powinny zatem ocenić skutki programu po upływie tego okresu, uwzględniając zarówno pozytywne skutki programu, jak i jego możliwy negatywny wpływ na konkurencję.

3.4. Pomoc musi być proporcjonalna do celu programu

- 94) Zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG pomoc przyznawana w celu ułatwienia rozwoju niektórych obszarów gospodarczych może zostać uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia, „o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem”. Aby program był zgodny ze wspólnym rynkiem, musi on być proporcjonalny do swojego celu.
- 95) Władze norweskie są zdania, że program został opracowany w sposób pozwalający na przyznanie wyłącznie niezbędnego poziomu pomocy. Maksymalne wsparcie (25 %) z funduszu ds. czarterów zostanie przyznane przy współczynniku zapelnienia kabiny na poziomie 60 % lub niższym. Intensywność pomocy będzie stopniowo spadać do zera, jeżeli kiedy współczynnik zapelnienia kabiny osiągnie średni poziom 80 % ⁽⁵⁶⁾.
- 96) Władze norweskie twierdzą, że program, który obniża ryzyko organizatorów turystyki prawdopodobnie sprawi, że współczynnik zapelnienia kabiny przekroczy poziom 60 %, a co za tym idzie, nie jest prawdopodobne, że intensywność pomocy będzie odpowiadać 25 % kosztów czarteru.
- 97) Urząd uznaje, że głównym założeniem programu jest ustanowienie gwarancji na rzecz organizatorów turystyki, tak aby nie odwoływali oni lotów o niskim współczynniku zapelnienia kabiny. Maksymalne wsparcie wynosi 25 % kosztów czarteru. Dodatkowe koszty ponoszone z tytułu rejsów czarterowych o współczynniku zapelnienia kabiny niższym niż 60 % nie będą podlegały zwrotowi. Szacuje się, że całkowita roczna kwota pomocy przyznawana z funduszu ds. czarterów wyniesie poniżej 10 mln NOK rocznie. Urząd uznaje, że ta stosunkowo niska kwota pomocy jest proporcjonalna. Nie jest prawdopodobne, aby tak niska kwota miała nieuzasadniony niekorzystny wpływ na wymianę handlową.
- 98) Program można więc odróżnić od programu będącego przedmiotem decyzji Komisji Europejskiej i dotyczącego premii dla organizatorów turystyki w Grecji ⁽⁵⁷⁾. Program ten przewidywał, że organizatorzy turystyki będą otrzymywać 40 EUR na turystę. W rozumieniu Urzędu wspomniany program nie ograniczał się do rekompensaty za dodatkowe koszty przewozu ponoszone w związku z przywożeniem turystów do Grecji ⁽⁵⁸⁾. Program ten stanowi przeciwieństwo funduszu ds. czarterów, który ma na celu zachęcenie organizatorów turystyki do zawierania zobowiązań umownych przed otrzymaniem rezerwacji od turystów poprzez oferowanie im rekompensaty w przypadku, gdy nie uzyskają zwrotu kosztów przewozu związanych z przywożeniem turystów do północnej Norwegii.
- 99) Urząd zauważa również, jak opisano powyżej, że beneficjenci programu mogą mieć siedzibę w Norwegii lub poza nią oraz że mogą zawierać umowy dotyczące lotów czarterowych z norweskimi lub zagranicznymi przewoźnikami lotniczymi. Podobne sytuacje w ramach programu traktuje się tak samo. Urząd nie uznaje zatem programu za dyskryminujący.
- 100) W związku z powyższym Urząd uznaje, że pomoc jest proporcjonalna do celu programu.

⁽⁵⁶⁾ Zob. opis programu w części I sekcja 2.5 powyżej.

⁽⁵⁷⁾ Decyzja Komisji 2003/262/WE z dnia 27.11.2002 w sprawie programu premii dla organizatorów turystyki w Grecji (Dz.U. L 103 z 24.4.2003, s. 63).

⁽⁵⁸⁾ W tym przypadku Komisja Europejska także stwierdziła, że władze greckie nie dostarczyły Komisji informacji istotnych do oceny stosowności pomocy pod względem jej wkładu w rozwój regionalny (zob. motyw 22 decyzji).

4. Okres obowiązywania

- 101) W swojej decyzji nr 246/12/COL z dnia 27 czerwca 2012 r. Urząd wyraził wątpliwość, czy można zatwierdzić program, którego okres obowiązywania wykracza poza dzień 31 grudnia 2013 r. W świetle otrzymanych uwag, aby osiągnąć wymierny wpływ na rozwój regionu, niezbędny jest dłuższy okres. Biorąc pod uwagę wątpliwości wyrażone przez Urząd w decyzji nr 246/12/COL w związku z wpływem programu na rozwój tego regionu i na zapobieganie jego wyludnieniu, bardziej stosowny jest okres trzech (3) lat. We wszystkich przypadkach konieczność pomocy operacyjnej oraz jej poziom powinny być regularnie analizowane w celu zapewnienia długoterminowego dostosowania pomocy do potrzeb danego regionu ⁽⁵⁹⁾. Taki dłuższy okres ułatwi ocenę trwałych skutków programu.
- 102) W związku z tym, aby umożliwić Urzędowi ocenę niezbędności i stosowności programu, po zakończeniu okresu trzech (3) lat Norwegia powinna przedstawić sprawozdanie zawierające ocenę wpływu programu na rozwój turystyki i na zapobieganie wyludnieniu w regionie oraz ocenę jego wpływu na konkurencję.

5. Wniosek

- 103) Urząd uznaje, że wszystkie warunki określone w art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG są spełnione i że w związku z tym program dotyczący funduszu ds. czarterów stanowi pomoc państwa.
- 104) Na podstawie powyższej oceny Urząd uznaje, że program dotyczący funduszu ds. czarterów jest zgodny z Porozumieniem EOG na podstawie odstępstwa określonego w art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG.
- 105) Urząd miał jednak wątpliwości dotyczące stosowności i wpływu programu w odniesieniu do rozwoju regionu i do zapobiegania jego wyludnieniu. W szczególności wątpliwości dotyczyły tego, czy cele programu mogłyby zostać osiągnięte poprzez zastosowanie innych środków. Urząd stwierdził zatem, że program może zostać zatwierdzony na okres trzech lat od daty niniejszej decyzji. Ponadto zobowiązuje się władze norweskie do przygotowania i przedstawienia oceny programu w celu udokumentowania jego wpływu na rozwój turystyki i na zapobieganie wyludnieniu w regionie oraz jego wpływu na konkurencję. Ocenę przeprowadza niezależny ekspert, a następnie zostaje ona przedłożona Urzędowi.
- 106) Przypomina się władzom norweskim o obowiązku dostarczania corocznych sprawozdań z wdrażania programu na mocy części II art. 21 protokołu 3 w związku z art. 5 i 6 decyzji w sprawie przepisów wykonawczych ⁽⁶⁰⁾.
- 107) Przypomina się również władzom norweskim, że Urzędowi muszą być zgłaszane wszelkie plany związane ze zmianą tego programu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Program dotyczący funduszu ds. czarterów dla północnej Norwegii w formie zgłoszonej przez władze norweskie stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG.

Artykuł 2

Program pomocy jest zgodny z funkcjonowaniem Porozumienia EOG na podstawie art. 61 ust. 3 lit. c), pod warunkiem że jego wdrażanie obejmuje okres trzech (3) lat od daty niniejszej decyzji. Po upływie okresu trzech (3) lat Norwegia przedstawia Urzędowi sprawozdanie zawierające ocenę wpływu programu na rozwój turystyki i zapobieganie wyludnieniu w regionie oraz jego wpływu na konkurencję.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja jest skierowana do Królestwa Norwegii.

⁽⁵⁹⁾ Zob. pkt 71 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

⁽⁶⁰⁾ Dostępne na stronie internetowej: <http://www.eftasurv.int/media/decisions/195-04-COL.pdf>.

Artykuł 4

Jedynie wersja niniejszej decyzji w języku angielskim jest autentyczna.

Sporządzono w Brukseli dnia 10 lipca 2013 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Oda Helen SLETNES

Przewodnicząca

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON

Członek Kolegium

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL